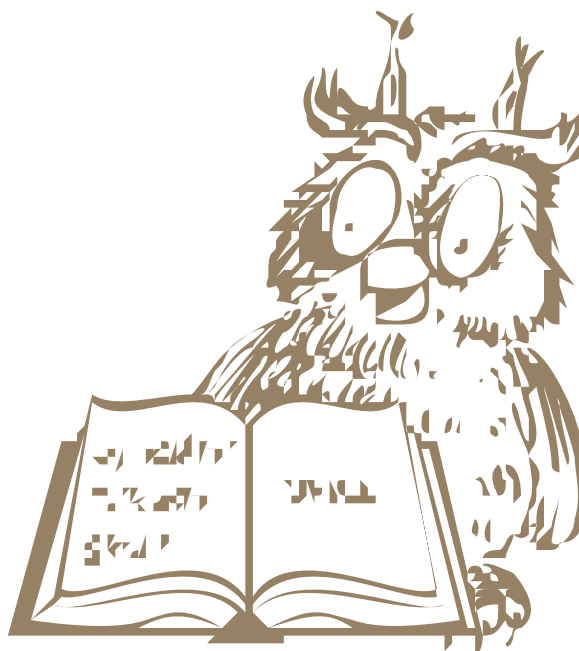

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní školu speciální**

**Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a
vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným
postižením více vadami**

zpracovaný podle Rámcově vzdělávacího programu
pro základní školu speciální

Speciální základní škola Augustina Bartoše, Úpice
Nábřeží pplk. A. Bunzla 660
542 32 Úpice

1. Identifikační údaje

• **Název školského vzdělávacího programu:**
„Společně = snadněji“, č.j.: 65/2010

• **Předkladatel:**

Název školy:

Speciální základní škola Augustina Bartoše, Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660

Adresa školy:

Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, 542 32 Úpice

Adresa odloučeného pracoviště:

Manželů Burdychových 302, 549 41 Červený Kostelec

Ředitelka školy:

Mgr. Jana Kulhánková

Zástupce ředitelky školy:

Mgr. Irena Kopecká – pracoviště Úpice

Mgr. Marcela Nejmanová – pracoviště Červený Kostelec

Kontakty:

telefon: 499 881 436, 491 462 310

e-mail: zvs.kulhankova@centrum.cz

web školy: www.spzsabartose.cz

IČO: 70 84 11 44

IZO: 102 590 257

REDIZO: 600 024 628

• **Zřizovatel školy**

Název zřizovatele:

Královéhradecký kraj

Adresa zřizovatele:

Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové

Kontakty:

telefon: 495 817 111

Platnost dokumentu: od 1.9. 2010

Aktualizace: 6.2.2024

Zástupce ředitelky školy:

Mgr. Věra Bláhová – pracoviště Červený Kostelec

.....
Ředitelka školy, Mgr. Jana Kulhánková

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Speciální základní škola, Úpice zahrnuje ZŠ praktickou a ZŠ speciální.

Základní škola praktická poskytuje vzdělání žákům se zdravotním postižením, lehčím mentálním postižením.

Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660

Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302

Kapacita celkem: 87 žáků

Základní škola speciální poskytuje vzdělání žáků se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami, žáků se zdravotním znevýhodněním.

Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, kapacita 12 žáků

Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302

Kapacita celkem: 35 žáků

Školní družina

Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, kapacita 10 žáků

Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302

Kapacita celkem: 40 žáků

Zájmové kroužky:

- Keramika
- Ruční práce
- Zdravotní
- Vaření
- Hra na flétnu
- Přírodovědný

Pracoviště: Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660, 542 32 Úpice

Červený Kostelec, Manželů Burdychových 302

2.2 Základní údaje

Jsme základní škola samostatně zřízená pro žáky se zdravotním postižením. Škola směřuje k naplnění kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školu speciální. Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z nutnosti přizpůsobit výuku současným podmínkám a požadavkům, přičemž jsme respektovali určitá omezení našich žáků. Program navazuje na dlouhodobě pozitivní vnímání jejich individuálních možností a schopností. Snažíme se o zdůrazňování kladů a dosažených výsledků a výkonů žáků a tím o účinnou motivaci.

Škola se nachází ve středu našeho malého města v blízkosti řeky Úpy na trase mezi okresními městy Trutnov – Náchod. Ke škole patří nevelký pozemek se skleníkem, který je využíván zejména pro účely pracovních činností žáků v rámci pěstitelských prací a slouží také jako odpočinkový prostor pro žáky školní družiny.

Budova školy byla do konce roku 2005 majetkem města, poté byla odkoupena zřizovatelem školy – Královéhradeckým krajem a dána do správy ředitele školy. Jedná se

o budovu asi 60 let starou, která dříve sloužila jako nemocniční pojišťovna. Od roku 1956 dosud slouží školským účelům. Je potřeba zmodernizovat vnitřní prostory školy – suterén, půdní prostory – což je závislé na získaných finančních prostředcích od zřizovatele.

Budova druhého pracoviště je umístěna poblíž středu města Červený Kostelec. Škola se do této zrekonstruované budovy přestěhovala v roce 2000. Do roku 2000 bylo v této budově SOU krejčovské. Učiliště na základě státní dotace mělo možnost postavit zcela novou budovu.

V průběhu hlavních prázdnin v roce 2000 byla škola přestěhována a upravena podle potřeb pro vzdělávání našich žáků.

V nové budově jsme získali 8 učeben, snoezelen, dílnu, žákovskou kuchyňku, výdejnu jídel s prostornou jídelnou. Jediným nedostatkem byla skutečnost, že nám chyběl kvalitní a dostupný školní pozemek. Proto vedení školy začalo vyjednávat pronájem pozemku sousední firmy Albi Červený Kostelec, který je v těsné blízkosti školy. Od roku 2011 můžeme tedy tento pozemek využívat k praktické činnosti při pracovním vyučování.

2.3 Velikost školy

Ve škole vzdělává v průměru 110 žáků, kapacita je 118 žáků. Škola je úplná s 1. - 9. ročníkem ZŠ praktické a s 1. a 2. stupněm ZŠ speciální. Počty žáků ve třídách se pohybují od 6 do 14 žáků. Třídy mají 2 – 3 oddělení s různými ročníky.

Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje speciální pedagog, popř. 2 pedagogové, z nichž jeden se individuálně věnuje méně samostatným dětem jako asistent pedagoga. V případě potřeby ve třídách působí osobní asistenti, kteří plně spolupracují s pedagogem.

Žáci jsou vzděláváni speciálními pedagogickými postupy a metodami (např. metoda globálního čtení, sociální čtení, splývavé čtení.).

V případě, že žák není schopen ze zdravotních důvodů plnit každodenní docházku, škola zajišťuje výuku v domácím prostředí. Tento způsob plnění školní docházky má pozitivní dopad na žáka.

Přílehlá zahrada u budovy školy v Úpici slouží k relaxaci a v teplých dnech i k výuce. Škola v Červeném Kostelci má pro tyto účely menší dvorek s lavičkami. Po vyučování mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky (keramika, sportovní, vaření, hra na flétnu, přírodovědný a rukodělné činnosti) a školní družinu.

2.4 Vybavení školy

Pracoviště Úpice:

Pět kmenových učeben, tři odborné učebny – dílna pro práci se dřevem, kovem, plastem; kuchyňka; keramická dílna; jedna učebna PC; školní družina.

Třídy jsou vybaveny speciálním nábytkem pro jednotlivé žáky (dle konkrétního postižení) přizpůsobené jejich potřebám. Samozřejmostí jsou speciální pomůcky (speciální učebnice, pracovní sešity), počítač se speciálním velkoplošnými tlačítky (místo klasické myši), výukové programy zaměřené na vzdělání žáků se středně těžkou mentální retardací apod..

K rozvoji estetického citění a procvičování hmatu slouží návštěvy keramické dílny. Žáci též pravidelně navštěvují cvičnou kuchyňku, kde se učí zvládat jednoduché pokrmy a práce v domácnosti (úklid, obsluha spotřebičů, žehlení..).

Žáci, kteří jsou zařazeni ve 2. a 3. zdravotní skupině pravidelně navštěvují zdravotní tělesnou výchovu. Škola je vybavena overbaly a dalším speciálním náčiním a náradím (balanční stezka, masážní míčky, masážní polštář, aj.).

Pro výuku využíváme řadu speciálních pomůcek, zejména ve třídách ZŠ speciální. V obou těchto třídách jsou počítače pro zkvalitnění výuky – ve velké míře se při vyučování používají vhodné výukové programy určené právě pro postižené žáky. V jedné této třídě jsou u počítače speciální tlačítka určená pro práci žáků se spastickými obtížemi. Bezbariérovost je prozatím

vyřešena nájezdním vstupem do budovy, ale v budoucnu – zejména pro potřeby imobilních žáků chceme realizovat venkovní výtah.

Ve všech třídách mají žáci k dispozici výškově nastavitelný nábytek – většinou jednomístné lavice a židle, v menší míře nastavitelné dvoumístné lavice.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro potřeby výuky Tv využívá tělocvičnu při ZŠ bratří Čapků a hřiště při ZŠ Lány. Jelikož nemáme k dispozici školní jídelnu, žáci i učitelky se stravují ve školní jídelně ZŠ Lány.

Pracoviště Červený Kostelec:

Budova má 8 klasických tříd, 3 oddělení ŠD (ta jsou součástí učeben), počítačovou učebnu, relaxační místnost – snoezelen terapii, žákovskou kuchyňku, dílnu. Škola je vybavena výškově nastavitelným nábytkem. Od 1. března 2007 je škola vybavena osobním výtahem pro přepravu žáků s tělesným postižením. Ve druhém traktu budovy je pro tyto účely nainstalována zvedací schodišťová plošina, tudíž je škola plně bezbariérová. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Žáci využívají k hodinám Tv místní sokolovnu.

2.5 Pedagogický sbor

Je složen z 28 pedagogů – z toho 1 ředitelka (kvalifikovaná), 14 učitelek (osm plně kvalifikovaných, jedna dokončuje studium spec.pedagogiky, pět učitelek s neúplnou kvalifikací), 4 vychovatelky (kvalifikované), 9 pedagogických asistentek, z nichž některé pracují na část úvazku jako osobní asistentky.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, metodička sociálně patologických jevů, koordinátorka ICT, koordinátorka ekologické a environmentální výchovy. Úzce spolupracujeme s SPC pro mentálně postižené (+ pro děti s autismem) a s SPC pro tělesně a zrakově postižené.

Všechny pedagogické pracovnice se snaží vytvářet v našem kolektivu přátelskou atmosféru s dobrými vztahy k žákům a přirozenou cestou vlastního příkladu pak vedou i děti k vytváření si dobrých vztahů i mezi sebou navzájem. Žáci jsou nenásilnou formou tak vedeni k vzájemné úctě, toleranci, ochotě si pomáhat, spolupracovat. Tím se zároveň snažíme předcházet agresivnímu chování a šikaně.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je již řadu let zapojena do projektu M.R.K.E.V., Tereza a spolupracuje s Ekologickým střediskem SEVER v Horním Maršově, díky nimž škola realizuje spoustu zajímavých akcí, soutěží, besed z oblasti environmentální výchovy. Škola také získává průběžně řadu materiálů a textů, které využívá jak pro výuku, tak pro mimoškolní činnost. Koordinátorka EVVO se pravidelně účastní krajských konferencí KAPRADÍ, jejichž náplní jsou praktické dílny. Spolupráce s KRNAPem Vrchlabí umožňuje našim žákům účastnit se každoročně týdenního turisticko-ekologického pobytu na Rýchorské boudě, který je kromě turistiky po Krkonoších zaměřen na environmentální výchovu. KRNAP též pořádá pro žáky naší školy různé besedy a výukové programy.

Snažíme se výuku obohatit o rozličné formy a metody, mezi které patří například i canisterapie. Ta má zásadní význam pro děti s mentálním a tělesným postižením a pro děti s autismem. Celkově podněcuje verbální i neverbální komunikaci, rozvíjí jemnou i hrubou motoriku, napomáhá při rozvoji sociálního citění. Pes podněcuje děti ke hře a k pohybu. Je výborným prostředkem pro relaxaci a rehabilitaci.

Ve spolupráci s MS ČČK realizujeme dlouhodobý projekt „Pomáhejme si!“, který je zaměřen na praktickou stránku první pomoci a je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z Královéhradeckého kraje. Díky finanční podpoře z dotačních programů PRK Královéhradeckého

kraje organizuje škola nejen okresní kola soutěže „Mladý zdravotník ČČK“, ale od roku 2003 pořádáme i kola krajská. Se členkami MS ČČK Úpice zajišťujeme také metodické vedení učitelek zdravotní výchovy ze škol v Královéhradeckém kraji.

V roce 2004 jsme zahájili dlouhodobý projekt „Pojďme spolu tvořit“, který byl zaměřen na odstraňování bariér v komunikaci mezi žáky škol základních a speciálních. Nástrojem k dosažení cíle byla společná pravidelná setkávání se v pracovní dílně školy, kde žáci nad společnou prací (keramika, výroba svíček, mýdel, malování na hedvábí, malování na zeď.....) navazovali či prohlubovali kamarádké vztahy a blíže se poznávali. Mezinárodní spolupráce prozatím nebyla v naší škole realizována.

2.7 Charakteristika žáků

V ZŠ jsou vzděláváni žáci, jejichž rozumové schopnosti jim nedovolují zvládat základní školu praktickou. Ve vhodně upravených podmínkách a při speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti, dovednosti a návyky potřebné k uplatnění v praktickém životě (osvojují si návyky pro vlastní samostatný život a dle individuálních schopností i společensky prospěšné uplatnění). Naši školu navštěvují žáci z Úpice, Červeného Kostelce, Hronova, Police nad Metují a z dalších přilehlých obcí. Běžné je i přijímání žáků během školního roku a to hlavně z důvodů přistěhování se. Mezi žáky se projevuje velká diference v jejich možnostech a schopnostech při osvojování si teoretického učiva i při získávání praktických návyků a dovedností.

Obsahem výchovně vzdělávací práce je vypěstování návyků sebeobsluhy, hygieny a rozvíjení pracovních dovedností, osvojení si základních pojmů týkající se nejbližšího přírodního a společenského prostředí.

ŠVP poskytuje přehled o maximální míře možných dosažených vědomostí, dovedností a návyků žáků vzdělávaných na ZŠ a je podkladem pro vytváření IVP, jež vychází z potřeb jednotlivých žáků.

2.8 Vřazování žáků

Žáci jsou přijímáni na žádost rodičů a na základě poradenského zařízení (SPC x PPP) a doporučení lékaře. Je možné přijímat žáky i na diagnostický pobyt v délce trvání 2 – 6 měsíců. Žáci s předem jasně stanovenou diagnózou odpovídající zařazení do daného typu školy se přijímají bez diagnostického pobytu.

V případě potřeby jsou vypracovávány ve spolupráci s SPC individuální vzdělávací plány nebo plány osobního rozvoje žáka.

Koexistence ZŠ praktické a ZŠ speciální v rámci jednoho zařízení umožňuje jejich vzájemnou prostupnost – možnost případného přerazování z jednoho typu školy do druhého, možnost společné výuky, společné absolvování různých akcí i mimoškolních aktivit, případně i integraci žáků ZŠ speciální ve třídách ZŠ praktické a naopak.

2.9 Spolupráce školy a její aktivity

Spolupráce s rodiči – rodiče se mohou informovat o dění ve škole kdykoli telefonicky, při předem sjednaných návštěvách, v rámci konzultačních hodin a zejména při pravidelných schůzkách, které probíhají 3 – 4x ročně. Veškeré informace o dění ve škole a o akcích pořádaných školou jsou vyvěšeny na webových stránkách školy www.spzsabartose.cz, které jsou pravidelně aktualizovány a doplňovány. Pro rodiče vycházejících žáků pořádá výchovná poradkyně mimořádné schůzky, které jsou zaměřeny na volbu povolání s nabídkou vzdělávacích oborů. Střední odborná učiliště a praktická škola s naší školou již dlouhou dobu dobře spolupracují, jejich pedagogové přijíždějí za našimi žáky a jejich rodiči, aby svoji školu

prezentovali a ve většině případů zorganizují i návštěvu pro žáky a jejich rodiče u nich ve škole.

Rodiče žáků ZŠ speciální hovoří s třídními učitelkami v podstatě denně při předávání dětí a mohou tak konzultovat či řešit případné problémy a vzájemně si podávat informace. S dotazy a podněty se mohou kdykoli obracet také na vedení školy. Rodiče jsou zváni i na různé akce, které škola pořádá – besídky, výlety, soutěže, výstavy apod.

Ve škole je ustanovena Školská rada, ve které mají rodiče jednoho voleného zástupce. Přesto je pro školu našeho typu jistým specifickým nezájem a nespolupráce některých rodičů. Ti jsou pak opakovaně v případě potřeby zváni do školy na individuální schůzky, kterých se v nutných případech zúčastní i sociální pracovníce z odboru sociálně správních věcí. Rodiče se tu společnými silami snažíme motivovat k odpovědnějšímu přístupu ke vzdělávání vlastního dítěte a k pozitivnímu vztahu ke vzdělávacím a dalším institucím.

Další spolupráce – škola je zapojena do ekologického projektu M.R.K.E.V., Tereza, spolupracujeme s ekologickým centrem Severka, každoročně pořádáme týdenní pobyt našich žáků na Rýchorské boudě v Krkonoších, který je zaměřen zejména na ekologii a turistiku. Dále pravidelně spolupracujeme s Ústavem zdraví, který pro naše žáky koná besedy, soutěže, výukové programy.

Účastníme se také výukových programů pořádaných známou úpickou hvězdárnou, které jsou pro svoji atraktivitu dětmi oblíbené.

Jako škola organizujeme pravidelná setkávání se s žáky ostatních základních škol v regionu při tvořivé práci v dílně – s keramickou hlínou, pedigem, při tvorbě svíček, mýdel, malování na hedvábí a při mnoha dalších netradičních činnostech.

Ve spolupráci s ČČK již několik let organizujeme krajské kolo (8 let) soutěže „Mladý zdravotník ČČK“ pro žáky speciálních škol.

Škola se snaží připravovat i vhodnou náplň pro volnočasové aktivity dětí v odpoledních hodinách po vyučování – zapojením žáků do různých kroužků: výtvarného, keramického, přírodovědného, zdravotního či rukodělného.

Škola využívá možnosti zapojit se do projektů vyhlášených Královéhradeckým krajem a získat tak finanční prostředky na další aktivity: vybavení keramické dílny hrnčířským kruhem, keramickou pecí, materiálem, nábytkem; zrealizování areálu ekologické výchovy na pozemku školy; vybavení speciálními výukovými programy na PC, počítači pro potřeby vzdělávání handicapovaných žáků; získávání potřebných finančních prostředků na organizování okresního a krajského kola zdravotních soutěží.

Vypsání projektů byly zatím vždy podpořeny.

2.10 Nejblíže cíle rozvoje školy

Rekonstrukce a dispoziční úpravy v budově školy (izolace proti spodní vodě + odstranění mokrých zdí a podlah, šatny pro žáky, keramická dílna, pracovní dílna v suterénu). Rozšíření počítačové sítě, inovace informační technologie (nové výkonnější počítače, interaktivní tabule a interaktivní učebnice, digitální výukové materiály, vizualizéry – využití finančních prostředků OPVK - projekt Peníze z EU do škol). Po rekonstrukci suterénu tu chceme zřídit větší učebnu keramické dílny a plánujeme zde též zbudovat fotokomoru pro žáky, kteří by chtěli navštěvovat foto kroužek.

Rozvíjení všech součástí školy – diferencované vyučování, splyňavé čtení v I. období. Rozvoj spolupráce s rodiči, zvýšení účasti rodičů na akcích pořádaných školou.

Dobrá a účinná spolupráce se školskou radou.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření základní školy speciální

Motivační název školního vzdělávacího programu „**Společně = snadněji**“ navozuje zaměření školy na rozvíjení osobnosti žáků s těžším mentálním postižením a společné úsilí pedagogů a žáků při překonávání bariér v praktickém životě. Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků, míru a druh postižení i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (přímo z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy).

Mentální retardace je definována jako neschopnost dosáhnout odpovídajícího stupně vývoje vzhledem k věku a vytvoření sociální závislosti kvůli neodpovídajícímu porušenému nebo zastavenému intelektovému vývoji. Ve vzdělávání jsou často uplatňovány alternativní způsoby komunikace. Celkové poškození neuropsychického vývoje přináší změny v oblasti poznávacích procesů, zasahuje sféru emocionální a volní, ovlivňuje adaptabilitu i chování, projevuje se v omezení motoriky.

Stanovení diagnózy je výsledkem spolupráce, do které vstupuje řada profesí – psychiatr, neurolog, psycholog, logoped a speciální pedagog.

V 1. – 3. ročníku, tj. v 1. období prvního stupně, se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvoj každého drobného pokroku v rozvoji jeho osobnosti. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat.

Ve 2. období prvního stupně, tj. ve 4. – 5. ročníku, si žáci upevňují nový osvojený styl práce a jsou vedeni k získávání sebedůvěry při práci ve škole.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učí se pracovat samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře integrovali ve společnosti. Pomocí prvků činnostního učení ukazujeme žákům, jak získané vědomosti uplatní v praktickém životě.

Ve škole pracují kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří úzce spolupracují s odborníky z SPC pro mentálně a tělesně postižené. **Speciálně pedagogickou péči zajišťujeme všem žákům se zdravotním postižením, zdravotně znevýhodněným a sociálně znevýhodněným.**

Vzdělávací potřeby těchto žáků jsou garantovány plněním individuálních vzdělávacích plánů, které sestavuje třídní učitelka ve spolupráci s konzultantkou SPC na základě pedagogicko-psychologického vyšetření žáka odborným pracovištěm. Žákům, kteří z důvodu svého zdravotního handicapu potřebují individuálního asistenta, škola tyto asistenty zajišťuje a dohlíží na jejich spolupráci s třídním učitelem i dalšími vyučujícími.

Poskytujeme žákům **individuální logopedickou péči** na základě depistáže v rámci řečové výchovy.

Vedeme žáky k využívání **informačních a komunikačních technologií**, učíme je základům práce s osobním počítačem tak, aby si osvojili obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Učitelé vyhledávají žáky s hudebním, výtvarným, pohybovým, sportovním i jiným nadáním a pomáhají jim rozvíjet jejich zájem v rámci diferencovaných úkolů nebo v zájmových kroužcích. V podchycení zájmu žáků o určitou oblast a v rozvíjení jejich přirozeného talentu vidíme možnost, jak posílit žákovo sebevědomí a jak orientovat jeho snažení pozitivním směrem. Za podpory speciálně pedagogických metod navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly.

- Poskytujeme základy vzdělávání žáků se středním, těžkým, hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením.
- Poskytujeme základní vzdělávání žákům s lehkým mentálním postižením, které může být i kombinací se smyslovým či tělesným postižením.
- Zajišťujeme výuku v domácím prostředí u žáků, kteří ze zdravotních důvodů nemohou každodenně docházet do školy.
- Poskytujeme rehabilitační péči žákům se zdravotním oslabením a poruchou mobility na základě konzultací a spolupráce s fyzioterapeutkou SPC Trutnov.
- Výchovou a vzděláním směřujeme k dosažení maximálně možné socializaci jedince.
- Vzhledem k předpokládané profesní orientaci se zaměřujeme na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladného vztahu k práci .
- Při výuce upřednostňujeme rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu.
- Poskytujeme mimoškolní vyžití žáků v širokém spektru volnočasových aktivit (kroužky a tradiční akce) a činnosti zaměřené na spolupráci rodiny a školy jako součást programu primární prevence sociálně patologických jevů.
- Poskytujeme služby výchovné poradkyně
- Spolupracujeme s místními organizacemi, orgány státními správy, s poradenskými pracovišti a odbornými lékaři.

Tím se škola stává místem, kde žáci nejen získávají kvalitní vzdělávací péči, ale kde cítí přátelské prostředí, nebojí se případných neúspěchů a dostává se jim vědomostí, dovedností a návyků, které plně využijí v praktickém životě.

3.2 Organizace vzdělávání v základní škole speciální

Vzdělávání v ZŠ speciální může trvat deset let.

1.stupeň je tvořen 1. – 6. ročníkem, 2. stupeň 7. – 10. ročníkem.

Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosaženém stupni vzdělání.

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

Stupeň základy vzdělání žák získá ukončením vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, případně ukončením kurzu pro získání základů vzdělání organizovaného ZŠ speciální.

Dokladem o dosažení základů vzdělání je vysvědčení o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základů vzdělání.

3.3 Cíle vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením

- Vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které jim umožní zapojit se do běžného praktického života
- Vést žáky k sociální komunikaci, ohleduplnosti a toleranci - kamarádské vztahy, kladný a přátelský vztah k dospělým lidem
- Posilovat kladný vztah k přírodě – aktivně se podílet na ochraně životního prostředí

- Rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti – dle svých možností se dorozumět verbálním či neverbálním způsobem (alternativní a augmentativní komunikace)
- Motivovat žáky k učení – posilovat sebekontrolu a sebehodnocení
- Rozvíjet potřeby a zájmy žáků prostřednictvím kroužků
- Pěstovat morálně - volní vlastnosti
- Rozvíjet kognitivní funkce a působit na emocionální složku osobnosti žáka
- Posilovat u žáků přiměřené sebevědomí
- Poskytovat žákům zpětnou vazbu jejich jednání a tím podporovat rozvoj sebehodnocení
- Vytvářet kladný vztah k práci – vážit si práce vlastní i práce druhých
- Učit žáky uvědomovat si svá práva a plnit své povinnosti
- Učit dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví (vlastní i jiných)
- Umožnit žákům poznávat své schopnosti a možnosti a poté je využívat v běžném životě

Vzdělávání žáků s poruchou mobility

Škola zajišťuje bezbariérový přístup do třídy, na toaletu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu dítěte s poruchou hybnosti především respektujeme změny v jeho pohybové aktivitě. Zvláštní pozornost věnujeme pohybovému režimu, tzn. omezujeme činnosti, které by mohly zhoršit zdravotní stav a zavádíme takové činnosti, které vedou ke zlepšení hybnosti. Velmi důležité je tedy vycházet z postižení a potřeb dítěte, a tak zajistit žákům maximální pohodlí ve třídě. Tohoto cíle dosahujeme:

- Nižším počtem žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – osobní asistence, pedagogická asistence, vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- Rehabilitační cvičení – uvolňování spastických částí těla (míčkování, masírování, protahování, polohování) ve spolupráci s fyzioterapeutkou SPC Trutnov x Náchod.
- Ve spolupráci se zřizovatelem, s rodiči a dalšími sponzory se nám podařilo vybavit třídy speciálně upravenými polohovacími pojízdnými křesly a zvedákem
- Umožňujeme schůzku rodičů s výrobcem rehabilitačních pomůcek
- Podle možností a souhlasu rodičů zajišťujeme kurz plavání žáky s poruchou mobility
- Snažíme se o nácvik pohybových a dorozumívacích dovedností (alternativní komunikace VOKS)
- Vedeme děti k práci na PC se specifickými tlačítky (místo myši či klávesnice).

Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností

U našich žáků se často setkáváme s opožděným, narušeným či omezeným vývojem řeči, malou slovní zásobou, agramatickou stavbou vět, často se objevují poruchy formální stránky řeči. Právě proto je v tomto vzdělávacím programu pro nás prioritou předmět řečová výchova, kde se především zaměřujeme na rozvíjení slovní zásoby formou didaktických her a říkadél, také se snažíme zařazovat do této výuky prvky dramatizace.

Spektrum poruch řeči, které se u našich žáků vyskytuje je velmi široké. Setkáváme se s dyslálií, narušenou plynulostí řeči, symptomatickými poruchami řeči, dysfázií a palatolálií.

Škola zajišťuje:

- V rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v předmětu Řečová výchova individuální logopedickou péči, jež je vedena speciálními pedagogy se státní zkouškou z logopedie, kteří provádí artikulační cvičení, dechová a hlasová cvičení, rozvíjení

fonemického sluchu, rozvíjení zrakového a sluchového vnímání, práci s obrázkovým materiálem, nápravu konkrétních hlásek. Budujeme společensky přijatelnou expresivní složku řeči, klademe důraz na porozumění, případně alternativní způsoby komunikace

- Rozvíjení slovní zásoby a osvojení si komunikačních forem denního společenského styku
- V některých případech spolupracujeme s klinickým logopedem a s SPC přímo určenými pro klienty s poruchou komunikačních dovedností

Vzdělávání žáků s kombinací postižení

V současné době jsou do naší školy zařazováni i žáci s kombinovanou vadou. Jedná se o žáky postižené dvěma či více vadami, kauzálně na sobě nezávislými. U těchto žáků je využíváno souběhu metod, postupů a principů jako pro děti s jednotlivými typy postižení. To znamená, že metody pro žáky s tělesným, smyslovým, mentálním postižením se využívají souběžně.

Celkově dodržujeme speciálně pedagogická opatření, která vyplývají z typu vady. Zajišťujeme nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – tam, kde je potřeba zajišťujeme osobní asistenci. Po dohodě s rodiči a SPC vypracováváme individuální vzdělávací plány. Uplatňujeme speciálně pedagogické metody práce a alternativní hodnocení dle klasifikačního řádu. Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižení.

Individuální vzdělávací plán je uplatňován v jednotlivých předmětech, jejichž součástí jsou vyučovací jednotky a postupy zaměřené na reedukační a rehabilitační péči dle individuálních zvláštností a potřeb žáka.

Výchova a vzdělávání žáků z nižšího sociokulturního prostředí

Řada žáků naší školy pochází z nižšího sociokulturního, často nepodnětného prostředí. Pro rodiče a žáky školy zajišťujeme:

- Poradenské služby ve spolupráci se Sociálním odborem Města Úpice týkající se sociálních dávek, průkazek ZTP, atd.
- Pomoc při výběru kompenzační pomůcky pro vlastní potřebu domů
- Konzultace s rodinou o zdravotním stavu žáka, výpomoc a popř. objednání k lékaři
- Poradenské služby týkající se zabezpečení zdravého vývoje dítěte (poradenství v oblasti stravování, oblékání, chodu domácnosti, budování hygienických návyků...)
- Zájmové kroužky jako prevence sociopatologických jevů (plnohodnotné využívání volného času, budování zdravých sociálních návyků, rozšiřování zájmů)
- Spolupráce s terénními pracovníky skupiny ROMODROM.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Profil žáka se středně těžkým mentálním postižením

Absolvent naší školy dokáže vyjádřit své potřeby po stránce materiální a sociální. Orientuje se ve svém nejbližším okolí. Zvládá sebeobsluhu a má vytvořené základní hygienické a společenské návyky (pozdrav, požádání, poděkování..). Žák komunikuje se svým nejbližším okolím, v případě nesnázi ví, kam se obrátit o pomoc. Orientuje se v základních rodinných vztazích. Ovládá základy trivie (čtení, psaní, počítání) dle svých možností a ovládá základy komunikace s informační technikou.

Má vytvořeny základní pracovní návyky. Zvládá jednoduché pracovní zařazení pod dohledem nebo v chráněném prostředí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu podporujeme skupinovou práci, jež vede žáky ke spolupráci i vzájemné diskusi. Žákům se tak otevírá přístup k mnohem většímu množství myšlenek a možností, jak chápat svět a řešit problémy.

Zavádíme projektové vyučování – celoškolní i třídní - v oblasti environmentální výchovy, společenských věd, výchov. Podporujeme mezipředmětové vztahy.

Komunikaci mezi žáky rozvíjíme pomocí dramatické výchovy, kterou začleňujeme do jednotlivých předmětů, zejména do řečové výchovy. Pro naše žáky je velmi důležité, aby si prošli co největším množstvím sociálních a učebních situací, aby tak rozvinuli svůj potenciál.

Respektujeme specifické potřeby našich žáků a klademe důraz hlavně na rozvoj komunikativní, pracovní, sociální a personální kompetence. Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle individuálních schopností a v rámci svých možností.

Strategie naplňování jednotlivých klíčových kompetencí v naší škole:

Kompetence k učení

- Poznává písmena, zvládá jednoduchou písemnou komunikaci, orientuje se v číselné řadě a základních matematických operacích
  - Pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky k plnění základů trivia (čtení, psaní, počítání)
- Orientuje se v učebnici a používá vybrané učební materiály a pomůcky
  - Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Využíváme učebnice, učební texty, pracovní sešity, pracovní listy a další dostupné názorné pomůcky
- Řídí se návykovými stereotypy učení a udrží pozornost dle svých možností
  - Zábavnou formou výuky a častým střídáním činností se snažíme udržet pozornost žáků
- Kladně reaguje na pochvalu, která jej motivuje k další aktivitě a práci
  - Průběžným hodnocením a individuálním přístupem posilujeme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, čímž je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení
- Rozumí symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci
  - Modelovými situacemi trénujeme spojení znaků s vlastním prožitkem, tak, aby došlo k vytvoření vzorce chování
- Pracuje s PC dle svých možností
  - Formou počítačových her seznamujeme žáky s prací na PC
- Zvládá využít získané teoretické poznatky v běžném životě
  - Zařazujeme projekty, práci na školním pozemku, v dílně, cvičné kuchyni a tím umožňujeme využití teoretických poznatků v praxi – veškeré činnosti směřujeme k praktickému využití získaných znalostí a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- Vyjádří problém jakoukoliv formou a dokáže jej řešit úměrně svým možnostem
  - Vytváříme problémové úlohy a situace, zařazujeme činnosti pro samostatnou i skupinovou práci
- Zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě vlastních prožitků

- Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací
- Aktivním a vhodným způsobem pokračuje v práci i po neúspěšném řešení problémů
  - Pochvalou a kladným hodnocením před kolektivem posilujeme sebevědomí žáků. Vysvětlováním v konkrétních situacích povzbuzujeme žáky k řešení problémů různými způsoby a při neúspěšném řešení nabízíme jiné cesty postupů, aby se žáci nenechali odradit nezdarem
- Formuluje žádost o pomoc a ví, na koho se obrátit v případě nesnáží
  - Vytváříme klima bezpečí, ve kterém mají žáci pocit, že se mohou svěřit se svými problémy. Umožňujeme žákům při jejich školních i osobních problémech konzultaci s pracovníky školy

Kompetence komunikativní

- Dorozumí se jakýmkoliv komunikačními prostředky s lidmi ve svém blízkém okolí
  - Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (nakupování, dopravní prostředky)
- Reaguje na jednoduchý pokyn a řídí se jím
  - Zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
- Chápe prožitek a vyjádří jej adekvátním chováním
  - Relaxační cvičení, estetická výchova, dramatizace, prožitkové situace pomáhají navozovat podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků
- Komunikuje pomocí komunikačních karet, pozná piktogramy, které používá v běžném životě, chápe jednoduché texty
  - Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů
- Používá jednoduchou písemnou formu ke komunikaci
  - Nacvičujeme psaní od grafomotorického cvičení až po nácvič jednotlivých písmen, slabik, slov a vět
- Vyjádří a obhájí svůj názor pomocí naučených komunikačních kanálů
  - Hodnocením vlastní osoby a ostatních připravujeme žáky k vyjádření a obhájení názoru
- Aplikuje naučené komunikační dovednosti k životu mezi lidmi ve společnosti
  - Rozvojem slovní zásoby podporujeme schopnost komunikovat s vrstevníky i ostatními lidmi – organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z dalších tříd (vystoupení na vánoční besídce, recitační soutěž..)

Kompetence sociální a personální

- Dokáže rozpoznat a orientovat se v základních vztazích mezi lidmi
  - Sledováním vhodných pořadů, četbou a pohádkami vytváříme představu o vztazích mezi lidmi (dobro – zlo, ...)
- Zná svou adresu, cestu do školy a orientuje se v nejbližším okolí
  - Pravidelným zařazováním vycházek a exkurzí procvičujeme orientaci v blízkém okolí
- Orientuje se v obchodě, nakoupí určené zboží a zvládá další jednoduché sociální aktivity

- Na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti (nákupy, cestování, návštěvy městské knihovny)
- Vhodným způsobem se chová a jedná na veřejnosti
  - Dramatizací a veřejným vystupováním upevňujeme základní společenské návyky
- Spolupracuje s vrstevníky a orientuje se ve vztahu k nim
  - Zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové spolupráci. Společnými akcemi, soutěžemi a projekty posilujeme a utváříme u žáků kladné vztahy s vrstevníky
- Rozpozná rizikové chování a zná důsledek takového chování na vlastní osobu
  - Vysvětlováním a besedami s odborníky upozorňujeme na možná nebezpečí a důsledky rizikového chování
- Rozpozná nebezpečí psychického a fyzického zneužívání
  - Rozhovorem, dramatizací, sledováním naučných programů zaměřených k rozpoznávání nevhodného a rizikového chování seznamujeme žáky s možným psychickým a fyzickým zneužíváním vlastní osoby - příležitostně také zařazujeme besedy s odborníky
- Sebevědomě vystoupí v neznámém prostředí
  - Společnými akcemi, soutěžemi a projekty, veřejným vystupováním posilujeme u žáků jejich sebevědomí

Kompetence občanské

- Aktivně se zapojuje do společnosti
  - Zařazujeme aktivity (vycházky, exkurze) zaměřené k osvojení si vhodných způsobů chování a jednání na veřejnosti
- Chrání životní prostředí dle svých možností a schopností (třídění odpadu, úklid lesa...)
  - Praktickými činnostmi a aktivitami se žáci podílí na ochraně životního prostředí
- Vhodným způsobem se chová a jedná na veřejnosti (umí pozdravit, chápe význam soukromého vlastnictví majetku), dodržuje pravidla a přijímá důsledky z jejich nedodržení
  - Soustavně seznamujeme žáky se školním řádem a postupně přecházíme na návštěvu institucí, kde jsou žáci seznamováni se svými právy a povinnostmi (městský, sociální úřad)
- Vhodně reaguje na krizové situace a v případě nesnáží, ví, kam se obrátit o pomoc
  - Pravidelně zařazujeme besedy s městskou policií a hasiči, pořádáme dny zdraví, sportovní dny a kurzy chování v mimořádných situacích. Nacvičujeme evakuaci žáků.

Kompetence pracovní

- Uplatňuje základní hygienické návyky, dokáže se obsloužit v rámci svých možností
  - Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme, dohlížíme a procvičujeme hygienická pravidla, hygienické potřeby žáků automatizujeme
- Rozumí operacím a postupům v jednotlivých činnostech, uplatňuje základní pracovní dovednosti
  - Vysvětlováním a praktickými činnostmi učíme žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- Podle slovních pokynů i návodných karet plní jednoduché úkoly a dodržuje naučený postup

- Rozšiřujeme slovní zásobu a používáme návodné karty s pracovním postupem vzhledem k provádění práce
- Udrží pozornost při vykonávané práci
  - Vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost žáků a chuť pracovat
- Pracuje podle pravidel ve skupině a svým výkonem přispívá k dokončení zadaného úkolu
  - Vhodnou motivací a uspořádáním žáků do skupin dochází k respektování pravidel při práci v týmu a kladným hodnocením ovlivňujeme kvalitu společné práce
- Přijímá posouzení kladných i záporných výsledků své práce
  - Pravidelným hodnocením kladných i záporných výsledků práce a rozbořením činnosti posilujeme u žáků schopnost přijímat hodnocení výsledků své práce
- Chrání životní prostředí, zná a dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (ochranné pomůcky) v různém prostředí (třída, dílna, pozemek, tělocvična)
  - Nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována 3 formami:

- začleněním obsahu tématických okruhů průřezového tématu do vyučovacího předmětu
- v rámci projektových dnů ve školním roce; každé pololetí vyhlásí ředitelka školy 1 – 2 projektové dny zaměřené na 1 zvolené průřezové téma
- průřezová témata formou mezipředmětových vztahů, přesahů a vazeb (uvedeno u jednotlivých předmětů)

Tématické okruhy PT – začlenění PT do jednotlivých předmětů a ročníků

	I. stupeň		II. stupeň
	1.- 3. ročník	4.- 6. ročník	7.- 10. ročník
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopnosti poznávání Čt, Ps, Řv, M, VU Ev, Tv, Pv	Komunikace, řešení problémů VU, Ev, Pv, Tv, Řv, Základy inf.	Osobnostní a morální rozvoj Pracovní vyučování, Ev Člověk a společnost, Základy inf.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			Jsme Evropané, svět nás zajímá Člověk a společnost, Základy inf.
Environmentální výchova	Základní podmínky života Pv, Vu	Vztah člověka k prostředí VU, Tv, Pv, Ev, Základy inf.	Lidské aktivity a problémy živ. Prostředí Člověk a příroda, Základy inf., Ev, Pv
Multikulturní výchova	Kulturní rozdíly Ev, Vu	Lidské vztahy Čt, Řv, VU, Ev Tv	Etnický původ Člověk a společnost, Člověk a příroda, Ev

Poznámky:

- Průřezová témata a jejich tématické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů
- Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah Věcného učení je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání
- Vyučovací předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vzdělávací obsah těchto předmětů je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Čtení a Psaní je posílen v 5. a 6. ročníku o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Na 1. stupni je vyučován v 5. a 6. ročníku
- Vyučovací předmět Estetická výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a je to integrovaný předmět, který v sobě propojuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů hudební a výtvarné výchovy. Vzdělávací obsah Estetické výchovy je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na 1. stupni je realizován ve všech ročnících po čtyřech hodinách týdně, přičemž byla 1 hodina přidána z disponibilní časové dotace
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

4. Učební plán I. stupeň ZŠS

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předměty	Celkem za oblast	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.	6.			
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	2	2	3	3	2 + 1	2 + 1	16	39	2
	Psaní	1	2	2	2	1 + 1	1 + 1	11		2
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12		
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	12	12	0
Informační a komunikační technologie	Základy informatiky	-	-	-	-	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Věcné učení	3	3	3	3	3	3	18	16	0
Umění a kultura	Estetická výchova	1	1	1	1	1	1	6	18	0
		2	2	2	2	2	2	12		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	24	24	6
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	3	3	3	4	4	5	22	21	0
Celkem povinná časová dotace		20	21	22	23	24	25	135	135	
Z toho disponibilní časová dotace		1	1	1	1	3	3			10

DČD - disponibilní časová dotace

PT - průřezové téma

4. Učební plán II. stupeň ZŠS

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Celkem za oblast	Z toho DČD
		7.	8.	9.	10.			
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	12	24	0
	Psaní	2	2	2	1 + 1	8		1
	Řečová výchova	1	1	1	1	4		0
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3	12	12	0
Informační a komunikační technologie	Základy informatiky	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Člověk a společnost	2	2	2	2	8	8	0
Člověk a příroda	Člověk a příroda	3	3	3	3	12	12	0
Umění a kultura	Estetická výchova	1	1	1	1	4	12	0
		1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	8		4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	18	0
	Tělesná výchova	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	16		4
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	5 + 1	5 + 1	6	6	24	24	2
Celkem povinná časová dotace		28	28	29	29	114	114	
Z toho disponibilní časová dotace		3	3	2	3			11

DČD - disponibilní časová dotace

PT - průřezové téma

Poznámky:

- Průřezová témata a jejich tématické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů
- Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- Vyučovací předmět Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru, přičemž v 7. až 9. ročníku jsou probírané poznatky z přírodopisu, v 7. až 10. ročníku ze zeměpisu, v 7., 8. a 10. ročníku z fyziky a v 9. a 10. ročníku poznatky z chemie
- Vyučovací předmět Výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět je vyučován v 9. a 10. ročníku
- Vyučovací předmět Základy informatiky je vyučován na 1. stupni v 5. a 6. ročníku a na celém 2. stupni základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pracovní vyučování byl posílen v 7. a 8. ročníku o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Estetická výchova byl navýšen ve všech ročnících na 2. stupni základního vzdělávání o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Psaní byl v 10. ročníku posílen o 1 disponibilní hodinu
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl ve všech ročnících posílen o 1 disponibilní hodinu

5. Učební osnovy

Pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

I. Řazení vyučovacích předmětů a použité zkratky:

- 5.1. Čtení – Čt
- 5.2. Psaní – Ps
- 5.3. Řečová výchova – Řv
- 5.4. Matematika – M
- 5.5. Základy informatiky – ZInf
- 5.6. Věcné učení
- 5.7. Člověk a společnost – Čsp
- 5.8. Člověk a příroda – Čpř
- 5.9. Estetická výchova – Ev
- 5.10. Tělesná výchova – Tv
- 5.11. Výchova ke zdraví – VkZ
- 5.12. Pracovní vyučování – Pv

II. Použité zkratky u názvů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchova demokratického občana – VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

Multikulturní výchova – MkV

Environmentální výchova – EnV

Mediální výchova – MeV

5.1 Čtení (1. – 10. ročník) **Charakteristika předmětu**

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Čtení

Obsah: Předmět Čtení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Čtení má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, zvláště vzhledem k jeho návaznosti na další předměty. Žáci jsou postupně seznamováni s psanou i tištěnou formou písma. Postupně si osvojují písmena, slova, věty, které vedou k rozvíjení čtenářských dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení krátkého textu s porozuměním. S ohledem na individuální schopnosti žáků lze použít pro osvojování a dosažení výstupů a kompetencí ve čtení metodu globálního čtení, analyticko-syntetickou metodu či metodu splývavého čtení. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako zdroje informací. Na základě vhodně zvolených literárních ukázek probouzet úctu a lásku k rodnému jazyku.

Cílové zaměření předmětu čtení: výchova ke čtenářské gramotnosti, důraz na praktické dovednosti, rozvíjení řečových schopností a myšlení, na základě čtení orientace v praktickém životě, osvojení techniky čtení, získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu, zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření, získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat krátký text, vnímání kladných prožitků z četby.

Ve výuce předmětu čtení jsou začleněna průřezová témata z **OSV** – tématické okruhy:

Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání (*cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*), seberegulace a sebeorganizace (*cvičení sebeovládání; organizace vlastního času, psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému*),.

Sociální rozvoj - komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování; cvičení pozorování)

- **Mezilidské vztahy** – *péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*
- **Spolupráce a soutěživost** – *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování*

Časová dotace: Předmět Čtení vyučujeme v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, ve 3. – 10. ročníku tři hodiny týdně (v 5. a 6. ročníku výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Forma: Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - názornosti, přiměřenosti, posloupnosti. Žáky učíme číst analyticko – syntetickou metodou, SFUMATO – alternativní metoda splývavého čtení, globální metodou a doplňujeme sociálním čtením.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Používáme pracovní sešity, učebnice, pracovní listy, názorné pomůcky jako jsou tvary písmen z různých materiálů, písmenkové pexeso, písmenkové korálky, atd. Zařazujeme didaktické hry, dramatizaci, práci s počítačovými výukovými programy. Zařazujeme a využíváme často používané

piktogramy – žák pozná písmena, základní piktogramy a obrázky pro globální čtení (**kompetence k učení**).

Při nácviku čtení podporujeme snahu o překonávání těžkostí vhodnou motivací a povzbuzováním. Modelovými situacemi a dramatizací rozvíjíme praktické čtenářské dovednosti žáků a chápání souvislostí v běžném životě (sociální čtení). Při nácviku čtení didaktickými hrami s předměty a obrázky rozvíjíme nejdříve prostorovou orientaci na ploše, stránce a řádku textu (**kompetence k řešení problémů**).

Rozvíjíme porozumění obsahu ve slovní i písemné formě pomocí motivovaných her (př. plnění přečtených příkazů) . Formou didaktických her vytváříme schopnosti jednoduché písemné komunikace. Využíváme pro komunikaci běžné informační i komunikační prostředky (telefon, televize, PC, časopisy). Formou her, říkanek a poslechem cvičíme u žáků schopnost se srozumitelně vyjádřit dle svých možností (slovní vyjádření, piktogramy). Názornou ukázkou a cvičením seznamujeme žáky s použitím mobilního telefonu, zejména čtení a psaní SMS zpráv (**kompetence komunikativní**).

Podporujeme rozvoj povědomí o základních mravních hodnotách v rodině a společnosti pomocí didaktických her, dramatizace, četby, návštěv divadelních představení. Rozvíjíme respektování práce v týmu, rozpoznávání nevhodného a rizikového chování na názorných příkladech i řešení modelových situací. Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů, gesty a mimikou též procvičujeme neverbální komunikaci. Na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti - nákupy, návštěva Městské knihovny, doprava (**kompetence sociální a personální**).

Rozvíjíme zásady duševní hygieny ve čtení zařazováním různých relaxačních technik. Vytváříme u žáků potřebné stereotypy (čtení zleva doprava, správně si otočit stránku) pro pracovní postupy a zvládnání základních pracovních dovedností. Rozvíjíme koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení zadáváním vhodných úkolů. Vysvětlováním a praktickými činnostmi směřujeme žáky ke správnému používání (manipulaci) učebnic, knih, encyklopedií (**kompetence pracovní**).

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně pravidelně dýchat při krátkém mluveném projevu a správně tvořit hlas (jednoslovný mluvený projev) ➤ připravovat se na čtení – číst obrázky ➤ číst obrázky se spojkou „a“ ➤ zvládat diferenciační cvičení (pojmenovat a rozřadit jednoduché obrázky, rozlišovat rozdíly, rozeznat barvy, pojmenovat zvířata a poznat jejich hlasy) ➤ orientovat se na stránce i řádku ➤ číst malá a velká hůlková písmena, zvládat jejich vyvození, umět je vyhledat a rozlišovat jejich délku ➤ reagovat na jednoduché příkazy, sdělení. 	<p>Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, odpovědi na otázky, samostatný projev – jednoslovný <p>Tvořit věty podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s dětskými knihami a leporely, motivace ke čtení, čtení obrázků v řádku, orientace na stránce i řádku, tvoření vět k obrázkům, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst malá a velká hůlková písmena (Oo, Ss, Bb, Uu, Aa) ➤ čtení obrázků se spojkou „a“ ➤ Globální čtení ➤ Splývavé čtení ➤ Analyticko-syntetická metoda <p>Orientovat se na stránce i řádku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledávání stejných obrázků, určování odlišností a podobností, domino, použití didaktických her, pexeso ➤ Rozvoj zrakové percepce, zrakového vnímání, procvičování schopnosti porozumět zadanému, orientace v prostoru <p>Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Použití dětských časopisů a knih, leporel, hledání obrázku podle slovní nápovědy, diferenciační cvičení 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně intonovat a používat slovní přízvuk, rytmizovat, používat hlas ➤ číst obrázky se spojkou „a, i“ ➤ číst obrázky se slabikou „ma, má“ ➤ číst malá a velká hůlková písmena, zvládat jejich vyvození, umět je vyhledat a rozlišovat jejich délku ➤ číst slabiky a umět je vyvodit ➤ číst malá psací písmena ➤ skládat obrázky podle předlohy a nápovědy, vybírat podle daného tématu ➤ orientovat se na stránce i řádku ➤ přiřazovat obrázek ke sdělené větě 	<p>Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dýchání, tvorba hlasu, práce s říkadly, písničkami, básničkami – opakování slov <p>Tvořit věty podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s dětskými knihami a leporely, motivace ke čtení, čtení obrázků v řádku, orientace na stránce i řádku, tvoření vět k obrázkům, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání <p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst malá a velká hůlková písmena (Ii, Mm, Ll, Vv, Ee) ➤ vyvození hlásky ➤ čtení obrázků se spojkou „a, i“ ➤ čtení obrázků se slabikou „ma, má“ ➤ čtení slabik s písmenem Ss, Mm, Ll, Vv) ➤ vyvození slabiky ➤ čtení psacího písmene a, m ➤ Globální čtení ➤ Splývavé čtení ➤ Analyticko-syntetická metoda ➤ použití říkadel, básniček, pohádek <p>Orientovat se na stránce i řádku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Skládání obrázků podle předlohy a nápovědy, vybírá podle daného tématu ➤ rozlišení stránky a řádku; vyhledávání na řádku; selektování určených znaků/obrázků/písmen, určení jejich polohy <p>Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Použití dětských časopisů a knih, leporel, hledání obrázku podle slovní nápovědy, diferenciační cvičení ➤ Použití didaktických her, třídění, přiřazování, vyhledávání, kolektivní hry	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně používat slovní přízvuk, rytmizovat, vyslovovat jednotlivé hlásky, jednoduchá slova - číst malá a velká hůlková písmena, zvládat jejich vyvození, umět je vyhledat a rozlišovat jejich délku - číst slabiky, umět je vyvodit a vyhledat je - číst dvouslabičná slova - dělit slova na slabiky - skládat slova ze slabik - tvořit věty podle obrázků - orientovat se na řádku, vyhledávat v řádku známé písmeno, slabiku, slovo - chápat obsah jednoduchých vět s obrázky 	<p>Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Krátké vypravování , vypravování dle obrázkové osnovy, poslech a reprodukce jednoduchého textu, popis obrázku (s pomocí) <p>Tvořit věty podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tvoření vět k obrázkům, chápání obsahu jednoduchých vět s obrázkem <p>Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číst malá a velká hůlková písmena (Tt, Yy, Jj) ➤ vyvození hlásky ➤ čtení slabik s písmenem Tt, Jj) ➤ vyvození slabiky ➤ čtení psacího písmene o, i, e, u, t, s, l ➤ čtení jednoslabičných a dvouslabičných slov ➤ skládání slov, dělení slov na slabiky ➤ čtení jednoduchých vět s obrázky s porozuměním ➤ Globální čtení ➤ Splývavé čtení ➤ Analyticko-syntetická metoda ➤ použití říkadel, básniček, pohádek <p>Orientovat se na stránce i řádku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace na řádku, vyhledávání písmen a slabik , psaní do řádku, udržení linky <p>Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Použití dětských časopisů a knih, leporel, hledání obrázku podle slovní nápovědy, diferenciacní cvičení ➤ Použití didaktických her, třídění, přiřazování, vyhledávání, kolektivní hry 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen P, N, Š, D, číst jednoslabičná slova s uzavřenou slabikou - rozpoznat stejně znějící písmeno a slabiku - jednoduchými větami reprodukovat text, dokázat odpovědět na otázku podle ilustrace - poznat slovo, slabiku, vyhledat určité slovo ve větě - číst s porozuměním krátké věty z probraných hlásek a písmen a dokázat odpovědět na jednoduchou otázku - reprodukovat a pamatovat si krátká říkadla a básničky 	<p>Čtení probraných tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen P, N, Š, D, tvoření jednoduchých vět, péče o rozvoj řeči, slovní zásoby <p>Stejně znějící slova různého významu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírání a vyhledávání stejně znějících písmen a slabik <p>Reprodukce krátkého textu podle ilustrací a návodných otázek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dramatizace, kolektivní hry, společenské hry, rozvoj slovní zásoby, poslech textů pro děti <p>Orientace ve větě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírání vhodných vět a vyhledávání slov, rozdělování věty na slova, rozdělování slova na slabiky <p>Čtení s porozuměním jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení slabik a z nich utvořených slov s porozuměním – čtení jednoduchých vět doplněných obrázky, čtení probraného psacího písma ➤ Globální čtení <p>Krátké říkanky a básničky</p> <p>Říkadla k písmenům, které mají probraná, krátké lidové koledy, říkadla pro malé děti</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>M – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst slova s otevřenou i zavřenou slabikou, číst tiskací i psací písmena Z, K, B, C, slabiky ou, au - rozlišit stejně znějící slova různého významu - pomocí návodných otázek vyprávět podle obrázku - poznat slovo, písmeno, určit začátek a konec věty - číst dvojslabičná i víceslabičná slova z otevřených i zavřených slabik, dokázat odpovědět na otázky k obsahu čteného - reprodukovat a pamatovat si jednoduchá říkadla, básničky, texty 	<p>Čtení probraných tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování hlásek a písmen Z, K, B, C, slabiky ou, au. ➤ Dělení a skládání slov, vyhledávání známých písmen v textu, čtení krátkých textů, péče o rozvoj řeči <p>Stejně znějící slova různého významu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Použití výukových počítačových programů, audio pomůcky – poslech textů, básniček, pohádek <p>Reprodukce krátkého textu podle ilustrací a návodných otázek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Použití ilustrace z dětských knih, kolektivní četba, divadelní představení <p>Orientace ve větě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace ve větě tichým čtením, vyhledávání určených slov, včleňování určitých slov do vět <p>Čtení s porozuměním jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení dvojslabičných a víceslabičných slov – čtení vět se slovy s otevřenými i zavřenými slabikami, odpovědi na otázky o přečteném ➤ Globální čtení <p>Krátké říkanky a básničky</p> <p>Říkadla k probíraným písmenům a tématům (podzim, zima, Vánoce, jaro)</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>M – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen R, Č, H, Ž - číst věty s jednoduchými slovy - rozlišit stejně znějící slova různého významu, vyhledat a vybrat stejné nebo podobné věty - reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek - najít v delším textu větu, rozlišit začátek a konec věty - zřetelně číst jednoduché věty, rozumět obsahu textu, dokázat odpovídat na otázky - přednášet krátké říkanky a básničky 	<p>Čtení probraných tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování hlásek a písmen R, Č, H, Ž ➤ Čtení krátkých textů, čtení vět obsahujících snadná slova, správná výslovnost, využití knih, časopisů <p>Stejně znějící slova různého významu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sluchová cvičení, četba krátkých vět, použití říkadel, básniček, písniček <p>Reprodukce krátkého textu podle ilustrací a návodných otázek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Četba, poslech textů pro děti, vyprávění pohádek podle ilustrací a návodných otázek <p>Orientace ve větě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Začátek a konec věty, plynulé čtení slabik, slov, zrakové vnímání <p>Čtení s porozuměním jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zřetelné čtení jednoduchých vět, obohacování a zpřesňování slovní zásoby, vhodné pojmy ➤ Globální čtení <p>Přednes krátké říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Návštěvy divadelních představení, vystupování před veřejností 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>M – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou a textem</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst všechna psací i tiskací písmena f, g, ř, ch; mít osvojené schopnosti čtení - číst vzhledem ke svým schopnostem krátké texty - číst a orientovat se ve čteném textu - číst vzhledem ke svým schopnostem krátké věty a podle otázek je reprodukovat - přednášet krátké básničky a říkanky - rozlišovat různé žánry v literatuře, zajímat se o čtení jako zdroj informací, číst obrázkové knihy - rozlišovat různé texty – nápisy, návody 	<p>Čtení všech tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování písmen z předešlých ročníků, docvičování zbylých písmen <p>Čtení krátkého jednoduchého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení krátkých textů z různých zdrojů ➤ Globální čtení, sociální čtení <p>Orientace ve čteném textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s textem - prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním, vyhledávání v textu <p>Reprodukce snadného krátkého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení krátkých textů z různých zdrojů, následná reprodukce pomocí návodných otázek <p>Přednes říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití literatury, říkadla a básničky pro děti, dramaturgie, využití PC <p>Pozitivní vztah k literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování s literaturou – literatura pro děti, motivace k vyhledávání literárních předloh, četba na pokračování ➤ Základní literární pojmy: rozpočítávací, hádanka, říkanka, báseň, pohádka <p>Orientace v jednoduchých návodech podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Při praktických činnostech vyhledávání na výrobcích návody k použití 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou a textem</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - číst krátké texty - vyhledávat přiměřené texty, orientovat se ve čteném textu - číst krátké texty s porozuměním, odpovídat na otázky, používat obrázky - přednášet krátké básničky a říkanky – dobře intonovat - poznat, co je pohádka, básnička, říkadlo, vyhledávat literární zdroje, číst obrázkové knihy - encyklopedie - rozeznat návod v textu 	<p>Čtení všech tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení slov se slabikami dí, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; vyhledávání slov s těmito slabikami <p>Čtení krátkého jednoduchého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení textů z dostupných zdrojů, využívání dětských časopisů, návštěvy knihovny, vhodný výběr knih se schopností přečíst text <p>Orientace ve čteném textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Globální čtení, sociální čtení ➤ Vyhledávat přiměřené texty, orientovat se ve čteném <p>Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tiché čtení s porozuměním; obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem ➤ Rozlišení pojmů text a ilustrace, čtení krátkých textů, užívání správného přízvuku, poslech přečteného textu <p>Přednes říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik individuální a kolektivní přednes – chápání textu, dramatizace, využití PC <p>Pozitivní vztah k literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Návštěvy knihovny, návštěvy divadelních představení, četba podle zájmu ➤ Základní literární pojmy: pověst, spisovatel, básník, kniha <p>Jednoduché návody s obrázky Nákupy zboží pro spotřebu, čtení návodu</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou a textem</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst krátké i složitější věty, znát a číst všechna písmena, slabiky, slova i věty - zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - číst samostatně, vyhledávat ve čteném textu - číst a reprodukovat texty, pracovat samostatně s malou pomocí - recitovat delší texty - navštěvovat kulturní akce - číst se zájmem přiměřenou literaturu - orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázku 	<p>Čtení všech tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Upevňování a systematizace vědomostí a dovedností získaných v předešlých ročnících <p>Čtení krátkého jednoduchého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení různých textů, krátkých pohádek, povídek, prohlubování čtenářských dovedností ➤ Globální čtení, sociální čtení <p>Orientace ve čteném textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Plynulé hlasité čtení, samostatná práce, výběr, selektování, přiřazování <p>Zapamatování obsahu přečteného textu a reprodukce snadného krátkého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišení pojmu kniha a časopis, čtení různých textů se schopností reprodukovat poslech ➤ Schopnost svými slovy reprodukovat, popsat text, který se učí <p>Přednes říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Návštěvy kulturních akcí, účast na soutěžích, dramatizace filmového představení <p>Pozitivní vztah k literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní literární pojmy: čtenář, divadlo <p>Orientace v jednoduchých návodech podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití kuchařek – vaření podle návodu, obsluha spotřebičů 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou a textem</p> <p>Pv – práce s návodem</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst všechna tiskací i psací písmena, plynule číst - zvládat samostatné čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se ve čteném textu, najít začátek a konec věty, slovo - zapamatovat si delší text, správně vyslovovat, intonovat - využívat všechny znalosti, samostatně číst a reprodukovat snadný krátký text - získat pozitivní vztah k literatuře - zapojovat se do dění ve škole i mimo – účastnit se literární soutěže pro speciální školy <p>orientovat se v návodu podle obrázku a dle svých schopností i podle textu</p>	<p>Čtení všech tiskacích i psacích písmen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické využití znalostí čtení – čtení nápisů, tabulí, časopisů, knih, apod. <p>Čtení krátkého jednoduchého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení z knih, z časopisů, čítanky, kuchařské knihy, sociální čtení, globální čtení <p>Orientace ve čteném textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití dramatizace, didaktické hry, soutěže ve vyhledávání, orientace v textu <p>Zapamatování obsahu přečteného textu a reprodukce snadného krátkého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití všech textů v knihách, čítankách, nápisech – schopnost samostatně vysvětlit <p>Přednes říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dramatizace, využití PC <p>Pozitivní vztah k literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik na různá vystoupení, rozvoj vědomostí o kultuře a literatuře, vytváření pozitivních emocí ➤ Základní literární pojmy: film, herec <p>Orientace v jednoduchých návodech podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>Ev – dechová cvičení rytmická cvičení práce s ilustrací</p> <p>Ma – čtení číslic</p> <p>Vu – práce s obrázkovou předlohou a textem</p> <p>Pv – práce s návodem</p>

5.2 Psaní (1. – 10. ročník) Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Psaní

Obsah: Předmět Psaní byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vyučovací předmět má v 1. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně, ve 2. – 10. ročníku 2 hodiny týdně. Součástí výuky psaní je rozvíjení grafických a grafomotorických schopností žáků, rozvíjení hrubé i jemné motoriky. Vyučovací hodiny dělíme na menší časové úseky, aby bylo psaní procvičováno několikrát týdně. Soustavně dbáme na správný úchop psacího náčiní a správné sezení při psaní. Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují. Psaní malých písmen a tvarů hůlkového písma probíhá souběžně s nácvikem čtení. Žáci, kteří vzhledem k těžkému postižení či nejrůznějším grafomotorickým obtížím nezvládnou psací podobu písma budou psát pouze hůlkovým písmem (viz. Metodika hůlkové písanky), které je také využito ve čtení globální metodou. Nácvik psaní je pozvolný, (velice důležité je časté opakování a fixace tvarů) rozložený do deseti ročníků.

Cílové zaměření předmětu:

Srozumitelné vyjadřování písemnou formou – používání psaného textu v komunikaci s okolím. Osvojení techniky psaní. Zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu a praktické využití získané dovednosti psaní (podpis, adresa) Součástí předmětu jsou **průřezová témata** Osobnostní a sociální výchova.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, posloupnosti, názornosti a systematičnosti. Vedeme k rozvoji emocionálního a estetického citění, schopnosti individuálně posoudit výsledky vlastní práce. Vytváříme správné hygienické návyky. Používáme formy práce individuální, frontální i skupinové, využíváme didaktické hry, dramatizaci, výukové programy na PC.

Výchovné a vzdělávací strategie

Využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky, psací tabulky, fólie na psaní – žák používá pracovní sešity, písanky a jiné učební pomůcky, zařazujeme didaktické hry na rozvoj motoriky, slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o lepší výsledek ve psaní – žák chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu psaní, pomocí názoru a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme podmínky pro plnění úkolů v hodinách psaní – žák plní zadané grafomotorické úkoly, zábavnou formou výuky psaní a častým střídáním činností se snažíme udržet pozornost žáků – žák se snaží o koncentraci na psaní, využíváme výukové programy na PC – žák vyhledává písmena na klávesnici PC a pracuje s programem Microsoft Word (**kompetence k učení**). Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů (př. vezmi si tužku) – žák plní zadané slovní pokyny při výuce psaní nacvičujeme psaní od grafomotorických cvičení až po vlastní psaní - vytváříme situace, v nichž žák uplatňuje dovednost ústního a jednoduchého písemného projevu (formy společenského styku) – žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace (**kompetence komunikativní**). Zařazujeme práci ve skupinách a tím rozvíjíme sociální dovednosti potřebné k týmové práci (**kompetence sociální a personální**). Soustavným opakováním a kontrolou upevňujeme hygienické návyky a sebeobslužné činnosti dle žakových možností – žák uplatňuje hygienické návyky při psaní (sklon sešitu, čistota rukou, čistota pracovní plochy..)

Praktickými činnostmi u žáků utváříme pracovní dovednosti (př. ořezat tužku, smýt si tabulku), vysvětlováním a praktickými činnostmi nacvičujeme u žáků správné užití materiálů, nástrojů, techniky – žák správně používá psací potřeby a jiné pomůcky, vhodným výběrem činností a kladným přístupem udržujeme pozornost a chuť pracovat. Pravidelným hodnocením kladných i

záporných výsledků práce a rozbořem činnosti posilujeme u žáků schopnost přijímat hodnocení výsledků psaní – žák zhodnotí výsledek **svého grafického projevu (kompetence pracovní)**.

Psaní

1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním - pojmenovat obrázek, vyjmenovat co je na obrázku - rozpoznávat ve čtení samohlásku „a“ jako spojku - nakreslit jednoduchý tvar podle předlohy, držet správně tužku - správně držet psací náčiní, kreslit jednoduché tvary - správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním, správně sedět 	<p>Dodržovat správné držení psacího náčiní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj psychomotorických schopností a jemné motoriky; motivace k výuce psaní - dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací; nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslení, obkreslování <p>Vyvodit písmena podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování písmen naučených v předmětu čtení ➤ Rozvoj slovní zásoby, použití dětských knih s jednoduchými obrázky (leporela), vedení k samostatnému projevu <p>Odlišovat délku samohlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s rozlišováním délky samohlásek naučených v předmětu čtení ➤ Samohlásky jako spojky mezi jednotlivými obrázky, použití didaktických her a názorných pomůcek <p>Psát velká hůlková písmena</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj grafomotoriky, čmárání, kroužení, grafomotorická cvičení, použití pracovních sešitů, písanek pro předškoláky ➤ Alternativní nácvik psaní <p>Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</p>	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygiena) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) - já jako zdroj informací o sobě</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma - psaní číslic</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grafomotorická cvičení, rozvíjení jemné motoriky, využití pracovních listů pro předškoláky <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon sešitu	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním - pracovat se složitějšími obrázky, vyhledávat obrázek podle písmena (př. A – auto), vyvozovat písmena podle jednotlivých obrázků – v předmětu čtení - určit samohlásku „a, i“ - opsat podle předlohy různé tvary – vlnovky, čáry, horní a dolní oblouky, správně držet psací náčiní - psát velká hůlková písmena O, I, A, U - psát psacím písmem a, m, ma, má - poznat své jméno a obtáhnout ho (velká hůlková písmena) 	<p>Dodržovat správné držení psacího náčiní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj psychomotorických schopností a jemné motoriky; motivace k výuce psaní - dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací; nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslen, obkreslování <p>Vyvodit písmena podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace na ploše i na řádku. Práce s knihou, s pracovními sešity rozvoj psychomotorických schopností <p>Odlišovat délku samohlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišování délky samohlásek naučených v předmětu čtení ➤ Rozvíjení fonematického sluchu, sluchová cvičení, kolektivní hry na rozvoj sluchového vnímání, využití ozvučených hraček v rámci řečové výchovy <p>Psát velká hůlková písmena</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky nervosvalové koordinace, uvolňovací cvičení, didaktické hry ➤ velká hůlková písmena O, I, A, U ➤ Alternativní nácvik psaní <p>Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Směrová orientace na stránce i v řádku, použití didaktických pomůcek 	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygienu) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma - psaní číslic</p>

	<p>při nácvičku psaní, vyhledávání písmen a slabik v předmětu čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psát psacím písmem a, m; spojování do slabiky (s krátkou nebo dlouhou samohláskou) ➤ využití počítačových programů <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon sešitu <p>Napsat hůlkovým písmem své jméno</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s tištěnou podobou vlastního jména, využití počítačových programů, výstřižky z časopisů, novin, skládačky ➤ Využití didaktických her (vyhledávání písmen, které obsahují jméno, skládání písmen do jmen, vyhledávání celého jména) ➤ obtahování vlastního jména 	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním - najít obrázek podle začátečního písmene, vyhledávat malá a velká hůlková písmena a psací malá písmena v předmětu čtení - odlišit délku samohlásek v jednoduchých větách s obrázky v předmětu čtení - psát velká hůlková písmena M, L, V, T, E, S, Y - psát velkým hůlkovým písmem slabiky s písmenem M, L, V, T - psát psacím písmem o, i, e, u, t, s, l - správně držet psací náčiní - psát a spojovat písmena z předmětu čtení se snadnými spojovacími tahy (ma, me, ..., le, li, ...) - dodržovat pořadí a úplnost písmen ve jméně, samostatně ho napsat (velká hůlková písmena) 	<p>Dodržovat správné držení psacího náčiní</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj psychomotorických schopností a jemné motoriky; motivace k výuce psaní – dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací; nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslení, obkreslování <p>Vyvodit písmena podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obohacováním a rozšiřováním slovní zásoby, rozvoj správné výslovnosti, upevňování poznatků, vyhledávání slov, která začínají na již osvojené písmeno – v rámci předmětu čtení <p>Odlišovat délku samohlásek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledávání, hra na tělo, rytmizace, rozpoznávání samohlásek, vyhledávání dlouhých a krátkých samohlásek, jejich řazení, selekce – v rámci předmětu čtení <p>Psát velká hůlková písmena</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvolňovací cvičení, orientace na ploše a na řádku, udržení linky, nácvik jednotlivých písmen podle předlohy, později bez předlohy ➤ velká hůlková písmena M, L, V, T, E, S, Y ➤ slabiky s velkým hůlkovým písmenem M, L, V, T ➤ Alternativní nácvik psaní <p>Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</p>	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygienu) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma - psaní číslic</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznávání hlásek, písmen, slabik, psaní podle nápovědy písmena z předmětu čtení se snadnými spojovacími tahy ➤ psací písmena o, i, e, u, t, s, l ➤ slabiky mo, mi, me, mu, le, li, lu, la, lo (s krátkou nebo dlouhou samohláskou) <p>Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon sešitu <p>Napsat hůlkovým písmem své jméno</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně napsat hůlkovým písmem své jméno 	
--	---	--

Psaní**4. ročník**

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žáka by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát psací písmo písmen, která umí číst – p, P, n, N, š, Š, d, D - opsat a přepsat slabiky a jednoduchá slova z probraných písmen - ovládat psaní hůlkového písma písmen, které umí číst P, N, Š, D - psát hůlkovým písmem vlastní jméno, seznámit se s podobou podpisu příjmení - psát písmena podle diktátu - opsat hůlkovým písem slova se snadným složením - opsat číslice 1, 2, 3, 4, 5 	<p>Psaní psacího písma</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní písmen, které umí číst p, P, n, N, š, Š, d, D - opis a přepis slabik, jednoduchých slov <p>Hůlkové písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní písmen, které umí číst P, N, Š, D - vlastní jméno - nácvik podpisu příjmení - diktát písmen - opis slov se snadným složením <p>Psaní číslic</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslice 1, 2, 3, 4, 5 <p>Využívat hůlkové písanky, písanek pro psací písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná a grafomotorická cvičení, didaktické hry - fixace problémových písmen <p>základní hygienické návyky při psaní</p>	<p>Přesahy a vazby</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma – psaní číslic</p>

Psaní

5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát psací písmo písmen, která umí číst – z, Z, k, K, b, B, c, C, ou, au - opsat a přepsat slabiky a jednoduchá slova z probraných písmen - ovládat psaní hůlkového písma písmen, které umí číst Z, K, B, C, OU, AU - podepsat se hůlkovým písmem - psát písmena a slabiky podle diktátu - opsat hůlkovým písmem slova s jednoduchým složením - opsat číslice 0 - 9 	<p>Psaní psacího písma</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psaní písmen, které umí číst z, Z, k, K, b, B, c, C, ou, au ➤ opis a přepis slabik, slov ➤ psaní krátkých spojení <p>Hůlkové písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psaní písmen, které umí číst Z, K, B, C, OU, AU ➤ podpis – jméno a příjmení ➤ diktát písmen a slabik ➤ opis slov s jednoduchým složením <p>Psaní číslic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číslice 0 - 9 <p>Využívat hůlkové písanky, písanek pro psací písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná a grafomotorická cvičení, didaktické hry ➤ fixace problémových písmen ➤ základní hygienické návyky při psaní 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma – psaní číslic</p>

Psaní

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žáka by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát psací písmo písmen, která umí číst – r, R, č, Č, h, H, ž, Ž - opsat a přepsat slabiky a jednoduchá slova z probraných písmen - opsat krátké spojení - ovládat psaní hůlkového písma písmen, které umí číst R, Č, H, Ž - podepsat se hůlkovým písmem - psát písmena a slabiky podle diktátu - opsat hůlkovým písmem slova s jednoduchým složením - opsat číslice 0 – 9 	<p>Psaní psacího písma</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psaní písmen, které umí číst r, R, č, Č, h, H, ž, Ž ➤ opis a přepis slabik, slov ➤ psaní krátkých spojení ➤ dbát na úpravu <p>Hůlkové písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psaní písmen, které umí číst R, Č, H, Ž ➤ podpis – jméno a příjmení ➤ diktát písmen a slabik ➤ opis slov s jednoduchým složením <p>Psaní číslic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ číslice 0 - 9 <p>Využívat hůlkové písanky, písanek pro psací písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná a grafomotorická cvičení, didaktické hry ➤ fixace problémových písmen ➤ základní hygienické návyky při psaní 	<p>Přesahy a vazby</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - psychohygienu) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma – psaní číslic</p>

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát úpravně a čitelně, dodržovat mezery mezi slovy - psát podle diktátu písmena, slabiky i slova - opsat zadaná jednoduchá slova a věty - psát nebo opisovat podle předlohy - Přepsat jednoduchou větu bez chyb - Znat všechna písmena i hlásky svého jména i příjmení - Napsat nápis pod obrázek - Znat číslice 1 - 20, umět je napsat 	<p>Dbát na čitelný písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpřesňování tvarů písmen i číslic, individuální docvičování <p>Psát slabiky a jednoduchá slova i dle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení sluchové syntézy a analýzy, vytleskávání slabik, rytmizace, grafické znázornění slov <p>Opsat slova a jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití předloh pro psaní, použití písanek <p>Napsat nebo opsat jednoduché sdělení dle předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní do sešitu a do písanek podle předlohy, správná úprava písma ➤ Opis slov <p>Přepsat krátký jednoduchý text</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní nápisů pod obrázky, přepisování textů z časopisů, knih, písanek ➤ Přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby, psaní na PC <p>Podepsat se psacím písmem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Procvičování všech písmen, vyhledávání písmen, ze kterých se skládá jméno <p>Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenovávání obrázků, psaní jednoduchých textů pod obrázky <p>Psaní číslic i podle nápovědy</p>	<p>OSV - (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - psychohygiena) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) - já jako zdroj informací o sobě</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma – psaní číslic</p> <p>Inf – výukové programy (práce na klávesnici, práce s myší)</p>

	➤ Využití počtů, psaní příkladů, práce s pracovním sešitem, psaní číslic	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žáka by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat tvary, velikost, štihost písma - psát podle diktátu slova a krátké věty - opsat krátké věty a slovní spojení - psát i obtížnější spoje, opsat jednoduchý text - přepsat delší větu bez chyb - podle předlohy napsat jméno a příjmení, vyhledat svoje jméno z několika jiných - za pomoci vyplnit jednoduchý dotazník a napsat adresu - znát číslice od 1 do 100, umět je opsat 	<p>Dbát na čitelný písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Docvičování malých písmen f, g, ch, ř, rozlišování velikosti štihosti písmen <p>Psát slabiky a jednoduchá slova i dle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Schopnost rozdělit slovo na slabiky a písmena <p>Opsat slova a jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezchybné opisování zadaných textů, správný tvar písmen <p>Napsat nebo opsat jednoduché sdělení dle předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čitelné písmo, stále používání grafomotorických uvolňovacích cvičení na jemnou motoriku a procvičování ruky ➤ Opis jednoduchého textu <p>Přepsat krátký jednoduchý text</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přepisování vět se slovními spojeními, vytváření vět, přepis z tabule, psaní na PC <p>Podepsat se psacím písmem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní jména podle předlohy, rozlišení jména a příjmení, vyhledávání svého jména z několika jiných, nácvik podpisu bez předlohy <p>Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyplňování dotazníků – schopnost porozumět dotazu a odpovědět 	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygiiena) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí)</p> <p>- já jako zdroj informací o sobě</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma – psaní číslic</p> <p>Inf – výukové programy (práce na klávesnici, práce s myší)</p>

	<p>písemně, psaní adresy a krátké korespondence; psaní pomocí PC</p> <p>Psaní číslic i podle nápovědy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití počítačových programů, vyhledávání číslic podle diktátu, psaní na řádek, psaní číslic	
--	--	--

Psaní

9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napsat větu se správnými mezerami mezi slovy - psát podle diktátu slova a krátké věty - opsat slova a věty - napsat, opsat složitější text s porozuměním psaného - přepsat krátký jednoduchý text - samostatně zvládat podpis psacím písmem - napsat nebo opsat adresu, pohlednici, přání (dle individuálních schopností) - napsat číslice do 100 i podle nápovědy 	<p>Dbát na čitelný písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní snadných vět, docvičování obtížných spojů <p>Psát slabiky a jednoduchá slova i dle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vnímání délky samohlásek, rozčlenění slova na slabiky, diktát snadných dvouslabičných slov <p>Opsat slova a jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezchybné opisování se správnou diakritikou, délkou hlásek i rozdělením věty ➤ Opis slov a vět, psaní na PC <p>Napsat nebo opsat jednoduché sdělení dle předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čitelné písmo, stálé používání Procvičování schopnosti soustředit se na výkon, snaha o co nejlepší výsledek – vhodná motivace, užití textů z různých zdrojů – noviny, časopisy, učebnice, rozlišování tiskacího a psacího písma <p>Přepsat krátký jednoduchý text</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvyšování kvality a rychlosti písma, psaní bez chyb, správná diakritika, rozdělování slov, využívání všech textů, nápisů, ... ➤ Přepis tištěného do psací podoby <p>Podepsat se psacím písmem</p>	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygiiena) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) - já jako zdroj informací o sobě</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma - psaní číslic</p> <p>Inf – výukové programy (práce na klávesnici, práce s myší)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podepisování sešitů, učebnic, pracovních listů, bezchybné zvládnutí podpisu <p>Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik psaní adresy podle předlohy na pohlednici nebo dopis, vyplňování adresy ne předešpaný formulář, psaní krátkých textů na pohlednici k svátku, Vánocům, ... <p>Psaní číslic i podle nápovědy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití didaktických her, společenských her, pracovních sešitů a počítačových programů 	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napsat větu se správnými mezerami mezi slovy - psát podle diktátu slova a krátké věty - opsat slova a věty - mít zafixována všechna písmena malé i velké abecedy, dokázat bezchybně opsat - pracovat samostatně při přepisu textu - samostatně zvládat podpis psacím písmem - napsat nebo opsat adresu, pohlednici, přání (dle individuálních schopností) - napsat číslce do 100 i podle nápovědy 	<p>Dbát na čitelný písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické použití získaných znalostí a dovedností, samostatný písemný projev <p>Psát slabiky a jednoduchá slova i dle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktát krátkých vět, procvičování a opakování naučeného <p>Opsat slova a jednoduché věty</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezchybné opisování se správnou diakritikou, délkou hlásek i rozdělením věty ➤ Opis slov a vět, psaní na PC <p>Napsat nebo opsat jednoduché sdělení dle předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Procvičování schopnosti soustředit se na výkon, snaha o co nejlepší výsledek – vhodná motivace, užití textů z různých zdrojů – noviny, časopisy, učebnice, rozlišování tiskacího a psacího písma <p>Přepsat krátký jednoduchý text</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvyšování kvality a rychlosti písma, psaní bez chyb, správná diakritika, rozdělování slov, využívání všech textů, nápisů, ... ➤ Přepis tištěného do psací podoby <p>Podepsat se psacím písmem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podepisování sešitů, učebnic, pracovních listů, bezchybné zvládnutí podpisu 	<p>OSV- (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj -psychohygienu) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládnutí stresových situací</p> <p>OSV- (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) - já jako zdroj informací o sobě</p> <p>Tv – uvolňovací cvičení</p> <p>Vv, Pv – zdokonalování jemné motoriky a grafomotorických schopností</p> <p>Ma - psaní číslce</p> <p>Inf – výukové programy (práce na klávesnici, práce s myší)</p>

	<p>Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik psaní adresy podle předlohy na pohlednici nebo dopis, vyplňování adresy ne předepsaný formulář, psaní krátkých textů na pohlednici k svátku, Vánocům, ... <p>Psaní číslic i podle nápovědy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní číslic na adresy, do sešitů, praktické využití znalostí	
--	--	--

5.3 Řečová výchova (1. – 10. ročník) Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Řečová výchova

Obsah: Předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Je realizován v 1. – 6. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně a v 7. – 10. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Řečová výchova zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností i schopností, které jsou předpokladem úspěšné sociální adaptace a integrace dětí i jejich dalšího vzdělávání. Prolíná všemi předměty i všemi ročníky a zaměřuje se na dechová, hlasová a artikulační cvičení, výslovnost, intonaci, rytmizaci. Dále pak na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích a vytváření základních komunikačních pravidel. Vzhledem k tomu, že převážná většina žáků speciálních základních škol má vadu řeči, jde řečová výchova ruku v ruce s logopedickou péčí, která má svoji nezastupitelnou úlohu ve vzdělávacím procesu speciálního školství.

Cílové zaměření předmětu: rozvíjení řečových schopností a poznávacích procesů, dorozumívání se se svým okolím verbální či neverbální formou, sdělování názorů, získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu, zvládnutí orientace v jednoduchých textech, motivace ke čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat krátký text.

Začlenění průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj.

Multikulturní výchova (MV) - tématický okruh Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie:

Využíváme učebnice, pracovní sešity, pracovní listy a didaktické materiály (**kompetence k učení**) U žáků podporujeme vztah ke školní práci, při neúspěšném řešení se nenechat odradit nezdarem (**kompetence k řešení problémů**) V praxi a při školních akcích uplatňujeme základní návyky společenského chování, žák se orientuje ve vztazích mezi lidmi (**kompetence sociální a personální**). Rozhovorem rozvíjíme potřebu vyjadřovat pocity, prožitky a nálady (**kompetence komunikativní**). Formou didaktických her a kolektivních cvičení rozvíjíme společenská pravidla a jejich dodržování (**kompetence občanské**).

Řečová výchova

1. - 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přednést jednoduché říkanky, básničky - Reagovat na otázky dle svých komunikačních schopností (slovem, větou) - Koncentrovat se na poslech, udržet pozornost (pohádku, krátký příběh) - Popsat jednoduchý obrázek svými slovy, správně vyslovovat - Svými slovy reprodukovat krátký text podle otázek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s knihou; předčítání jednoduchých říkadel; rytmizace, dechová, hlasová a artikulační cvičení; práce s hlasem; napodobování zvuků; didaktické a společenské hry; rozvoj paměti opakováním, procvičováním, přednes; organizace a účast na dětských vystoupeních – vánoční besídka, recitační soutěže ➤ Rozvoj slovní zásoby; pojmenovávání a poznávání všech předmětů i jevů ve třídě, ve škole, doma, venku, apod....; popis jednoduchého obrázku, odpověď na otázku celou větou; reprodukce krátkého textu podle otázek, nácvik správné výslovnosti, krátké hry na otázky a odpovědi ➤ Výslovnost, intonace, rytmizace ➤ Edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu ➤ Využití televizních programů pro děti; četba krátkých pohádek; návštěvy divadelních představení; poslech předčítaného textu ➤ Vyprávění podle otázek (jednoslovně, celou větou), předčítání pohádek, příběhů, návštěvy divadelních představení, dramatizace 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání , pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání , pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>Hv – říkadla, písničky pro děti</p> <p>Čt</p>

Řečová výchova

4. - 6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Převyprávět krátký text podle jednoduché osnovy - Soustředit se na film či divadelní představení, vypravovat zkráceně příběh podle návodných otázek - Samostatně vyprávět příběh podle ilustrace - Za pomoci doprovodných otázek popsat osoby, předměty (skutečné, vyobrazené) - Komunikovat v běžných situacích - Samostatně poprosit, poděkovat, pozdravit - Zahrát jednoduchý krátký příběh 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení slovní zásoby; cvičení na pozornost a soustředění; kolektivní hry založené na verbální komunikaci; práce s jednoduchou osnovou, popis předmětu/pohádkové postavy/spolužáka pomocí doprovodných otázek ➤ Pravidelné návštěvy představení pro děti, rozvoj sluchového i zrakového vnímání, postupné zvyšování nároků na pozornost a soustředění, rozvoj slovní zásoby, vyjadřování se ve větách, schopnost vytvořit krátkou smysluplnou větu na základě pochopené otázky ➤ Využití různých obrázkových materiálů – časopisy, knihy, pracovní listy, návštěvy knihovny, vytváření pozitivního vztahu k ilustracím, vytváření nástěnek, motivace k dobrému výkonu, rozvoj smyslového vnímání ➤ Vytváření slovní zásoby nutné pro vystižení popisu (odpovídat na návodné otázky (jaký je ..., kolik má ..., apod.) ➤ Výslovnost, intonace, rytmizace ➤ Edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu ➤ Vytváření schopnosti komunikace mezi spolužáky, s dospělými na 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – vztahy a naše třída</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba)</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika) – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování se</p> <p>Hv – říkadla, písničky</p>

	<p>úrovni školy a později i mimo školu; didaktické hry; dramatizace;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních vztazích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace ➤ Vytváření simulačních situací pro nácvik a fixaci formou společenského chování; eliminovat ostych; využívání společenské, kolektivní, didaktické hry; hodnocení a pozorování projevů spolužáků i dospělých ➤ Dramatizace, rozhovory, odpovědi na otázky, návštěvy divadelních představení, společenské hry, komunikační cvičení, artikulační cvičení 	Čt
--	--	----

Řečová výchova

7. - 10. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost - používat věty se správnými gramatickými strukturami - dbát na kulturu mluveného projevu - komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace - popsat děje, jevy a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity - převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení - dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšiřování slovní zásoby, základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace; edukace a reedukace řeči; rozvíjení fonemického sluchu ➤ Stavba věty; tvoření vět; správné užívání vět v běžné komunikaci ➤ Základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí, správné dýchání, výslovnost, intonace, využití čtení, psaní a všech ostatních předmětů pro správné vyjadřování ➤ Popis děje, jevů a osob podle obrázky, vyprávění vlastní zážitky, pocity ➤ Využívání poslechu – pohádky, povídky, písničky, říkadla, básničky, sledování televizních programů pro děti – zaměření se na verbální komunikaci ➤ Návštěvy různých institucí, vyřizování jednoduchých vzkazů nejprve na úrovni třídy, školy, později i mimo školu, nákupy v obchodech, vytváření modelových situací, opakování a plnění zadaných úkolů ➤ Mimojazykové prostředky řeči – miminka, gesta ➤ Alternativní způsoby komunikace 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální – technika řeči, výraz řeči</p> <p>MV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích (informování, žádost, vysvětlování)</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – zvládání stresových situací</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika) – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost,</p> <p>Hv – říkadla, písničky</p> <p>Čt</p> <p>Vv – výstavy, expozice</p>

5.4 Matematika (1. - 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Matematika

Obsah: předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má v 1. – 6. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně a v 7. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Obsah předmětu je rozdělen na tyto tematické okruhy:

- *Řazení a třídění předmětů*
- *Čísla a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Základy geometrie*

Tento předmět je založen na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje rozvíjení paměti, logického myšlení a prostorové představivosti. Postupně se žáci seznamují s čísly, osvojují si postupy matematických operací, naučí se získávat číselné údaje a pracovat s nimi. Poznávají základní geometrické tvary a tělesa, naučí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačtoru.

Cílem předmětu je osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností, používání matematických symbolů (plus, mínus, krát..), rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti, uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě, zlepšování grafického projevu, zvládnutí základních rýsovacích dovedností a vytváření prostorové představivosti.

Součástí předmětu jsou **průřezová témata** Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, sociální rozvoj, komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák používá různý učební materiál, pracuje s výukovými matematickými programy na PC (**kompetence k učení**). Žák řeší problémy matematického charakteru související s praktickým životem (**kompetence k řešení problému**). Didaktickými hrami rozvíjíme u žáků slovní zásobu, formou jednoduchého dialogu učíme žáky jasně formulovat vlastní myšlenky (**kompetence komunikativní**). Učíme žáka používat pracovní pomůcky – kalkulačtor, rýsovací potřeby, rozvíjíme pracovní dovednosti při práci se stavebnicemi (**kompetence pracovní**).

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Číst, psát a používat číslice v oboru do 2 - Poznat bezpečně číslice 1, 2, orientovat se v číselné řadě do 2 - Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 2 - Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 2 a zapsat je - Psát podle diktátu čísla do 2 - Řadit předměty v prostoru zleva doprava - Třídít předměty podle velikosti a barev - Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary - Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech - Porovnávat délku různých předmětů - Orientovat se v pojmech: všechno – nic, velký x malý, krátký x dlouhý; stejně, méně více - Orientovat se v prostoru: nad x pod, před x za - Používat výrazy pod, nad, před, za - Modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky (číslo 1, 2, geometrické tvary) - Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel do 2 	<p><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváření konkrétních představ o čísle ➤ Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle ➤ Počítání předmětů v daném souboru ➤ Obtahování a psaní čísla 1, 2 <p>Orientovat se v číselné řadě do 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Číslo 1, 2 ➤ Čtení a psaní čísel 1, 2 ➤ Číslice 1, 2 ➤ Numerace do 2 <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 2 manipulačními činnostmi ➤ Užití prstů, stavebnic, počítadla ➤ Sčítání a odčítání v oboru do 2 <p>Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 2 a zapsat je</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Symbol = (čteno rovná se), + (čteno a nebo plus), - (čteno bez nebo mínus) <p>Psát podle diktátu čísla do 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktát čísel 1, 2 <p><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání základních geometrických tvarů ze stavebnic – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník <p>Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>Řv - rozpočítávadla</p> <p>Tv - hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

<p>- Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi (1,2)</p>	<p>➤ Poznávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech</p> <p>Porovnávat délku různých předmětů</p> <p>➤ porovnávání délky předmětů skutečné velikosti</p> <p><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Orientovat se v pojmech</p> <p>➤ všechno – nic, velký x malý, krátký x dlouhý; stejně, méně více</p> <p>Orientovat se v prostoru</p> <p>- úlohy na orientaci v prostoru: nad x pod, před x za</p> <p>Řadit předměty v prostoru zleva doprava</p> <p>➤ Řazení různých předmětů v prostoru zleva doprava</p> <p>Třídít předměty podle velikosti a barev</p> <p>➤ Tvoření skupin prvků</p> <p>➤ Třídění podle různých kritérií</p> <p><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Používat výrazy pod, nad, před, za</p> <p>➤ Úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za</p> <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky</p> <p>➤ Modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek (modelování čísla 1, 2 a geometrických tvarů)</p> <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 2</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 2 <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hra s mincemi (hra na obchod)	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Číst, psát a používat číslice v oboru do 4 - Poznat bezpečně číslice 1 - 4, orientovat se v číselné řadě do 4 - Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 4 - Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 4 a zapsat je - Rozkládat číslo do 4 - Porovnávat v oboru do 4 obrázky – kde je méně, kde je stejně a kde je více, kde je méně a kde je více - Psát podle diktátu čísla do 4 - Orientovat se v pojmech: hodně x málo, široký x úzký, větší x menší - Orientovat se v prostoru: nad x pod, před x za, nahoře x dole x vedle, na začátku x na konci - Třídít předměty podle tvaru - Řadit předměty zleva doprava - Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary - Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech - Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší x delší - Používat výrazy pod, nad, před, za - Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat soubor krychlí 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváření konkrétních představ o čísle ➤ Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle ➤ Počítání předmětů v daném souboru ➤ Čísla 3, 4 ➤ Čtení, obtahování a psaní čísel 3, 4 <p>Poznat bezpečně číslice 1 - 4, orientovat se v číselné řadě do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Číslice 3, 4 ➤ Numerace do 4 <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 4 manipulačními činnostmi ➤ Užití prstů, stavebnic, počítadla ➤ Sčítání a odčítání v oboru do 4 <p>Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 4 a zapsat je</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Symboly =, +, - <p>Rozkládat číslo do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozklad čísel dokreslováním ➤ Rozklad čísel <p>Porovnávání v oboru do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kde je méně ➤ Kde je stejně a kde je více obrázků ➤ Kde je méně a kde je více obrázků <p>Psát podle diktátu čísla do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktát čísel 3, 4 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv - rozpočítávadla</p> <p>Tv - hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 4 - Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 4 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání základních geometrických tvarů <p>Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání a rozlišování základních geometrických tvarů na skutečných předmětech a předmětech na obrázku <p>Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší - delší</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání délky různých předmětů ➤ rozlišování a třídění předmětů na kratší x delší <p><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Orientovat se v pojmech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hodně x málo, široký x úzký, větší x menší <p>Orientovat se v prostoru – nahoře, dole</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úlohy na orientaci v prostoru: nad x pod x před x za, nahoře x dole x vedle, na začátku x na konci <p>Třídít předměty podle tvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tvoření skupin prvků podle tvaru (třídění) <p>Řadit předměty v prostoru zleva doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řazení různých předmětů v prostoru zleva doprava <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Používat výrazy pod, nad, před, za</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat soubor krychlí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úkoly na rozvíjení prostorové představivosti, užití souboru krychlí <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnění jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 4 <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hra s mincemi (hra na obchod) 	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Číst, psát a používat číslice v oboru do 5 - Poznat bezpečně číslice 1- 5, orientovat se v číselné řadě do 10 - Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 5 - Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 5 a zapsat je - Rozkládat číslo do 5 - Psát podle diktátu čísla do 5 - Orientovat se v pojmech: více x méně, široký x úzký, větší x menší - Orientovat se v prostoru i na obrázku: nad x pod, před x za, na začátku x na konci, nahoře x dole x vedle - Třídít předměty podle obsahu - Řadit předměty zleva doprava - Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary - Rozlišovat základní geometrické tvary - Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší x delší - Používat výrazy pod, nad, před, za - Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat stavebnice - Doplnovat jednoduché tabulky, v oboru do 10 - Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 5 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Číst, psát a používat číslice v oboru do 0 - 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření konkrétních představ o čísle - Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle - Počítání předmětů v daném souboru - Číslo 5 - Čtení, obtahování a psaní čísel <p>Poznat bezpečně číslice 1 - 5, orientovat se v číselné řadě do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - Číslice 5 - Numerace do 10, doplňování tabulek <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 5 manipulačními činnostmi - Užití prstů, stavebnic, počítadla - Sčítání a odčítání v oboru do 5 <p>Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 5 a zapsat je</p> <ul style="list-style-type: none"> - Symboly =,+,- <p>Rozkládat číslo do 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozklad čísel dokreslováním - Rozklad čísel <p>Psát podle diktátu čísla do 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diktát čísel 5 <p style="text-align: center;"><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Orientovat se v prostoru i na obrázku v pojmech</p> <ul style="list-style-type: none"> - více x méně, široký x úzký, větší x menší <p>Orientovat se v prostoru i na obrázku</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv - rozpočítávadla</p> <p>Tv - hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - nad x pod, před x za, na začátku x na konci, nahoře x dole x vedle <p>Řadit předměty v prostoru zleva doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řazení různých předmětů v prostoru zleva doprava <p>Třídít předměty podle obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvoření skupin prvků podle obsahu (třídění) <p style="text-align: center;"><u><i>Matematika – základy geometrie</i></u></p> <p>Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání základních geometrických tvarů - Řazení dle diktátu <p>Rozlišovat základní geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišování základních geometrických tvarů - Vyhledávání geometrických tvarů v obrázku <p>Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší - delší</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání délky různých předmětů - rozlišování a třídění předmětů na kratší x delší <p style="text-align: center;"><u><i>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</i></u></p> <p>Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úlohy na orientaci na obrázku: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu <p>Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat stavebnice</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení prostorové představivosti - užití stavebnic <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doplnování jednoduchých tabulek, v oboru do 10 <p>Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi oboru do 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hra s mincemi (hra na obchod)	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10 - psát a číst čísla v oboru do 10 - rozkládat čísla do 10 - porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 10. - používat symboly $\lt$, $\gt$, $=$ - sčítat a odčítat s názorem v oboru do 10 - zvládat snadné příklady v oboru do 10 - zapisovat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu - používat kalkulaátor v oboru do 10 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Obor přirozených čísel do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 10 ➤ počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle <p>Zápis a rozklad čísla v oboru do 10, číselná osa, početní operace s nulou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla 0 – 10 ➤ čtení a psaní čísel v oboru do 10 ➤ vyznačování čísel na číselné ose v oboru do 10 ➤ rozklad čísla <p>Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání čísel v oboru do 10 ➤ počítání předmětů v daném souboru ➤ symboly $\lt$, $\gt$, $=$ <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ názorné sčítání a odčítání v oboru do 10 ➤ užití prstů, stavebnic, počítadla <p>Diktát čísel a jednoduchých příkladů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 10 <p>Seznámení se s kalkulaátorem v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání kalkulaátoru při kontrole výsledků 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávadla</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat výrazy vpravo – vlevo, uprostřed - orientovat se na ploše - třídit prvky do skupin - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 10 - kreslit křivé a přímé čáry - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - rozeznávat základní geometrické tvary - používat výrazy vpravo – vlevo 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Porovnávání prvků – pojem větší - menší</p> <p>Rozlišování vlevo – vpravo, uprostřed</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vlevo – vpravo, uprostřed <p>Orientace se na ploše v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na ploše v prostoru <p>Porovnávání množství</p> <p>Tvoření různých skupin o daném počtu prvků v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání množství v oboru do 10 ➤ používání mincí 1, 2, 5, 10 Kč ➤ vztahy větší, menší, roven <p>Řazení předmětů podle vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoření skupin prvků ➤ třídění podle různých kritérií <p>Číselné řady</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazování předmětů podle číselné řady <p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Křivé a přímé čáry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kreslení křivých a přímých čar ➤ rozdíl mezi čarou a přímkou <p>Základní geometrické tvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Výrazy vpravo – vlevo při orientaci v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 10	<p>Manipulace s drobnými mincemi v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické příklady – hry na obchod <p>Jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 10	
---	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 - psát a číst čísla v oboru do 20 - rozkládat čísla do 20 bez přechodu přes desítku - porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 20. - sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - zvládat snadné příkladky v oboru do 20 - zapisovat jednoduché příklady v oboru do 20 bez přechodu přes desítku podle diktátu 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Obor přirozených čísel do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20 ➤ počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle <p>Zápis a rozklad čísla v oboru do 20, číselná osa, početní operace s nulou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla 0 – 20 ➤ čtení a psaní čísel v oboru do 20 ➤ vyznačování čísel na číselné ose v oboru do 20 ➤ rozklad čísla bez přechodu přes 10 <p>Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání čísel v oboru do 20 ➤ počítání předmětů v daném souboru <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 bez přechodu přes desítku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ názorné sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ➤ užití prstů, počítadla <p>Diktát čísel a jednoduchých příkladů bez přechodu přes desítku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku <p>Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávací desky</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - používat kalkulačtor v oboru do 20 - rozlišovat výrazy kratší – delší - rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše - porovnávat množství - tvořit skupiny prvků v oboru do 20, určovat kvantitativní vztahy - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 20 - kreslit křivé a přímé čáry 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku <p>Seznámení se s kalkulačtorem v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání kalkulačtoru při kontrole výsledků <p><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Porovnávání prvků – pojem kratší – delší</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: kratší – delší <p>Rozlišování vlevo – vpravo, uprostřed</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vlevo – vpravo, uprostřed <p>Orientace se na ploše v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na ploše v prostoru <p>Porovnávání množství</p> <p>Tvoření různých skupin o daném počtu prvků v oboru do 20, určovat kvalitativní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání množství v oboru do 20 ➤ používání mincí 1, 2, 5, 10, 20 Kč ➤ vztahy větší, menší, roven <p>Řazení předmětů podle vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoření skupin prvků ➤ třídění podle různých kritérií <p>Číselné řady v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazování předmětů podle číselné řady <p><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Křivé a přímé čáry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kreslení křivých a přímých čar 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - porovnat délku předmětů - používat výrazy vpravo – vlevo - rozlišovat pojem den, měsíc - určit čas s přesností na celé hodiny - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 20 - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 20 	<p>Rozdíl mezi čarou a přímkou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čára a přímka <p>Porovnávání délky předmětů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání délky předmětů pomocí papíru nebo délkových měřidel <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Výrazy vpravo – vlevo při orientaci v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo <p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojem – den, měsíc <p>Jednotky času</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání jednotky času – hodina ➤ určování času s přesností na celé hodiny <p>Manipulace s drobnými mincemi v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické příklady – hry na obchod ➤ slovní úlohy s použitím platidel <p>Jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 20 	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100 - numerace do 100 - psát a číst čísla v oboru do 100 - rozkládat čísla do 100 bez přechodu přes desítku - porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 100 - sčítat a odčítat s názorem v oboru do 100 po desítkách - zvládat snadné příkladky v oboru do 100 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 s přechodem přes desítku 	<p><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Obor přirozených čísel do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ numerace do 100 po 10; počítání po jedné ➤ vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 100 ➤ počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle <p>Zápis a rozklad čísla v oboru do 100, číselná osa, početní operace s nulou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ čísla do 100 ➤ čtení a psaní čísel v oboru do 100 ➤ vyznačování čísel na číselné ose v oboru do 100 ➤ rozklad čísla na celé desítky a jednotky <p>Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání čísel v oboru do 100 ➤ přiřazování čísel k prvkům a naopak <p>Sčítání a odčítání desítek v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sčítání a odčítání v oboru do 100 po desítkách <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 20 s přechodem přes desítku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ názorné sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku ➤ užití prstů, počítadla <p>Diktát čísel a jednoduchých příkladů v oboru do 20</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávadla</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zapisovat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - používat kalkulaátor v oboru do 100 - rozlišovat výrazy širší – užší - rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše - porovnávat množství - tvořit skupiny prvků v oboru do 100, určovat kvantitativní vztahy - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 20 <p>Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 <p>Seznámení se s kalkulaátorem v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání kalkulaátoru při kontrole výsledků <p><u>Matematika – řazení a třídění předmětů</u></p> <p>Porovnávání prvků – pojem širší – užší</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: širší – užší <p>Rozlišování vlevo – vpravo, uprostřed</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vlevo – vpravo, uprostřed <p>Orientace se na ploše</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace na ploše <p>Porovnávání množství</p> <p>Tvoření různých skupin o daném počtu prvků v oboru do 100, určovat kvalitativní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnávání množství v oboru do 100 ➤ používání mincí 1, 2, 5, 10, 20, 50 Kč, bankovek 100 Kč ➤ vztahy větší, menší, roven <p>Řazení předmětů podle vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoření skupin prvků ➤ třídění podle různých kritérií <p>Číselné řady v oboru do 100</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 100 - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - rýsovat přímkou pomocí pravítka - změřit délku předmětů - používat výrazy vpravo – vlevo - rozlišovat pojem rok, den, měsíc - určit čas s přesností na celé hodiny a půl hodinu - znát základní jednotky délky a hmotnosti (metr, kilogram) - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazování předmětů podle číselné řady <p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Čára, přímkou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdíl mezi čarou a přímkou <p>Rýsování přímek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsování přímek podle pravítka <p>Měření délky předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ měření pomocí různých délkových měřidel ➤ porovnávání délky předmětů <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Výrazy vpravo – vlevo při orientaci v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo <p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pojem – den, měsíc, rok <p>Jednotky času</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání jednotky času – hodina ➤ určování času s přesností na celé hodiny, půl hodinu <p>Jednotky délky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání jednotky délky – metr <p>Jednotky hmotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používání jednotky hmotnosti – kilogram <p>Manipulace s penězi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ praktické příklady – hry na obchod 	
--	---	--

<p>- doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel v oboru do 20</p>	<p>➤ slovní úlohy s použitím bankovek a mincí Jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 20</p>	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psát, číst a používat čísla v oboru do 100 - Orientovat se na číselné ose do 100 - Sčítat, odčítat s názorem dvouciferné a jednociferné číslo bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - Používat násobkovou řadu čísla 10 a 2 s pomocí tabulky - Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - Umět používat kalkulačtor v oboru do 100 - Používat pravítko při rýsování přímek 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Psát, číst a používat čísla v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení, psaní čísel v oboru do 100 ➤ Přiřazování čísel k prvkům a naopak <p>Orientovat se na číselné ose do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel v oboru do 100 ➤ Orientace na číselné ose do 100 <p>Sčítat a odčítat s názorem dvouciferné a jednociferné číslo bez přechodu přes desítku v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přičítání, odčítání jednociferného čísla k dvoucifernému bez přechodu přes desítku (50+2; 36-5) v oboru do 100 <p>Používat násobkovou řadu čísla 10 a 2 s pomocí tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnutí násobkové řady čísla 10, 2 ➤ Tabulka násobení ➤ Záměna činitelů <p>Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu <p>Umět používat kalkulačtor v oboru do 100 Používání kalkulačtoru při kontrole výsledků</p> <p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Používat pravítko při rýsování přímek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Užití pravítka 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávací desky</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číselnic</p> <p>Čt – čtení číselnic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p> <p>Pv – práce s náčrtem, návodem</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Znázornit a pojmenovat přímku, polopřímku - Poznat přímku, umět ji narýsovat a označovat - Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm - Poznat a pojmenovat krychli - Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100 	<p>Používat základní geometrické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy přímka, polopřímka, úsečka <p>Znázornit a pojmenovat přímku, polopřímku a úsečku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka <p>Poznat přímku, umět ji narýsovat a označovat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rýsování přímek podle pravítka ➤ Označování přímek <p>Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úsečka ➤ Rýsování úseček ➤ Měření úseček s přesností na cm ➤ Porovnávání délky úseček <p>Poznat a pojmenovat krychli</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání geometrických těles krychle <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednotky délky – metr, cm ➤ Jednotky hmotnosti – kg, g ➤ Jednotky času – hodina ➤ Pojem - polovina, čtvrtina, tři čtvrtina ➤ Jednotky objemu – litr <p>Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na hodiny - Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy s použitím platidel <p>Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na hodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednotky času ➤ Používání jednotky času – hodina ➤ Pojem polovina, čtvrtina ➤ Úlohy na orientaci v čase <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 100 	
---	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psát, číst a používat čísla v oboru do 100 - Orientovat se na číselné ose do 100 - Sčítat a odčítat s názorem dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - Používat násobkovou řadu čísla 10, 2 a 5 s pomocí tabulky - Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - Umět používat kalkulaátor v oboru do 100 - Používat pravítko při rýsování přímek a kružítka při grafickém znázornění kružnice, kruhu 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Psát, číst a používat čísla v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení, psaní čísel v oboru do 100 ➤ Přiřazování čísel k prvkům a naopak <p>Orientovat se na číselné ose do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel v oboru do 100 ➤ Číselná řada do 100 <p>Sčítat a odčítat s názorem dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 (48+40; 57-20) <p>Používat násobkovou řadu čísla 10, 2 a 5 s pomocí tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pamětné zvládnání násobkové řady čísla 10, 2 a 5 ➤ Tabulka násobení ➤ Záměna činitelů <p>Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu <p>Umět používat kalkulaátor v oboru do 100 Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků</p> <p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Používat pravítko při rýsování přímek a kružítka při grafickém znázornění kružnice, kruhu</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávací desky</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číselnic</p> <p>Čt – čtení číselnic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p> <p>Pv – práce s náčrtem, návodem</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Znázornit a pojmenovat kružnici, kruh - Poznat přímku, umět ji narýsovat a označovat - Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm - Poznat a pojmenovat kouli - Znáť a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užití pravítka, kružítko Používat základní geometrické pojmy ➤ Pojmy kružnice, kruh Znázornit a pojmenovat kružnici, kruh ➤ Rovinné útvary – kružnice, kruh ➤ Grafické znázornění Poznat přímku, umět ji narýsovat a označovat ➤ Rýsování přímek podle pravítka ➤ Označování přímek Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm ➤ Úsečka ➤ Rýsování úseček ➤ Měření úseček s přesností na cm ➤ Porovnávání délky úseček Poznat a pojmenovat kouli ➤ Poznávání geometrických těles - koule <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Znáť a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu ➤ Jednotky délky – cm, mm ➤ Jednotky hmotnosti – g, ½ kg, ➤ Jednotky času – hodina, půlhodina ➤ Pojem – čtvrtina ➤ Jednotky objemu – litr, ½ litru, ¼ l <ul style="list-style-type: none"> Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100 ➤ Slovní úlohy s použitím platidel 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na půlhodiny - Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické řešení příkladů při nákupu <p>Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na půlhodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednotky času ➤ Používání jednotky času – hodina ➤ Pojem polovina ➤ Úlohy na orientaci v čase <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 100 	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psát, číst a používat čísla v oboru do 100 - Orientovat se na číselné ose do 100 - Sčítat a odčítat s názorem dvě dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - Používat násobkovou řadu čísla 10, 2, 5 s pomocí tabulky - Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - Umět používat kalkulaátor v oboru do 100 	<p><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Psát, číst a používat čísla v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení, psaní čísel v oboru do 100 ➤ Přiřazování čísel k prvkům a naopak <p>Orientovat se na číselné ose do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel v oboru do 100 ➤ Číselná řada do 100 <p>Sčítat a odčítat s názorem dvě dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sčítání a odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 (71+12; 39-21) <p>Používat násobkovou řadu čísla 10, 2, 5 s pomocí tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pamětné zvládnání násobkových řad čísel 10, 2 a 5 ➤ Tabulka násobení ➤ Záměna činitelů <p>Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu <p>Umět používat kalkulaátor v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávací desky</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní číslic</p> <p>Čt – čtení číslic</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p> <p>Pv – práce s náčrtem, návodem</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko - Znázornit a pojmenovat trojúhelník, čtverec, obdélník - Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm, mm - Poznat a pojmenovat válec - Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu 	<p style="text-align: center;"><u>Matematika – základy geometrie</u></p> <p>Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Užití pravítka, kružítko <p>Používat základní geometrické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy trojúhelník, čtverec, obdélník <p>Znázornit a pojmenovat trojúhelník, čtverec</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rovinné útvary – trojúhelník, čtverec ➤ Grafické znázornění <p>Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rýsování přímek a úseček ➤ Označování úseček <p>Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm, mm</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úsečka ➤ Rýsování úseček ➤ Měření úseček s přesností na cm, mm ➤ Porovnávání délky úseček <p>Poznat a pojmenovat válec</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání geometrických těles - válec <p style="text-align: center;"><u>Matematika – závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <p>Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednotky délky – mm, cm, km ➤ Jednotky hmotnosti – g, ¼ kg ➤ Jednotky času – hodina, půlhodina, čtvrt hodina, minuta 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100 - Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na půlhodiny - Znat digitální zápis času - Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100 	<p>Jednotky objemu – $\frac{1}{2}$ litru, $\frac{1}{4}$ litru</p> <p>Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy s použitím platidel ➤ Praktické řešení příkladů při nákupu <p>Orientovat se v čase, určovat čas s přesností na půlhodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Používání jednotky času – hodina, půlhodina ➤ Určování času na půlhodiny ➤ Digitální zápis času <p>Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 100 	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psát, číst a používat čísla v oboru do 1000 - Numerace do 1000 po 100 - Orientovat se na číselné ose do 1000 - Sčítat a odčítat s názorem dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 1000 po 100 - Používat násobkovou řadu čísla 10, 2, 5 s pomocí tabulky - Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy 	<p><u>Matematika – číslo a početní operace</u></p> <p>Psát, číst a používat čísla v oboru do 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Numerace do 1000 po 100 ➤ Porovnává čísla v oboru do 1000 ➤ Používání bankovek <p>Orientovat se na číselné ose do 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel v oboru do 1000 ➤ Číselná řada do 1000 <p>Sčítat a odčítat s názorem dvě dvouciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sčítání a odčítání dvou dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 (71+12; 39-21) <p>Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 1000 po 100</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sčítání a odčítání s názorem v oboru do 1000 po 100 <p>Používat násobkovou řadu čísla 10, 2, 5 s pomocí tabulky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Automatizace spojů násobení čísel 2, 5, 10 <p>Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Řv – rozpočítávací desky</p> <p>Tv – hry</p> <p>Vu – pracovní listy</p> <p>Ps – psaní čísel</p> <p>Čt – čtení čísel</p> <p>Ev – výtvarné náměty – hra s čísly</p> <p>Pv – práce s náčrtem, návodem</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Umět používat kalkulačtor v oboru do 1000 - Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko - Znázornit a pojmenovat čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice - Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na mm - Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa i jejich vlastnosti 	<p>Umět používat kalkulačtor v oboru do 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Používání kalkulačtoru při kontrole výsledků <p style="text-align: center;"><u><i>Matematika – základy geometrie</i></u></p> <p>Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Užití pravítka, kružítko <p>Používat základní geometrické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice <p>Znázornit a pojmenovat čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice ➤ Grafické znázornění <p>Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rýsování přímk a úseček ➤ Označování úseček <p>Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na mm</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rýsování a měření úseček s přesností na cm a mm ➤ Porovnávání délky úseček ➤ Odhady délky úseček <p>Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa i jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování poznávání těles 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Znáť a užívať základné jednotky dĺžky, hmotnosti, času, objemu - Zvládať početné úkony s peniazmi v obore do 1000 - Orientovať sa v čase, určovať čas s presnosťou na polhodinu - Dopĺňať jednoduché tabuľky, schémata a posloupnosti čísel v obore do 1000 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávanie vlastností telies <u>Matematika – závislosti, vzťahy a práce s daty</u> Znáť a užívať základné jednotky dĺžky, hmotnosti, času, objemu <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednotky dĺžky – mm, cm, m, km ➤ Jednotky hmotnosti – g, kg, t ➤ Jednotky času - hodina, polhodina, štvrtina hodiny ➤ Pojem – digitálny zápis času ➤ Jednotky objemu – liter, hektoliter Zvládať početné úkony s peniazmi v obore do 1000 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovné úlohy s použitím platidiel ➤ Praktické riešenie príkladov pri nakupovaní Orientovať sa v čase, určiť čas s presnosťou na polhodinu, čítať digitálny zápis času <ul style="list-style-type: none"> ➤ Určovanie času s presnosťou na polhodinu ➤ Použitie budíka a digitálnych hodín Dopĺňať jednoduché tabuľky, schémata a posloupnosti čísel v obore do 1000 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dopĺňanie jednoduchých tabuliek, schémat a posloupnosti čísel v obore do 1000 	
--	--	--

5.5 Základy informatiky

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Základy informatiky

Obsah: Předmět Základy informatiky byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět Základy informatiky je vyučován v 5. – 10. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně. Žáky je možno rozdělit do skupin podle jejich znalostí a zkušeností z oblasti výpočetní techniky.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů ve výchovně vzdělávacím programu, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Cílem předmětu Základy informatiky je poznávání možností výpočetní techniky, elementární ovládnutí PC, získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti, rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky, zapojování více smyslů, rozvíjení estetického cítění, vyhledávání informací na internetu, komunikace prostřednictvím výpočetní techniky, získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a dodržování zásad bezpečnosti při práci s PC, výchova ke čtenářské gramotnosti, důraz na praktické dovednosti.

Součástí předmětu jsou průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena, sociální rozvoj, komunikace) a **Environmentální výchova** (vyhledávání konkrétních tématických okruhů - Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí - a jejich vzdělávacích obsahů na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel zařazuje didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Dramatizací, vysvětlováním rozvíjíme chápání používaných termínů, znaků, symbolů v konkrétních situacích (např. vyhledávání znaků na klávesnici) – žák rozumí symbolům na klávesnici a používá je v konkrétní situaci. Prověřuje průběžně dosažené vědomosti a dovednosti žáků pomocí jednoduchých úkolů - žák zvládá obsluhu PC. Motivuje žáky průběžným hodnocením práce s PC s ohledem na jejich individuální schopnosti (kompetence k učení).

Učitel vede žáky k řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby a získaných zkušeností. Zařazuje problémové úlohy z praktického života a vytváří vhodné problémové situace ve vyučování (napsat dopis, komunikovat pomocí telefonu apod.)

Umožňuje žákům vykonávat praktické úkoly (zjišťování spojů, vyhledávání informací, apod.) – žák vyhledává zadané informace na internetu. Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporuje u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému – žák aktivním a vhodným způsobem pokračuje v práci s PC i po neúspěšném řešení problému (**kompetence k řešení problémů**).

Učitel podporuje písemný projev formou přáníček, dopisů, krátkých textových zpráv, atd. – žák komunikuje pomocí naučených komunikačních cest (psaní SMS, zavolání z telefonu). Podporuje komunikaci formou využití informací z internetových stránek sdělovacích prostředků (televize, rozhlas, noviny, časopisy, apod.) Umožňuje žákům vhodnou formou vyjadřovat své názory a také je obhajovat (**kompetence komunikativní**).

Učitel vyžaduje dodržování stanovených pravidel chování (Řád počítačové učebny, Desatero správného zacházení s počítačem, hygiena) – žák dodržuje základní pravidla chování při práci s PC (**kompetence sociální a personální**).

Formou didaktických her učitel seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem (Bezpečný internet, nevhodné internetové stránky, etika šíření dat apod.). Podněcuje žáky vyhledávat důležité informace (spoje, kulturní akce)

Zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu (dodržováním zásad bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky) – žák dodržuje základní pravidla chování při práci s PC a chápe význam soukromého vlastnictví majetku (**kompetence občanské**). Během vyučování posilujeme kladný vztah k práci a směřujeme žáky k vážení si práce vlastní i jiných zúčastněných (respektování uložených dat – vlastní a cizí složky). Stálou motivací a důslednou kontrolou u žáků učitel posiluje kladný vztah k práci podporuje rozvoj posouzení výsledků své práce – žák rozumí operacím a postupům při práci s PC, uplatňuje základní pracovní dovednosti.

Zdůrazňuje žákům správné způsoby užití techniky, vybavení, rozšiřujeme slovní zásobu vzhledem k prováděné práci (používání odborné terminologie) – žák plní jednoduché slovní pokyny pro zadané úkoly a dodržuje naučený postup (**kompetence pracovní**)

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší - ovládat základní obsluhu počítače – přihlašovat se, odhlašovat se, správně vypnout, zapnout a restartovat počítač, pracovat s myší (klik, dvojklik) - spustit výukové programy z ikony, pracovat s výukovými programy dle pokynů, používat klávesy enter a shift, v kreslícím prog. vhodně používat panel nástrojů, barev, jednoduché úpravy („zpět“) - orientovat se na klávesnici, psát malá i velká písmena, používat číselnou klávesnici, klávesy backspace, enter a shift - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - posed 	<p>Základní části počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Popis – skříň počítače, monitor, klávesnice, myš ➤ Komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce: Hardware (informativně) Software (informativně) <p>Základní uživatelská obsluha počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přihlašování, odhlašování, zapnout, vypnout, restartovat ➤ Práce s myší – klik, dvojklik ➤ Monitor – Pracovní plocha <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní panel • Ikony • Nabídka START ➤ Spouštění výukových programů <p>Práce s výukovými programy</p> <p>Herní a zábavné výukové programy</p> <p>Kreslící programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Panel nástrojů, panel barev. <p>Úpravy – krok zpět.</p> <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní orientace na klávesnici, malá a velká písmena ➤ Klávesy – enter, backspace, shift. ➤ Šipky, číselná klávesnice – Num Lock. <p>Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>PS, ČT</p> <p>Tv</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní obsluhu počítače – pojmenovat a popsat základní komponenty počítače a zjednodušeně vysvětlit jejich funkce, rozlišovat hardware a software, pracovat s myší (táhnutí, přetáhnutí) - spustit výukové programy z ikony, z nabídky START, orientovat se v prostředí počítače (hl. panel, plocha, okna), v kreslicím programu mazat obrázek, zobrazuje obrázek pomocí lupy - orientovat se v prostředí počítače, s uvážením používat tzv. nebezpečné klávesy, v textovém editoru opsat jednoduché slovo - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - popsat, jak pracovat bezpečně s PC 	<p>Základní části počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování učiva z 5. ročníku ➤ Komponenty počítače: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hardware – disketa, CD-ROM ▪ Software – operační systém (Windows - informativně) <p>Uživatelská obsluha počítače</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování učiva z 5. ročníku ➤ Práce s myší – táhnutí ➤ Monitor – hlavní panel, programy, příslušenství plocha, pozadí okna – operace s okny (maximalizace, minimalizace, zavřít, přesunout, změna velikosti) <p>Výukové programy – spouštění, práce s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ herní a zábavné výukové programy - spouštění, vypínání, práce s nimi <p>Kreslicí programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ panel nástrojů, panel barev – další možnosti ➤ úpravy – další úpravy <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opakování z 5. ročníku ➤ posuvníky – svislý, vodorovný ➤ nebezpečné klávesy (enter, backspace, shift, ano, ne, storno, OK). <p>Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování PS, ČT</p> <p>Tv</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - vysvětlit, k čemu slouží tiskárna. - psát na klávesnici jednoduchá slova, volit velikost, tučné a podtržené písmo, pracovat se symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - počítat s kalkulačkou, spouštět a ovládat herní programy, nakreslit jednoduchý obrázek - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - orientovat se v hlavní nabídce, dokázat si vyhledat vhodný spoj. - Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - Bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika - Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS - přijmout a uskutečnit hovor mobilním telefonem. 	<p>Počítač a jeho části</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování ze 6. r. ➤ Přídavná zařízení – tiskárna (informativně) <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní nabídka – menu ➤ Panely nástrojů ➤ Písmo – velikost, tučné, podtržené <p>Symboly alternativní komunikace na PC</p> <p>Výukové programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalkulačka <p>Herní programy</p> <p>Kreslicí programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Panel nástrojů, panel barev <p>Úpravy – krok zpět</p> <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní nabídka, panel nástrojů ➤ Vyhledávací server – Seznam <p>Vyhledávání – spoje</p> <p>Pravidla zacházení s výpočetní technikou</p> <p>Mobilní telefon</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při obtížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích</p> <p>EV – Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; moře; kulturní krajina – vyhledávání těchto témat na internetu</p> <p>Vu – didaktické hry, dramatizace</p> <p>M – práce s „kalkulačkou“</p> <p>ČT , Vu– výukové programy</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - vysvětlit, k čemu slouží dataprojektor - psát na klávesnici jednoduchá slova a krátký text - změnit formát a barvu písma, opravovat text - pracovat se symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - Popsat, k čemu slouží Excel. Orientovat se v řádcích, sloupcích a buňkách. Kreslit a upravovat obrázky - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - Jmenovat některé další vyhledávací servery, používat nástroje historie, oblíbené, vyhledávat pomocí hypertextových odkazů - dodržovat pravidla bezpečně a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika - zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS - přijmout a odeslat SMS zprávu z mobilního telefonu. 	<p>Počítač a jeho části</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování ze 7.r. ➤ Přídavná zařízení – dataprojektor (informativně) ➤ Tiskárny – druhy <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Formát písma – typy písma, velikost, barva ➤ Opravy textu <p>Symboly alternativní komunikace na PC</p> <p>Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování ze 7.r. ➤ Řádek, sloupec, buňka <p>Herní programy</p> <p>Kreslicí programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Panel nástrojů, panel barev – další možnosti ➤ Úpravy – krok zpět, lupa <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování ze 7. ročníku ➤ Další vyhledávací servery - Atlas, Centrum ➤ Nástroje – historie, oblíbené <p>Hypertextové odkazy – vyhledávání</p> <p>Pravidla zacházení s výpočetní technikou</p> <p>Mobilní telefon</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při obtížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích</p> <p>EV – Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; moře; kulturní krajina – vyhledávání těchto témat na internetu</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – řešení problému</p> <p>Vu – didaktické hry, dramatizace</p> <p>M – práce s „kalkulačkou“</p> <p>ČT , Vu– výukové programy</p>

Základy informatiky**9. ročník**

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - vysvětlit, k čemu slouží scanner, používat tiskárnu. Vytvořit složku, ukládat a otvírat dokumenty, kopírovat, vkládat a vyjmát části textu - pracovat se symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - formátovat buňku, písmo - dokázat uložit a vytisknout obrázek - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - vyhledávat informace na internetu, dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika - zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS - vytvořit si vlastní e-mailovou schránku, napsat a odeslat e-mail. 	<p>Počítač a jeho části</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 8. r. ➤ Přídavná zařízení – scanner (informativně) ➤ Tiskárna – použití a obsluha ➤ Soubory, složky, dokumenty -tvorba, ukládání. <p>Textový editor - informativně</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kopírování, vkládání, vyjímání částí textů ➤ Vkládání obrázku - kliparty <p>Symboly alternativní komunikace na PC</p> <p>Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 8.r. ➤ Písmo, barva <p>Herní programy</p> <p>Kreslicí programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úpravy – uložit a vytisknout obrázek <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 8. ročníku ➤ Orientace na internetu <p>Vyhledávání informací</p> <p>Pravidla zacházení s výpočetní technikou</p> <p>E-mail</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při obtížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích</p> <p>EV – Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; moře; kulturní krajina – vyhledávání těchto témat na internetu</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – řešení problému</p> <p>Vu – didaktické hry, dramatizace</p> <p>M – práce s „kalkulačkou“</p> <p>ČT , Vu– výukové programy</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - vysvětlit, k čemu slouží digitální fotoaparát, vložit obrázek (klipart), změnit formát odstavce, zarovnat text, používat tabulátor, vytisknout jednoduchý text - pracovat se symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy formátovat buňku, pracovat s funkcí Σ - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - vyhledávat informace na internetu, dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika - zvládat základní funkce mobilního telefonu – odpovědět a přeposlat e-mail. 	<p>Počítač a jeho části</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 9.r. ➤ Přídavná zařízení – fotoaparát (informativně) ➤ Soubory, složky, dokumenty – tvorba, přesouvání, ukládání. <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Formát odstavce – tabulátory ➤ Tisk – náhled <p>Vkládání obrázku – z programu Symboly alternativní komunikace na PC „malování</p> <p>Excel</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 9. ročníku ➤ Formát buňky ➤ Suma ➤ Tisk – příprava pro tisk, náhled <p>Herní programy</p> <p>Kreslicí programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obrázek, zobrazit, výběr <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování z 9. ročníku ➤ Orientace na internetu ➤ Vyhledávání informací <p>Pravidla zacházení s výpočetní technikou</p> <p>E-mail</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při obtížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích</p> <p>EV – Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; moře; kulturní krajina – vyhledávání těchto témat na internetu</p> <p>Vu – didaktické hry, dramatizace</p> <p>M – práce s „kalkulačkou“</p> <p>ČT , Vu – výukové programy</p>

5.6 Věcné učení (1. – 6. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Věcné učení

Obsah: Předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávacího oblasti Člověk a jeho svět. Vyučovací předmět je realizován v 1.- 6. ročníku ve 3 vyučovacích hodinách týdně. Žáci získávají poznatky o nejbližším okolí, o životě ve společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a praktických zkušeností žáci správně pojmenovávají předměty, jevy a situace, které pak uplatňují v běžném životě. Součástí výuky věcného učení jsou vycházky, exkurze a výlety do nejbližšího okolí školy.

Vzdělávací obsah předmětu věcné učení je členěn do těchto tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Cílem předmětu je osvojování pravidel slušného chování, orientace v nejbližším okolí, pravidla silničního provozu, upevňování zásad zdravého životního stylu, pozitivní vztah k přírodě.

Začlenění průřezových témat:

V předmětu věcné učení jsou začleněna průřezová témata z OSV- rozvoj schopnosti poznávání - psychohygienu, sebepoznání, mezilidské vztahy, rozvoj schopnosti poznávání, spolupráce a soutěživost, komunikace, morální rozvoj. Environmentální výchova - Ekosystémy lidské aktivity, Multikulturní výchova (lidské vztahy, kulturní rozdíly, etnický původ).

Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň, využíváme didaktických a smyslových her, volíme vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci využívají pracovní sešity, listy a další pomůcky, práce s výukovými programy na PC (**kompetence k učení**). Žáci se učí řešit problémy s pomocí získaných zkušeností (**kompetence k řešení problémů**). Komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem (odpovědi na otázky, sdělování vlastních zkušeností, pojmenování věcí a jevů (**kompetence komunikativní**)). Žák je veden k dodržování stanovaných pravidel ke svému okolí, formou společenských akcí a formou didaktických her rozvíjíme spolupráci mezi žáky (**kompetence sociální a personální**). Žáky vedeme k dodržování základních společenských norem pravidel soužití ve společnosti (**kompetence občanské**). Svým osobním příkladem posilujeme kladný vztah k práci a k výsledkům práce druhých. Vedeme žáky k základním hygienickým návykům (**kompetence pracovní**)).

Věcné učení

1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reagovat na své jméno - Říci své jméno a příjmení - Postupně se orientovat ve svém nejbližším okolí spolu s dodržováním základů bezpečnosti pohybu v dopravním provozu - Prokázat orientaci v okolí - Pojmenovat a poznat domácí předměty - Chodit po správné straně chodníku ve dvojicích - Jmenovat členy své rodiny - Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat - Pod vedením pedagoga uplatňovat základní formy společenského styku - Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti - Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi - Sledovat jevy a děje doma i ve škole v průběhu času (den – noc) - Zavedeným režimem rozlišovat čas pro práci a odpočinek (vyučování – přestávka) - Rozlišovat pracovní dny a dny volna - Určit počasí podle charakteristických znaků ročního období 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znat název obce a adresu bydliště ➤ Jméno a příjmení <p>Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Domov a jeho okolí <p>Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenovávání a poznávání předmětů denní potřeby ➤ Pojmenovávání a poznávání předmětů denní potřeby <p>Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidla bezpečnosti při chůzi na chodníku <p>Lidé kolem nás</p> <p>Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenování rodinných příslušníků, jejich jména <p>Znat jména spolužáků a svých učitelů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jmenovat své spolužáky a svého učitele ➤ Vyjmenovávání žáků ve třídě, jméno učitele ➤ Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – poznávací schopnosti) - vzájemné poznávání se ve skupině)</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (pozdrav, omluva); dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči..)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebeorganizace a seberegulace) –</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj- Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>TV – cvičení v přírodě</p> <p>VV – moje rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné zpracování změn v přírodě - ztvárnění přírodního tématu - výtvarné zpracování ovoce

<ul style="list-style-type: none"> - Popsat pomocí návodných otázek a obrázků viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Poznat, ukázat a popřípadě pojmenovat nejběžnější domácí zvířata - Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - Popsat počasí podle obrázků pomocí návodných otázek - Při vycházce do přírody by se měl žák chovat tiše, jít po vyznačených cestách - Pod dohledem dodržovat osobní hygienu a sebeobsluhu, oblékat a obouvat se s pomocí - Ukazovat a popřípadě jmenovat hlavní části těla (hlava, ruce, tělo) dle návodných otázek - Ukazovat na svém těle nebo na hračce, kde jej bolí <p>Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při hrách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní formy společenského styku (pozdravy, poděkování, požádání) <p>Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní formy společenského styku (pozdravy, poděkování, požádání) <p>Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracovní činnosti – dělba práce v rodině, pracovní pomůcky v domácnosti, nářadí v dílně a na zahradě <p>Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní bezpečí, chování v krizových situacích <p>Lidé a čas</p> <p>Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednoduché časové rozdělení dne (den – noc) <p>Znát rozvržení svých denních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvržení denních činností; vyučování a přestávka; čas pro správnou výživu a hygienu <p>Znát dny v týdnu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalendář <p>Rozlišit roční období podle charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Teplo, zima, déšť, sníh, vítr, slunce, mrak 	
---	---	--

	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Příroda v ročních obdobích <p>Popsat nejběžnější druhy domácích zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Domácí zvířata; třídění domácích zvířat od volně žijících zvířat <p>Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní druhy ovoce a zeleniny <p>Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Počasí <p>Znát základní zásady pobytu v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní zásady chování v přírodě, oblékání do přírody <p>Člověk a zdraví</p> <p>Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zásady hygieny před jídlem a po jídle, po toaletě, zapínání knoflíků a suchého zipu <p>Pojmenovat hlavní části lidského těla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní části lidského těla <p>Dokázat upozornit na své zdravotní potíže</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sdělování potíží, orientace na svém těle <p>Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při hrách 	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenovat název obce - prokázat orientaci ve škole - pojmenovat a poznat předměty ve třídě - samostatně chodit po chodníku a s doprovodem přecházet po vyznačených přechodech - rozlišovat příbuzenské vztahy v rodině, popisovat rodinné události - jmenovat ostatní učitele, vychovatele - uplatňovat základní formy společenského styku pod dohledem pedagoga dle potřeby - poznat a pojmenovat lidské činnosti v prostředí rodiny a školy - odmítat přijímat dárky od neznámých lidí a odmítat komunikaci s cizími lidmi - sledovat jevy a děje doma i ve škole v průběhu času (ráno – poledne – večer) - zavedeným režimem rozlišovat čas pro práci a odpočinek, podílet se na sestavení režimu - vyjmenovat dny v týdnu - vyjmenovat roční období - popsat pomocí návodných otázek viditelné proměny v přírodě 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Domov a jeho okolí <p>Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolím <p>Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolím ➤ Pojmenovávání a poznávání předmětů ve třídě <p>Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Správné přecházení přes silniční komunikaci <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy ➤ Mezilidské vztahy ➤ Znat jména spolužáků a svých učitelů <p>Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat základní formy společenského styku pod dohledem pedagoga dle potřeby <p>Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – poznávací schopnosti) - vzájemné poznávání se ve skupině)</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (pozdrav, omluva); dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči..)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebeorganizace a seberegulace) –</p> <p>EV – (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – ochrana přírody</p> <p>Zásady hygieny před jídlem a po jídle, po toaletě, zapínání knoflíků a suchého zipu</p> <p>OSV – (Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo; já jako zdroj informací o sobě</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vybrat z daných možností potravu vhodnou pro dané zvíře - jmenovat základní druhy ovoce a zeleniny podle názoru, chuti a vůně - samostatně popsat počasí podle obrázků - neplašit zvěř, netrhat rostliny, nekonzumovat neznámé plody - dodržovat osobní hygienu jen pod dohledem - samostatně ukazovat a jmenovat hlavní části lidského těla na vlastní osobě či na obrázku (uši, nos, oči, ústa, vlasy) - ukazovat a odpovídat dle svých možností, kde jej bolí - pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost na výletech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracovní činnosti ➤ Neplašit zvěř, netrhat rostliny, nekonzumovat neznámé plody ➤ Dodržovat osobní hygienu jen pod dohledem ➤ Samostatně ukazovat a jmenovat hlavní části lidského těla na vlastní osobě či na obrázku (uši, nos, oči, ústa, vlasy) ➤ Ukazovat a odpovídat dle svých možností, kde jej bolí ➤ Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost na výletech <p>Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní bezpečí, chování v krizových situacích <p>Lidé a čas</p> <p>Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledovat jevy a děje doma i ve škole v průběhu času (ráno – poledne – večer) <p>Znát rozvržení svých denních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Režim dne; volný čas a zdravý životní styl <p>Znát dny v týdnu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Názvy dnů v týdnu <p>Rozlišit roční období podle charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Roční období – jaro, léto, podzim, zima 	<p>VV – moje rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – výtvarné zpracování změn v přírodě – výtvarné zpracování přírodního námětu – výtvarné zpracování ovoce <p>TV – cvičení v přírodě</p>
--	--	--

	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Roční období – jaro, léto, podzim, zima <p>Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaky ročního období <p>Popsat nejběžnější druhy domácích zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Potrava domácích zvířat a jejich životní podmínky <p>Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní druhy ovoce a zeleniny <p>Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně popsat počasí podle obrázků <p>Znát základní zásady pobytu v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní zásady chování v přírodě, <p>Člověk a zdraví</p> <p>Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednoduchý uzal, udržování čistoty pracovního místa <p>Pojmenovat hlavní části lidského těla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní části lidského těla; čistota těla <p>Dokázat upozornit na své zdravotní potíže</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sdělování potíží; chování v době nemoci <p>Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečné chování na výletě – seznámení s pravidly 	
--	---	--

Věcné učení

3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenovat název obce a adresu bydliště - prokázat orientaci v okolí školy a bydliště - pojmenovat a poznat předměty ve škole - za doprovodu dodržovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy - rozlišovat stáří rodinných příslušníků a orientovat se v rolích rodinných příslušníků - vyjmenovat osoby ve škole podle jejich pracovních činností - vyjmenovat osoby ve škole podle jejich pracovních činností - vyřídít jednoduchý vzkaz - poznat a pojmenovat složitější lidské činnosti v prostředí rodiny, školy - vyhýbat se rizikovému prostředí a vědět, jak se v takovém prostředí chovat - sledovat a pojmenovávat jevy a děje v přírodě a ve společnosti v průběhu času - podílet se na rozvržení svých denních činností - určit daný den v týdnu - v určeném ročním období vyjmenovat charakteristické znaky pomocí obrázků (jaro – zelená tráva, kvetou stromy..) 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Adresa bydliště <p>Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cesta do školy, bezpečnost, základy dopravní výchovy <p>Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenovávání a poznávání předmětů ve škole <p>Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodržování základních bezpečnostních pravidel při cestě do školy <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy ➤ Rozlišování stáří (mladý – starý); role členů rodiny ➤ Znat jména spolužáků a svých učitelů <p>Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidla společenského chování <p>Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracovní činnosti 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – poznávací schopnosti) - vzájemné poznávání se ve skupině)</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (pozdrav, omluva); dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči..)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebeorganizace a seberegulace) –</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj- Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – ochrana přírody</p> <p>Zásady hygieny před jídlem a po jídle, po toaletě, zapínání knoflíků a suchého zipu</p> <p>OSV – (Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo; já jako zdroj informací o sobě</p> <p>TV – cvičení v přírodě</p>

<ul style="list-style-type: none"> - samostatně popsat viditelné proměny v přírodě - přiřazovat mláďata k dospělým jedincům a správně je pojmenovávat - třídit a pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - popsat počasí podle obrázků a přiřadit k ročnímu období - pozorovat zajímavosti v přírodě - samostatně dodržovat zásady osobní hygieny - ukazovat a jmenovat jednotlivé prsty na ruce - pojmenování příznaků potíží (průjem, zvracení, bolest hlavy..) - pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při koupání 	<p>Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chování v rizikovém prostředí a krizových situacích <p>Lidé a čas</p> <p>Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozčlenění týdne – pracovní dny – volno <p>Znát rozvržení svých denních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Režim dne a časové vymezení činností během dne; práce a volný čas <p>Znát dny v týdnu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace v týdnu; názvy dnů <p>Rozlišit roční období podle charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakteristické znaky ročního období <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaky ročního období <p>Popsat nejběžnější druhy domácích zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mláďata a jejich pojmenování <p>Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sezónní práce na zahradě a na poli; životní podmínky pro pěstování ovoce a zeleniny <p>Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaky ročního období <p>Znát základní zásady pobytu v přírodě</p>	<p>VV – moje rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – výtvarné zpracování přírodního námětu – výtvarné zpracování ovoce – výtvarné zpracování změn v přírodě
---	---	--

	<p>➤ Základní zásady chování v přírodě,</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu</p> <p>➤ Upevnění učiva 1. a 2. ročníku, nácvik smyčky či náhradních technik zavazování</p> <p>Pojmenovat hlavní části lidského těla</p> <p>➤ Pojmenování prstů</p> <p>Dokázat upozornit na své zdravotní potíže</p> <p>➤ Pojmenování příznaků potíží (průjem, zvracení, bolest hlavy..)</p> <p>Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání</p> <p>Bezpečné chování při koupání – seznámení s pravidly</p>	
--	---	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat cestu do školy dle návodných otázek - znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště - osvojovat a pojmenovávat organizovaným způsobem důležitá místa v okolí, aktivně se zapojovat do rozhovoru a sdělovat vlastní zkušenosti - sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest - pomocí návodných otázek vyjádřit poznatky a zážitky z výletu - dodržovat zásady bezpečnosti při hrách - s pomocí vyjmenovat, jak se správně a bezpečně chovat při hrách - dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - uplatňovat pravidla soužití v rodině, ve třídě - projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků - každodenním chováním projevovat pochopení pro rozdíly vyplývající ze vzhladu či výkonnosti žáka jako projev jedinečnosti osobnosti, nikoliv méněcennosti - tolerovat odlišnosti svých spolužáků 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec, význačná místa a instituce v obci ➤ Domov a jeho okolí, orientace v okolí bydliště ➤ Možnosti výletů v daném ročním období ➤ Zásady bezpečnosti při hrách; základy dopravní výchovy <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rodina; mezilidské vztahy; rodina a společnost ➤ Mezilidské vztahy; protiprávní jednání a jeho postih (zneužívání, týrání ➤ Pracovní činnosti ➤ Protiprávní jednání a jeho postih; pravidla společenského chování; mezilidské vztahy ➤ Situace hromadné ho ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě; důležitá telefonní čísla ➤ Chování při požáru; praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišování různých typů hodin ➤ Popisování děje v přítomnosti ➤ Roční období 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše skupina</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost</p> <p>MV – (Kulturní rozdíly) – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>MV – (Etnický původ) – rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů – problémy v mezilidských vztazích</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích; dovednosti zvládnutí stresových situací</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti - pojmenovat a zapojit se do jednoduchých pracovních činností v prostředí rodiny a školy - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - rozpoznat a posoudit ve třídě nevhodné chování a jednání vrstevníků - vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby - předvést vyhledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby i dalších osob - reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech - aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech - poznat kolik je hodin (celé hodiny) - rozeznat ručičkové hodinky a digitální hodinky na obrázku i v praxi - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) - pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v přítomnosti (dnes) - znát roční období a měsíce - vyjmenovat roční období - porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků - popsat současný způsob života podle obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Současný způsob života v našem městě, škole, doma (oblékání, doprava, nákupy..) ➤ Význačná událost ve městě (založení města, význačná osobnost; tradiční lidové svátky <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stromy v lese a na zahradě ➤ Volně žijící zvířata; nebezpečí vztekliny ➤ Listnaté stromy – bříza, lípa, javor, dub, ovocné stromy ➤ Vycházky do přírody; exkurze do sběrového dvora; péče o životní prostředí - třídění odpadu; zacházení s odpadem <p>Zásady osobní hygieny, hygienické pomůcky, sebeobslužné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sdělovat, jaké má zdravotní potíže 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>PV – úklidové práce ve třídě</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji - popsat významnou událost ve svém městě, obci - poznat rozdíly mezi stromy a keři - určit stromy, odlišit ovocné stromy, okrasné stromy, listnaté, jehličnaté stromy - poznat nejběžnější volně žijící zvířata pojmenovat volně žijící zvířata a odlišit je od domácích zvířat - rozlišit listnaté a jehličnaté stromy - rozlišit a pojmenovat listnaté stromy na zahradě a v lese - vybrat z daných možností škodlivé faktory na životní prostředí - znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí - vyjmenovat pravidla ochrany přírody - uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy - uplatňovat samostatně hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu dle svých možností - dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže 		
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat cestu do školy podle otázek - znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště Popsat důležitá místa v okolí školy - vyjádřit poznatky z výletu - za dohledu dospělé osoby dodržovat pravidla bezpečnosti při hrách - uplatňovat pravidla soužití ve škole - pojmenovat a zapojit se do jednoduchých pracovních činností v prostředí rodiny a školy - pojmenovat a zapojit se do jednoduchých pracovních činností v prostředí rodiny a školy - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - vyhledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby i dalších osob - aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech - poznat kolik je hodin (celé hodiny) - přečíst číslice na ciferníku a rozlišit krátkou a dlouhou ručičku - pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v minulosti - vyjmenovat jednotlivé měsíce v roce - popsat podle obrázků život v minulosti 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec, význačná místa a instituce v obci a jejím okolí ➤ Cesta do školy ➤ Význačná událost v regionu; tradiční lidové svátky ➤ Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji <p>Zásady bezpečnosti při hrách; základy dopravní výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Situace hromadné ho ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě; důležitá telefonní čísla ➤ Chování při požáru; praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu ➤ Vybrané dopravní značky; chování při dopravní nehodě, chůze v útvaru při krajnici; bezpečnostní opatření pro chodce (barevně pestré oblekání, terčíky, bezpečnostní vesty zvuk sirén) <p>Mezilidské vztahy; protiprávní jednání a jeho postih (zneužívání)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Protiprávní jednání a jeho postih (šikana, krádež) 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše skupina</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost</p> <p>MV – (Kulturní rozdíly) – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>MV – (Etnický původ) – různé způsoby života</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích; dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>

<ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíly mezi stromy a keři - určit keře – okrasné, ovocné - vlastními slovy popsat péči o lesní zvěř - rozlišit a pojmenovat jehličnaté stromy - vyjmenovat škodlivé vlivy na životní prostředí - sám se podílet na ochraně životního prostředí - dodržovat pitný režim, vyjmenovat zásady zdravé výživy dle návodných otázek - dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže - popsat problém a obrátit se o pomoc na konkrétní osobu - ošetřit štípnutí hmyzem, spolupracovat při měření teploty, ošetřit krvácení z nosu - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce - identifikovat podle zvuku možné nebezpečí (siréna, houkačky) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých <p>Pracovní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslic, směr otáčení a délka ručiček ➤ Popisování děje v minulosti ➤ Charakteristika ročního období ➤ Charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích ➤ Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Keře, údržba keřů ➤ Péče o lesní zvěř a ptáky ;nebezpečí vztekliny ➤ Jehličnaté stromy – jedle, smrk, modřín ➤ Volně žijící zvířata ➤ Ochrana přírody, chování v přírodě ➤ Škodlivé vlivy na životní prostředí ➤ Péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem, úklid odpadků v okolí školy a ve městě ➤ Projekty environmentálního charakteru <p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o zdraví; pitný režim během dne; zdravá výživa 	<p>EV – (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit EV – Ekosystémy – les (v našem prostředí, význam PV – oblékání dle ročního období práce na pozemku, pracovní pomůcky</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příznaky nemoci – pojmenování (bolest v krku, hlavy..) ➤ Osobní bezpečí; preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek ➤ První pomoc při krvácení z nosu a při štípnutí hmyzem; teploměr	
--	--	--

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat cestu do školy podle otázek - znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště Popsat důležitá místa v okolí školy - vyjádřit poznatky z výletu - za dohledu dospělé osoby dodržovat pravidla bezpečnosti při hrách - uplatňovat pravidla soužití ve škole - tolerovat odlišnosti lidí ve společnosti - vyjadřovat se vlastními slovy o zaměstnání svých rodičů - pojmenovávat potřebné nástroje a pomůcky v domácnosti, na zahradě a v dílně - rozpoznat a posoudit ve svém okolí nevhodné chování vrstevníků i dalších osob - vyhledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby i dalších osob - aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech - na maketě i hodinách určit celé hodiny - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) - pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v budoucnosti - znát roční období a měsíce - vyjmenovat roční období 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obec, význačná místa a instituce v obci a jejím okolí; kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí ➤ Cesta z bydliště do školy, dopravní prostředky, pravidla bezpečnosti v dopravě ➤ Charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, okolní krajina, regionální zvláštnosti ➤ Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji <p>Zásady bezpečnosti při hrách; základy dopravní výchovy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Situace hromadné ho ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě; důležitá telefonní čísla ➤ Chování při požáru; praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu ➤ Vybrané dopravní značky; chování při dopravní nehodě, chůze v útvaru při krajnici; bezpečnostní opatření pro chodce (barevně pestré oblekání, terčíky, bezpečnostní vesty ➤ Dopravní situace; bezpečné chování v silničním provozu ➤ Zvuky sirén 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše skupina</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování</p> <p>EV – (Ekosystémy) – lidské sídlo – město – vesnice</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost</p> <p>MV – (Kulturní rozdíly) – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>MV – (Etnický původ) – různé způsoby života</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích; dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>

<ul style="list-style-type: none"> - porovnat rozdíly mezi současným životem a způsobem života v minulosti - seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji - přiřadit mláďata volně žijících zvířat k dospělým jedincům - roztrždit a pojmenovat listnaté a jehličnaté stromy dle jejich výskytu v přírodě - vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí- - sám se podílet na ochraně životního prostředí 	<p>Mezilidské vztahy; protiprávní jednání a jeho postih (zneužívání)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Protiprávní jednání a jeho postih (šikana, krádež) ➤ Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých <p>Pracovní činnosti - povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Určování celých hodin na maketě i v praxi ➤ Popisování dějů v budoucnosti; společenské tradice (Vánoce, Velikonoce..) ➤ Roční období ➤ Současnost a minulost v našem životě; významné historické objekty <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mláďata, ochrana mláďat; nebezpečí vztekliny ➤ Třídění listnatých a jehličnatých stromů; jejich ochrana ➤ Ochrana přírody, chování v přírodě ➤ Péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem, úklid odpadků v okolí školy a ve městě ➤ Projekty environmentálního charakteru <p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o zdraví, zdravá výživa; zdravá strava a pitný režim; osobní hygiena 	<p>EV – (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) – změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit EV – Ekosystémy – les (v našem prostředí, význam PV – oblékání dle ročního období práce na pozemku, pracovní pomůcky Ma – určování času</p>
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zásady chování v době nemoci ➤ Přivolání pomoci; důležitá telefonní čísla ➤ Dezinfekce rány, překrytí rány náplastí	
--	---	--

5.7 Člověk a společnost Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Člověk a společnost

Obsah: Předmět Člověk a společnost byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a je vyučován v 7. – 10. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, z toho v 7. a 8. ročníku 2 hodiny pro předmět základy občanské výchovy a v 9. a 10. ročníku 1 hodinu pro základy občanské výchovy a 1 hodinu pro předmět základy dějepisu. Žáci jsou postupně seznamováni se životem našeho národa, s jeho historií i současností. Získávají povědomí o významných událostech i osobnostech našeho současného i minulého života. Žáci získávají při praktických činnostech návody, jak se orientovat ve svých osobních záležitostech, kam se obrátit v případě potřeby o radu, jak jednat na úradech.

Cílem předmětu Člověk a společnost je žáka vést k samostatnosti. Aby dokázal přiměřeně ke svým schopnostem komunikovat s úřady, uměl vyjadřovat vlastní myšlenky, postoje a potřeby, osvojil si základy společenského chování a dodržoval zásady pravidel slušného chování. Také by měl v tomto předmětu získávat základní poznatky o minulosti a současnosti naší země, seznámit se s historickými a kulturními památkami v nejbližším okolí. V předmětu Člověk a společnost povedeme žáky k čtenářské gramotnosti a bude kladen důraz na praktické dovednosti.

Součástí předmětu jsou průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova** (sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, mezilidské vztahy, rozvoj schopnosti poznávání, spolupráce a soutěživost, komunikace, morální rozvoj), **Multikulturní výchova** (lidské vztahy, etnický původ, kulturní rozdíly).

Výchovné a vzdělávací strategie: Učitel využívá znalosti z jazykové komunikace (žák ovládá základy psaní, čtení a využívá je ke vzdělání). Na všech úrovních bude využíván tištěný materiál (učebnice, pracovní listy, pracovní sešity, naučnou a krásnou literaturu). Formou didaktických her pedagog vytváří kladný vztah k učení. Při výuce budou využívány počítačové programy a internet. Pomocí praktických činností budou upevňovány poznatky a získané zkušenosti a slovním povzbuzováním a motivací podporovat žáka v jeho aktivitách (**kompetence k učení**). Na modelových situacích učitel bude podporovat žáka o snahu řešení problémů za pomoci naučených stereotypů a získaných zkušeností. Žáci budou seznamováni a poučováni na koho se obracet v případě problému, který nebudou schopni sami zvládnout (**kompetence k řešení problémů**). U žáků bude rozvíjena komunikace se svým okolím a pěstován kladný vztah ke kultuře. Využíváním získaných komunikačních dovedností se vytvoří vztahy potřebné ke společenské integraci (**kompetence komunikativní**). Žák bude veden k spolupráci se svým okolím a pomocí praktických činností k orientaci v jeho okolí (**kompetence sociální a personální**). Pomocí besed, návštěv různých pracovišť bude vytvářeno povědomí o základních právech a povinnostech občanů. Pedagog osobním příkladem bude podporovat u žáka zdravý životní styl a modelovými situacemi napomáhat správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka (**kompetence občanské**). V průběhu vyučování je seznamuje s různými pracovními činnostmi i postupy a tím posilovat kladný vztah k práci. Povzbuzováním a vhodnou motivací pak posilovat u žáka vytrvalost a soustředěnost na pracovní výkon (**kompetence pracovní**).

Cílové zaměření předmětu:

- komunikace s úřady přiměřeně svým schopnostem
- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání způsobu života lidí
- seznámení se s historickými a kulturními památkami v nejbližším okolí
- zvládání přiměřeně náročných situací každodenního života
- osvojení základů společenského chování a dodržování zásad pravidel slušného chování
- vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb

- úcta k českému národu i k jiným národům a etnikům
- tolerance jiných etnických skupin a zdravotně postižených
- znalost základních práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a uvědomění si důsledků takového jednání
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Forma: Učivo se probírá cyklicky, postupně se rozšiřuje o nové poznatky. Osvojování učiva probíhá především na základě pozorování konkrétních jevů a opírá se o praktické zkušenosti. V hojné míře jsou využívány audiovizuální pomůcky - televize, film, video, počítačové programy, knihy, mapy, encyklopedie.

Využívá se návštěv, exkurzí do podniků, na úřady a klade se důraz na osobní kontakt s lidmi rozličných profesí, v důsledku toho dochází také k nácviku a zlepšování komunikace na různých úrovních.

Formy práce vždy korespondují s mentální úrovní žáků, opírají se především o konkrétní poznávání a získávání trvalejších znalostí formou soustavného opakování. Ve vyšších ročnících je kladen větší důraz na samostatnější reprodukci učiva žáky.

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definovat pojmy rodinný život, rodinný příslušník, pojmenovat členy rodiny a jejich funkci - chovat se podle pravidel společenského soužití a uplatňovat vhodné způsoby chování - navazovat a vytvářet si přátelské vztahy, vyhledávat kamarády. - vhodně se chovat a komunikovat na veřejnosti - vysvětlit, co je minoritní skupina - definovat vlastními slovy termíny rasismus a vandalismus. 	<p>Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vznik rodiny, struktura a funkce rodiny, vztahy lidí v rodině, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, úcta k rodičům. ➤ Obec, region – významné osobnosti obce a regionu, regionální pověsti. ➤ Bydliště, adresa. <p>Respektovat pravidla společenského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ V praktickém životě ukazovat na příkladech formy slušného a neslušného chování, vyčleňování nesprávného chování, zadávání činností k vyřizování úkolů, dodržování pravidel slušného chování (prosba, pozdrav); mezilidské vztahy ve společnosti. <p>Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hodnocení způsobu chování na základě příkladů z literatury, význam přátelství pro člověka, citová výchova. <p>Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Výchova úcty k člověku, k lidské práci; vysvětlení pojmů rovnoprávnost a rovnocennost; sledování chování jiných lidí a jejich hodnocení; pomoci 	<p>MV – Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc.</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj - Komunikace) - komunikace v různých situacích - omluva, prosba, vyjednávání, řešení konfliktů</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování.</p> <p>MV- Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života</p> <p>MV - Kulturní rozdíly - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik</p> <p>MV - Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztah s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost;</p> <p>MV- Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života</p>

	<p>obrazového materiálu určování ras lidí, rovnoprávnost všech skupin</p> <p>Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učení k toleranci ve třídě; akceptování názoru jiných v rámci třídy, školy, okolí; budování kladných vztahů. ➤ Rovnoprávné postavení žen a mužů. <p>Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mezilidská komunikace; úcta k člověku; pravidla slušného chování. 	<p>MV - Kulturní rozdíly - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik</p> <p>MV - Lidské vztahy- osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování.</p>
--	---	---

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat různá postavení členů rodiny, formulovat funkce rodinných příslušníků - respektovat pravidla společenského soužití a chovat se podle nich, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování. - uvědoměle pomáhat a být ohleduplný k nemocným postiženým. - zhodnotit rasistické chování, jeho negativní dopad a nesouhlasit s projevy vandalismu. - tolerovat a akceptovat zájmy minoritních skupin. - vhodně se chovat a komunikovat na veřejnosti a znát důsledky nevhodného chování 	<p>Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Práva a povinnosti jednotlivých příslušníků rodiny, širší rodina (prarodiče, příbuzní), pomoc mezi členy rodiny v nemoci a při významných rodinných událostech. ➤ Kraj – významné osobnosti kraje, národní zvyky a obyčeje; státní svátky. <p>Respektovat pravidla společenského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ V běžném životě a kontaktu se spolužáky, vrstevníky a dospělými se chovat podle pravidel společenského soužití, upozorňování na nevhodné chování, okamžité řešení nevhodného chování, pochvaly za správné chování. <p>Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ V praktickém životě pomáhá postiženým, nemocným, pomoc dětem ve škole při různých činnostech (při kulturních a sportovních akcích, na veřejnosti, apod.). <p>Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledování chování jiných lidí; praktické zhodnocování projevů chování při vycházkách; sledování okolí a hodnocení projevů vandalismu 	<p>MV – Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj- mezilidské vztahy) - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc.</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování.</p> <p>MV – Lidské vztahy - důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích.</p> <p>MV- Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života</p> <p>MV - Kulturní rozdíly- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik</p> <p>MV - Lidské vztahy- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztah s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost;</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj - Komunikace) - komunikace v různých situacích - omluva, prosba, vyjednávání, řešení konfliktů</p>

	<p>(rozbité popelnice, převrácené koše, odpadky po ulici, sprejerství, při sledování televizních pořadů, při četbě vysvětlování projevů rasismu.</p> <p>Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Učení k toleranci ve třídě; akceptování názoru jiných v rámci třídy, školy, okolí; budování kladných vztahů. ➤ Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin. <p>Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla společenského chování; mezilidské vztahy ve společnosti. 	
--	--	--

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat symboly státu a znát název naší republiky - vysvětlit základní práva občanů - dokázat objasnit pojem protiprávní jednání, uvědomovat si důsledky rizikového chování - s pomocí vyjádřit pojem EU - požádat o radu, orientovat se ve všech službách ve městě - jmenovat s pomocí některé nebezpečí ohrožení sociálně - patologickými jevy - znát možnosti sociální péče o potřebné občany - říct vlastními slovy, co je to pomáhající organizace - uplatňovat základní znalosti a dovednosti ze zdravotní výchovy 	<p>Člověk a společnost – poznatky o společnosti</p> <p>Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Státní jazyk – čeština, název republiky, naše vlast – vyhledání na mapě, existence i jiných států, praktické seznamování se se symboly – karty, časopisy, obrázky, knihy, státní symboly – znak, vlajka. <p>Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a právo, definice pojmu právo – vyvození lidská práva; základní lidská práva; práva dítěte a jejich ochrana; povinnosti žáků vůči škole, rodině a blízkému okolí. <p>Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Práva a povinnosti občana; časté pravidelné hodnocení chování žáků v rámci třídy a školy; vštěpování norem správného chování; kritika a postihy za nevhodné chování, besedy s právními orgány – policie; trestná činnost mládeže. <p>Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a právo; ➤ Slovenská republika – seznámení se Slovenskou republikou 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebezpoznaní a sebezpojetí) – moje vztahy k druhým lidem</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – uplatňování principu slušného chování; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</p> <p>MV – (Kulturní rozdíly) – respektování zvláštností různých etnik</p> <p>Člověk a společnost.</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebezpoznaní a sebezpojetí) – moje tělo; já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě.</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>Vv – životní styl.</p> <p>Pv</p>

	<p><u>Člověk a společnost – péče o občana</u> Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vzdělání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava na profesní uplatnění. ➤ Nakupování – nákup potravin, jejich cena, kvalita, nákup oblečení, nákup v drogerii. ➤ Doprava – zakoupení jízdenky, lékárna – nákup potravinových doplňků. ➤ Pošta – posílání dopisů, podávání balíků, telefonování, orientace v telefonním seznamu. ➤ Zdravotní středisko – vyhledávání pomoci v případě nemoci, úrazu ➤ Pracovní uplatnění, kvalifikace a rekvalifikace. ➤ Odměna za práci. <p>Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a volný čas, kultura; sport. ➤ Volnočasové aktivity. ➤ Nevhodné využívání volného času. <p>Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Exkurze do organizací, které zajišťují péči o přestárlé, nemocné, postižené občany; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče. 	
--	---	--

	<p>Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravotní a sociální péče, jejich definice, verbální zhodnocení. ➤ Orgány a instituce zdravotní a sociální péče; využití besed s pracovníky poskytujícími zdrav. a soc. péči. ➤ Exkurze do sociálních a zdravotních zařízení. <p>Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p> <p>Poskytování první pomoci, znalosti ze zdravotní péče, signály různých poplašných sirén, telefonní čísla policie, záchranná služba, hasiči.</p>	
--	--	--

Člověk a společnost (základy občanské výchovy)

10. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat a určit symboly našeho státu a jeho hlavní představitele, vědět, kdo je prezident - definovat a vysvětlit právo a povinnost - odhadnout možnost trestu za protiprávní jednání a pojmenovat některé protiprávní jednání - vyjádřit vlastními slovy pojem EU, najít Českou republiku - mezi ostatními státy na mapě a vyjmenovat práva občanů České republiky - vyřizovat své osobní záležitosti samostatně nebo s pomocí - odhadnout nebezpečí ohrožení sociálně - patologickými jevy - zapojovat se do akcí, které patří k organizacím sociální péče; znát možnosti sociální péče - dokázat se obrátit v případě potřeby na určitou instituci, organizaci a vyjmenovat některé z nich - vědět, kam se má obrátit při mimořádných událostech, využívat znalostí v praxi 	<p>Člověk a společnost – poznatky o společnosti</p> <p>Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezident republiky, státní orgány – parlament, senát, politické strany, státní občanství – OP <p>Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Práva a povinnosti občana; vysvětlování ústní formou a udávání příkladů; právo dítěte; rodinné právo; týrané dítě; zneužívané dítě; šikana; diskriminace, využívání besed, rozhovorů, exkurzí. <p>Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Trestná činnost mládeže; druhy a postihy protiprávního jednání; právní dokumenty občana; exkurze a besedy s policií, pracovníky sociálního odboru, pracovníky soudu; trestná činnost mládeže <p>Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování pomocí televize, novin, denního tisku s pojmem EU, vytváření definice EU přístupné chápání a mentálním možnostem žáků 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích Člověk a společnost.</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci Dramatizace.</p> <p>OSV – (seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů</p> <p>EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p> <p>VV – zdravý životní styl.</p>

	<p><u>Člověk a společnost – péče o občana</u> Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spořitelna, banka – ukládání a vybírání peněz, úspory, vkladní knížky, šekové knížky, kreditní karty, půjčky a hospodaření s penězi. ➤ Pracovní uplatnění – pracovní úřady, podpory v nezaměstnanosti, odměna za práci. ➤ Nezaměstnanost. ➤ Pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti. ➤ Peníze a jejich funkce; hospodaření s penězi. <p>Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s patologickými jevy ve společnosti formou četby, filmu, ukázek, besed. ➤ Ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog. ➤ Upozornování na nebezpečnost těchto jevů - kouření, alkohol, drogy, sexuální zneužívání, vydírání, hazardní hry. <p>Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spolupráce s organizacemi sociální péče, vzájemné návštěvy, výroba dárků k různým příležitostem, nácvik kulturních programů (př. Domov důchodců, Domeček). 	
--	--	--

	<p>Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravotní a sociální pojištění. ➤ Sociální zabezpečení. ➤ Systém zdravotní péče. ➤ Pomáhající organizace. <p>Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p> <p>Činnosti při simulaci poplachu, zranění a podobně, praktické činnosti, které vedou k zabezpečení pořádku při mimořádných událostech.</p>	
--	--	--

Člověk a společnost (základy dějepisu)

9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat pravěkého člověka, vyprávět s pomocí o pravěku a životě v té době - vyprávět pomocí s dopomocí učitele o českém státu - seznámit se s význačnými osobnostmi našich dějin a s pomocí je jmenovat <p>seznámit se s významnými historickými událostmi a s pomocí jmenovat historické události</p>	<p>Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravěk, život v pravěku – určování, popis života pravěkých lidí podle názorného materiálu (knihy, obrázky, mapy...), vyhledávání rozdílných znaků z fyzického pohledu, rozlišování pravěké současné doby, verbální hodnocení různého období, rozhovory na toto téma, výukové programy na PC, filmy, video <p>Mít základní poznatky z období počátku českého státu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ První státní útvary na našem území – četba – Staré pověsti české, království – Karel IV. – Praha, významné a hlavní město českého království, ukázky různých stavebních slohů, móda té doby, umění té doby, využití literatury, fotografického materiálu, malby, kresby, návštěva středověkého hradu, muzea <p>Vědět o význačných osobnostech našich dějin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využit literárních předloh, četba, filmy o významných osobnostech <p>Mít představu o významných historických událostech v naší zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk ➤ Filmová představení, využívání názorných materiálů 	<p>Čj – práce s textem Ev – obrázky z historie, ilustrace Řv – rozšiřování slovní zásoby, tvorba otázek a odpovědí Ict – výukové programy OSV – Osobnostní rozvoj – a) Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje vztahy k druhým b) Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování c) Morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etiketa – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost a respektování. VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako člen společnosti Formy participace občanů v politickém životě – demokratické volby VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa a události mající vztah k Evropě a světu Objevujeme Evropu a svět</p>

Člověk a společnost (základy dějepisu)

10. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popsat jak žili a vypadali pravěcí lidé, dokázat určit znaky života pravěkých a současných lidí, znát rozdíly - Vyprávět o počátcích českého státu - Jmenovat některé osobnosti našich dějin <p>Vyjmenovat základní historické události</p>	<p>Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravěk, život v pravěku - seznamování s pravěkem pomocí audiovizuální techniky, četby, návštěvy muzea, knihovny, vyhledávání materiálu o pravěku (encyklopedie, časopisy, četba článků pro děti...) <p>Mít základní poznatky z období počátku českého státu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ První státní útvary na našem území -seznamování s českou národností, obrázky z historie, regionální pověsti, využití audiovizuálních pomůcek... <p>Vědět o významných osobnostech našich dějin</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Karel IV., T. G. Masaryk, Václav Havel a významné osobnosti kulturního života (B. Němcová, B. Smetana) <p>Mít představu o významných historických událostech v naší zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vznik československého státu, první republika, první prezident T. G. Masaryk ➤ Světové války a jejich důsledky ➤ Vznik samostatné ČR, vstup ČR do EU ➤ Využití obrazových materiálů, četby, výstavy 	<p>Čj – práce s textem Ev – obrázky z historie, ilustrace Řv – rozšiřování slovní zásoby, tvorba otázek a odpovědí Ict – výukové programy OSV – Osobnostní rozvoj – a) Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje vztahy k druhým b) Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování c) Morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etiketa – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost a respektování. VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako člen společnosti Formy participace občanů v politickém životě – demokratické volby VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – místa a události mající vztah k Evropě a světu Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly, Evropa a svět</p>

5.8 Člověk a příroda Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Člověk a příroda

Obsah: Předmět Člověk a příroda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V tomto předmětu jsou zahrnuty základní poznatky z přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky. Charakter výuky umožní žákům hlouběji porozumět jevům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi. Rozvíjí poznání přírodních podmínek v regionu žáka, na území ČR i v Evropě a na Zemi. Součástí výuky jsou tématicky zaměřené vycházky, výlety i exkurze. V tomto předmětu je snaha o propojení získaných dovedností a vědomostí s běžným životem žáka. Předmět Člověk a příroda vyučujeme v 7. – 10. ročníku s hodinovou dotací tři hodiny týdně, přičemž v 7. až 9. ročníku jsou probírány základní poznatky z přírodopisu, v 7. – 10. ročníku základní poznatky ze zeměpisu. Do 7., 8. a 10. ročníku jsme zařadili základní poznatky z fyziky a do 9. a 10. ročníku jsme zařadili základní poznatky z chemie.

Cílem předmětu Člověk a příroda je získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky a získané poznatky využít v praxi, dále pak seznámení s přírodními jevy, s vnímáním vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou, podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí, získávání praktických zkušeností s různými látkami a materiály, získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru, utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek, upevňování zásad zdravého životního stylu, naučit se správnému jednání v krizových situacích. Nedílnou součástí je i výchova ke čtenářské gramotnosti. Zejména je kladen důraz na praktické dovednosti.

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Člověk a příroda jsou začleněna průřezová témata z **Environmentální výchovy (EV)** – tématické okruhy **Ekosystémy** (*les, pole, moře, vodní zdroje*), **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – *změny v krajině, ochrana přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích, odpady a hospodaření s odpady, zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí*, **Vztah člověka k přírodě** – *naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, ochrana života ve všech jeho formách*, **Základní podmínky života** – *ekosystémy, půda, energie, přírodní zdroje, voda, ovzduší, ochrana biologických druhů*.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy **Osobnostní rozvoj** (*sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu*) **Sociální rozvoj** (*spolupráce a soutěživost, mezilidské vztahy komunikace*), **Morální rozvoj** (*hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti*)

Forma : vyučovací metody vychází z didaktických zásad a to zejména – zásada názornosti, posloupnosti a přiměřenosti. Snažíme se rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť a to v souladu s rozvojem komunikačních schopností žáků. Chceme docílit i rozvoje a upevnění morálně volných vlastností žáků. Využíváme především didaktických her, dramatizace, vyprávění, názorných ukázek. Formy práce jsou podmíněny věkem žáků a jejich celkovou mentální úrovní. Metody slovního sdělování o probíraných jevech vedeme formou řízeného rozhovoru s nápovědnými otázkami, pomůckami, ilustracemi. Využíváme též spontánních otázek a odpovědí žáků. V rámci spojení teorie s praxí volíme vycházky spojené s pozorováním k danému tématu, výlety i exkurze. Žáci pracují frontálně, individuálně i ve skupinách.

Výchovně vzdělávací strategie

Na úrovni předmětu Člověk a příroda jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány učebnice, pracovní sešity, pracovní listy, názorné a demonstrační pomůcky, dále naučné výukové programy (PC) k danému tématu. Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, orientace v určeném prostoru. Rozvíjíme a upevňujeme chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace a vytvářením modelových (Kompetence k učení).

Zařazujeme praktické činnosti, které směřují k chápání souvislostí dějů a jevů v přírodě i ve společnosti – žák při praktických činnostech pojmenuje děje a probíhající jevy v přírodě (Kompetence k řešení problémů).

Využíváme manipulační činnosti s ilustracemi a slovním popisem s vysvětlením, přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu (Kompetence komunikativní).

Využíváme modelové situace, didaktické hry a společné akce (projekty), jejichž prostřednictvím rozvíjíme spolupráci mezi žáky (Kompetence sociální a personální).

Na modelových situacích procvičujeme poskytnutí první pomoci při úrazu (zdravotní výchova také jako zájmový útvar), realizujeme dopravní výchovu (učivo - doprava v regionu, praktický nácvik na dopravním hřišti, účast na dopravních soutěžích) zaměřenou na bezpečný pohyb v silničním provozu. Formou didaktických her, dramatizace rozvíjíme a upevňujeme dodržování základních společenských norem chování a jednání při exkurzích. Zařazujeme projekty na téma „ochrana přírody a životního prostředí“ a tím posilujeme u žáků zodpovědnost k přírodě (Kompetence občanské).

Důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, ve škole a jejím nejbližším okolí (pokus), v přírodě. Nacvičujeme a trénujeme modelové situace směřující k zajištění bezpečnosti žáků (chemie, fyzika). V průběhu vyučování seznamujeme žáky s pracovními činnostmi a tím dochází k posilování kladného vztahu k práci a úctě k výsledkům práce jiných lidí (Kompetence pracovní).

Člověk a příroda (základy přírodopisu)

7. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jmenovat podle obrázku a návodných otázek stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství - s pomocí na obrázku, maketě a vlastní osobě určit a pojmenovat části lidského těla. - s pomocí vyprávět dle svých možností o přírodním prostředí, jeho ochraně a co jej poškozují. - pod dohledem dodržovat na vycházkách do přírody základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody a s pomocí je vyjmenovat. - s pomocí návodných otázek jmenovat zásady ochrany přírody a pod dohledem je v rámci svých možností aplikovat na vycházkách - s pomocí vyjádřit vlastními slovy dění v přírodě během ročního období dle návodných otázek, ilustrací s pomocí vyprávět, aplikovat péči o rostliny na školním pozemku a podle názoru popsat stavbu rostlinného těla (kořen, list, stonek, květ, semeno, plod) a význam během roku S pomocí vyprávět, jak pečovat o vybraná zvířata během roku - s pomocí obrázků a otázek rozlišit jedlé a jedovaté houby a sám je bez příčin v lese neníčit, s pomocí znát zásady sběru hub - dle návodných otázek, obrázků vyprávět o významu rostlin a jejich hospodářském 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zástupci: chráněné rostliny, stromy; význam společenství stromů rostlin a hub v lese; léčivé rostliny a jedlé houby ➤ Stavba a funkce lidského těla, jeho části; ochrana zdraví ➤ Významní zástupci živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) - jejich ochrana a co jim škodí ➤ Praktické poznávání přírody, základní pravidla bezpečného chování v přírodě ➤ Ochrana přírody a zásady při její ochraně; Praktické poznávání přírody ➤ Roční období – děje v přírodě ➤ Stavba rostlin (stonek, květ, list, plod, kořen) a jejich význam; péče o vybraná zvířata během ročních období ➤ Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub ➤ Využití hospodářsky významných rostlin, poznávání vybraných hospodářských rostlin ➤ Poznání běžných druhů vybraných zástupců rostlin a živočichů ➤ Léčivé a chráněné rostliny, Plody jedovatých rostlin ➤ Zástupci: chráněné rostliny, stromy; význam společenství stromů rostlin a 	<p>EV - Ekosystémy – les (les v našem prostředí) OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) - moje tělo EV- Vztah člověka k prostředí – naše obec, zajišťování ochrany životního prostředí v obci EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracované materiály) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových akcích EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda) OSV - (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství</p>

<p>využití; poznat vybrané druhy hospodářských rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomocí ilustrací a návodných otázek poznat běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat - jmenovat podle obrázku a návodných otázek stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství - s pomocí na obrázku, maketě a vlastní osobě určit a pojmenovat části lidského těla - s pomocí vyprávět dle svých možností o přírodním prostředí, jeho ochraně a co jej poškozují - pod dohledem dodržovat na vycházkách do přírody základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody a s pomocí je vyjmenovat - s pomocí návodných otázek jmenovat zásady ochrany přírody a pod dohledem je v rámci svých možností aplikovat na vycházkách - s pomocí vyjádřit vlastními slovy dění v přírodě během ročního období dle návodných otázek, ilustrací - s pomocí vyprávět, aplikovat péči o rostliny na školním pozemku a podle názoru popsat stavbu rostlinného těla (kořen, list, stonek, květ, semeno, plod) a význam během roku - s pomocí vyprávět, jak pečovat o vybraná zvířata během roku - s pomocí obrázků a otázek rozlišit jedlé a jedovaté houby a sám je bez příčin v lese neníčit - s pomocí znát zásady sběru hub 	<p>hub v lese; léčivé rostliny a jedlé houby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stavba a funkce lidského těla, jeho části; ochrana zdraví ➤ Významní zástupci živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) - jejich ochrana a co jim škodí ➤ Praktické poznávání přírody, základní pravidla bezpečného chování v přírodě ➤ Ochrana přírody a zásady při její ochraně; Praktické poznávání přírody ➤ Roční období – děje v přírodě ➤ Stavba rostlin (stonek, květ, list, plod, kořen) a jejich význam; péče o vybraná zvířata během ročních období ➤ Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub ➤ Využití hospodářsky významných rostlin, poznávání vybraných hospodářských rostlin ➤ Poznání běžných druhů vybraných zástupců rostlin a živočichů ➤ Léčivé a chráněné rostliny, Plody jedovatých rostlin 	<p>EV – Ekosystémy - les EV – Základní podmínky života – ekosystémy (význam. zástupci podle prostředí) EV – Ekosystémy – pole (způsoby hospodaření na nich) EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů) EV- Základní podmínky života – ekosystémy OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) - moje tělo EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (způsoby jednání a vlivy na prostředí) EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda) EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci); ochrana života ve všech jeho formách OSV - (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - dle návodných otázek, obrázků vyprávět o významu rostlin a jejich hospodářském využití; poznat vybrané druhy hospodářských rostli - s pomocí ilustrací a návodných otázek poznat běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat 		<p>životní prostředí, ekologické zemědělství EV – Ekosystémy – pole (způsoby hospodaření na nich) EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů) EV- Základní podmínky života – ekosystémy Řečová výchova Hv; Řv, Pv</p>
--	--	---

Člověk a příroda (základy přírodopisu)

8. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí poznat vybrané stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství pojmenovat, určit dle svých možností části těla - dle svých možností vyprávět a aplikovat ochranu prostředí na přírodovědných vycházkách. Vědět o činnostech, které přírodu poškozují - s pomocí vyjmenovat základní pravidla bezpečného chování v přírodě a pod dohledem je při poznávání přírody dodržovat vzhledem k svým možnostem - s pomocí návodných otázek a ilustrací jmenovat zásady ochrany přírody a pod dohledem je v rámci svých možností aplikovat - vlastními slovy podle návodných otázek, obrázků vyprávět o dění v přírodě během ročního období - s pomocí návodných otázek, obrázků popsat tvar, funkci u vyšších rostlin během roku - dle návodných otázek vyprávět, jak pečovat o zvířata během roku a o jejich významu, ochraně podle ročního období - podle názorných obrázků rozlišit jedlé houby od jedovatých a 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zástupci: chráněné rostliny, stromy; význam společenství stromů rostlin a hub v lese; léčivé rostliny a jedlé houby ➤ Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla; ochrana zdraví ➤ Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území jen orientačně. ➤ Praktické poznávání přírody ➤ Základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody; praktické poznávání přírody ➤ Ochrana přírody a zásady její ochrany; Praktické poznávání přírody ➤ Roční období – děje v přírodě ➤ Stavba, tvar, funkce a význam u vyšších rostlin, jejich ochrana. ➤ Vybraná zvířata a jejich ochrana během ročních období ➤ Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub ➤ Význam a využití hospodářských rostlin a jejich ochrana ➤ Významní zástupci vybraných skupin rostlin a živočichů; ➤ Léčivé a chráněné rostliny; Plody jedovatých rostlin; Nebezpečí vztekliny. 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině (vliv lidských aktivit)</p> <p>EV - Ekosystémy – les (les v našem prostředí)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) - moje tělo</p> <p>EV- Vztah člověka k prostředí – naše obec, zajišťování ochrany životního prostředí v obci; přírodní zdroje</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit); , odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových akcích</p> <p>EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec (zajišťování ochrany životního prostředí v obci)</p> <p>);ochrana života ve všech jeho formách</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>

<p>nesbírat je na vycházkách bez rady dospělého, aplikovat zásady sběru hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomocí vyprávět o hospodářských rostlinách a o jejich pěstování a významu - poznat s pomocí ilustrací a otázek běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat 		<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; EV – Ekosystémy - les EV – Základní podmínky života – ekosystémy (význam, zástupci podle prostředí) EV – Ekosystémy – pole (způsoby hospodaření na nich) EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů) ŘV, PV</p>
--	--	---

Člověk a příroda (základy přírodopisu)

9.ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určit a poznat stromy, rostliny a houby v lese, vyprávět o významu tohoto společenství - určit a pojmenovat části lidského těla - vyprávět a aplikovat ochranu životního prostředí na přírodovědných vycházkách, znát a vědět, co přírodě škodí - umět vyjmenovat dodržovat pravidla bezpečného chování v přírodě - znát a jmenovat zásady ochrany přírody a umět je aplikovat - dokázat vyprávět o dění v přírodě během 4 ročních období - popsat stavbu rostlinného těla a funkci u vyšších rostlin během roku, - vědět, jak pečovat o zvířata během roku a o jejich významu - rozlišit jedlé a jedovaté houby, znát zásady sběru hub - pěstování, hospodářský význam a využití rostlin - poznat podle obrázků a otázek běžné druhy rostlin a zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chráněné rostliny stromy, význam společenství stromů, rostlin a hub v lese, léčivé rostliny a jedlé houby ➤ Funkce jednotlivých částí lidského těla, ochrana zdraví ➤ Zástupci živočichů podle životního prostředí, ochrana životního prostředí ➤ Základní pravidla bezpečného chování v přírodě ➤ Znat a jmenovat zásady ochrany přírody a umět je aplikovat ➤ Roční období – děje v přírodě ➤ Stavba, tvar, funkce a význam vyšších rostlin, zvířata a jejich ochrana ➤ Houby jedlé a jedovaté, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub ➤ Ochrana a využití, význam hospodářských rostlin ➤ Zástupci vybraných skupin rostlin a živočichů, léčivé a jedovaté rostliny 	<p>EV – Ekosystémy – les (v našem prostředí)</p> <p>EV – ochrana životního prostředí</p> <p>OSV – Sebepoznání – moje tělo</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – naše obec – ochrana život. prostředí v naší obci</p> <p>EV – Lidské aktivity – změny v krajině (krajina dříve a dnes), způsoby hospodaření s odpady</p> <p>EV – Lidské aktivity – ochrana přírody při masových akcích</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů</p> <p>EV – Problémy životního prostředí, ekologické zemědělství</p> <p>EV – Základní podmínky života – ekosystémy (významní zástupci podle prostředí)</p> <p>EV – Ekosystémy – les</p> <p>EV – Ekosystémy – pole (hospodaření na poli)</p> <p>EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy, rekultivace ochrana biologických druhů)</p> <p>EV – Lidské aktivity – ekologické zemědělství</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Hv; Řv</p> <p>Pv</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny a s pomocí ukázat na mapě dle svých možností podle barev vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice - seznámit se se zeměpisnou polohou ČR a s pomocí jí najít na zjednodušené mapě střední Evropy - seznámit se s pojmem státní hranice - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - s pomocí a dle svých možností najít na mapě ČR Královéhradecký region (okres Trutnov) - orientovat se na mapě města podle významných bodů a s pomocí a dle svých možností ukázat na mapě města důležité objekty (školu, náměstí, polikliniku, autobusové nádraží, radnici) - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - jmenovat podle návodných otázek, ilustrací dva druhy dopravy a způsoby dopravy v regionu a na území ČR dle svých schopností - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - s pomocí názorných obrázků a otázek vyprávět dle svých možností o kulturních 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mapa, orientace na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny) ➤ Mapa střední Evropy a ČR (zeměpisná poloha, státní hranice) ➤ Mapa ČR, místní region (mapa), zeměpisná poloha ➤ Úpice - mapa města (významné body), orientace automat. plánek u STCJH ➤ Doprava v Královéhradeckém regionu, ČR, dopravní předpisy (chodec, cyklista) ➤ Kulturní památky regionu.(zámek Ratibořice, Náchod, radnice, náměstí v Úpici) ➤ Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc ➤ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	<p>EV – Ekosystémy – moře (druhá odlišnost)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (druhy dopravy)</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí – ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>Vycházky, exkurze</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – Vztah člověka k přírodě – naše obec; Vycházky; Poznatky z přírodovědy; První pomoc</p> <p>Kurzy chování za mimořádných situací</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p>

<p>zajímavostech Úpice (Dům Čapkových – nynější Policie ČR, radnice, náměstí)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - pohybovat se za dohledu v přírodě a v rámci svých možností uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života - přiměřeně svým schopnostem pod dohledem správně jednat při nácviu nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 		<p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, vyjednávání) Kurzy chování za mimořádných situací</p>
--	--	--

Člověk a příroda (základy zeměpisu)

8. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny a orientovat se dle svých možností podle barev vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice - s pomocí najít na zjednodušené mapě střední Evropy ČR, její státní hranice ukázat a s pomocí určit sousední státy - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - Najít na mapě ČR dle svých možností Úpici, přilehlé obce a s pomocí najít místo svého bydliště (pokud bydlí v regionu) - orientovat se na mapě města podle významných bodů a dle svých možností najít na mapě města (školu, autobusové nádraží, polikliniku, policii, radnici) - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - podle návodných otázek jmenovat některé druhy a způsoby dopravy v regionu, ČR, které používá s rodiči i sám, do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - s pomocí názorných obrázků a návodných otázek a dle svých možností pojmenovat kulturní zajímavosti a přírodní zvláštности v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mapa, světadíly, moře oceány, členitost ČR: podle barev ➤ Mapa střední Evropy a ČR, státní hranice, sousední státy, hlavní město ČR ➤ Mapa ČR, Královéhradecký region – mapa, kraje, města ➤ Úpice - orientační pláněk města (významné body, automat u STCJH (jeho ovládnání) ➤ Doprava v ČR, v Královéhradeckém regionu, do zahraničí ➤ Dopravní výchova ➤ Přírodní zvláštности a kulturní zajímavosti regionu (Dřevěnka, Přírodovědná stezka...) ➤ Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc ➤ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	<p>EV – Ekosystémy – moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (druhy dopravy)</p> <p>dopravní výchova</p> <p>ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>Vycházky, exkurze</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – Vztah člověka k přírodě – naše obec, poznatky z přírodovědy; První pomoc</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiéna) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, vyjednávání)</p> <p>Kurzy chování za mimořádných situací</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - uplatňovat pod dohledem a v rámci svých možností v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života - přiměřeně svým schopnostem pod dohledem správně jednat při nácviku nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života		
---	--	--

Člověk a příroda (základy zeměpisu)

9. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle svých možností orientovat se v mapě a podle barev rozeznat vodstvo, hory, nížiny, poznat nejznámější podle názvu (hory – Krkonoše, Šumava, vodstvo – Vltava, Labe, Úpa, nížiny – Polabí) - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice - dle svých možností poznat a určit zeměpisnou polohu ČR a najít ji na zjednodušené mapě střední Evropy a ukázat státní hranice a sousední státy - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - dle svých možností najít na mapě ČR Královéhradecký region, seznámit se s jeho okresy a s okresem Trutnov - orientovat se na mapě města podle významných bodů a dle svých možností ukázat na mapě města (školu, náměstí, polikliniku, autobusové nádraží, radnici) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mapa, orientace na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny) ➤ Mapa střední Evropy a ČR (zeměpisní poloha, státní hranice) ➤ Mapa ČR, místní region (mapa), zeměpisná poloha ➤ Úpice - mapa města (významné body), orientace automat. plánek u STCJH ➤ Doprava v Královéhradeckém regionu, ČR, mezinárodní doprava - dopravní předpisy (chodec, cyklista) ➤ Kulturní památky regionu.(zámek Ratibořice, Náchod, radnice, náměstí v Úpici) ➤ Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc ➤ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>EV – Ekosystémy – moře (druhá odlišnost)</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (druhá doprava)</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí – ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času</p> <p>EV – Vztah člověka k přírodě – naše obec; Vycházky; Poznatky z přírodovědy; První pomoc. Vycházky, exkurze. Kurzy chování za mimořádných situací</p> <p>Poznatky z chemie; přírodovědy; fyziky</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích (informování,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - jmenovat podle návodných otázek, ilustrací více druhů dopravy a způsoby dopravy v regionu a na území ČR a do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - pomocí návodných otázek vyprávět dle svých možností o kulturních zajímavostech Úpice (Dům Čapkových – nynější Policie ČR, radnice, náměstí) - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - v rámci svých možností uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života - přiměřeně svým schopnostem správně jednat při nácviku nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 		<p>vysvětlování, vyjednávání).Kurzy chování za mimořádných situací</p>
--	--	--

Člověk a příroda (základy zeměpisu)

10. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se dle svých možností v mapě a podle barev vodstvo, horstvo, nížiny (co vše patří do vodstva – oceán, moře, jezero, rybník, řeka..., horstvo – různé nadmořské výšky, nížiny – kde se rozkládají... - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice - dle svých možností najít na mapě střední Evropy ČR, ukázat její státní hranice a určit sousední státy – pojmenovat je a seznámit se s jejich hlavními městy - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - najít na mapě ČR dle svých možností Úpici, přilehlé obce a s pomocí najít místo svého bydliště (pokud bydlí v regionu), stručná orientace v plánu města - orientovat se na mapě města podle významných bodů a dle svých možností najít na mapě města (školu, autobusové nádraží, polikliniku, policii, radnici) - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - dle svých možností jmenovat a popsat některé druhy a způsoby dopravy v regionu, ČR, které používá s rodiči i sám, do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mapa, světadíly, moře oceány, členitost ČR: podle barev ➤ Mapa střední Evropy a ČR, státní hranice, sousední státy, hlavní města ➤ Mapa ČR, Královéhradecký region – mapa, kraje, města ➤ Úpice - orientační plánec města (významné body, automat u STCJH (jeho ovládnutí)) ➤ Doprava v ČR, v Královéhradeckém regionu, do zahraničí ➤ Dopravní výchova ➤ Přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti regionu (Dřevěnka, Přírodovědná stezka...) ➤ Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc ➤ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom – požár, povodeň, aj.. 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p> <p>EV – Ekosystémy – moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru)</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí (druhy dopravy)</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí – ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času</p> <p>OSV - (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>EV – Vztah člověka k přírodě – naše obec; Vycházky; Poznatky z přírodovědy; První pomoc. Vycházky, exkurze. Kurzy chování za mimořádných situací</p> <p>Poznatky z chemie; přírodovědy; fyziky</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepečetí) – cvičení sebeovládání</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dle svých možností pojmenovat kulturní zajímavosti a přírodní zvláštnosti v regionu – seznámit se s jejich významem a využitím - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - v rámci svých možností v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, umět pojmenovat příp. rizika - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života - přiměřeně svým schopnostem správně jednat při nácviu nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života, seznámit se se základními potřebami pro přežití, pojem poplach 		<p>OSV – (Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích.</p> <p>Kurzy chování za mimořádných situací</p>
--	--	--

Člověk a příroda (základy fyziky)

7. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - s pomocí rozlišit těleso v klidu či pohybu na názorném příkladu - rozeznat zdroje tepla - s pomocí návodných otázek a názoru určit zdroje tepla - rozpoznat jednotlivá skupenství - určit na názorných příkladech a s pomocí jednotlivá skupenství - rozeznat zdroje zvuku, určit směr zvuku a s pomocí určit zdroj zvuku - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji - s pomocí jmenovat dle svých možností zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a pod dohledem respektovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji ve třídě, škole 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohyb těles a klid těles ➤ Druhy paliv, topení (ústřední, přímotopná kamna, plynové, uhlí) ➤ Skupenství tuhé, plynné, kapalné (vody, jiných látek) ➤ Zdroje zvuku, hudební nástroje, zvuky v běžném životě ➤ Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>EV – Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických vlivů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů, zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>Pv ŘV, HV</p>

Člověk a příroda (základy fyziky)

8. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznat zdroje tepla - s pomocí názorných pomůcek rozeznat zdroje tepla - rozpoznat jednotlivá skupenství - určit na názorných příkladech jednotlivá skupenství - rozeznat zdroje zvuku, určit směr zvuku a s pomocí určit zdroj zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka a s pomocí návodných otázek vyprávět dle svých možností o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka v praxi - uvedené pod dohledem aplikovat - být informován o zdrojích elektrického proudu - s pomocí otázek názorných ilustrací dle svých možností vyjmenovat zdroje elektrického proudu - rozeznat zdroje světla, ukázat zdroj světla ve třídě, škole dle svých možností; - rozlišit běžné sklo od zrcadla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Druhy energie (elektrická, vodní, jaderná, sluneční..) ➤ Přeměny skupenství (tání, tuhnutí, bod varu kapaliny) ➤ určit a rozeznat zdroje zvuku a popřípadě odkud přichází daný zvuk ➤ Škodlivost nadměrného hluku ➤ Zdroje elektrického proudu: vodní, tepelné, větrné, jaderná, sluneční elektrárna ➤ Zdroje světla ve třídě, škole, využití zrcadel 	<p>EV – Základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických vlivů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů, zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů na prostředí)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Psychohygiena)- dovednosti zvládání stresových situací</p> <p>EV – Základní podmínky života - energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj)</p> <p>Pv Vv</p>

Člověk a příroda (základy fyziky)

10. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - být informován o zdrojích elektrického proudu - s pomocí otázek názorných ilustrací dle svých možností vyjmenovat zdroje elektrického proudu - jmenovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a aplikovat je pod dohledem ve třídě, škole - rozeznat zdroje světla a ukázat zdroj světla ve třídě, škole dle svých možností; - rozlišit běžné sklo od zrcadla - být seznámen s pohyby planety Země a jeho důsledky – střídání dne a noci, ročních období, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdroje elektrického proudu: vodní, tepelné, větrné, jaderná, sluneční elektrárna ➤ Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji ➤ Zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů ➤ Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze 	<p>EV – Základní podmínky života - energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>Přírodopis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Pv Vv</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomocí názoru a návodných otázek určit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné - na názorném příkladu a s pomocí otázek rozlišit vodu pitnou, užitkovou, odpadní - říct o významu kyslíku jako složky vzduchu dle svých možností, jeho nezbytnosti pro existenci lidí, zvířat a rostlin, jmenovat ho - s pomocí popsat na názorném příkladu zdroje znečištění vody, vzduchu v okolí školy (továrnu - podle etikety určit různé chemické výrobky jemu známé a jmenovat jejich použití v praxi - pod dohledem a v rámci svých možností pracovat s běžně používanými látkami ve škole a respektovat zásady bezpečnosti při práci - s pomocí otázek a názorných ilustrací dle svých možností jmenovat a rozlišit některá jemu známá léčiva a návykové látky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost ➤ Voda: pitná, užitková, odpadní, čistota vody ➤ Vzduch, kyslík jako jedna složka vzduchu, význam pro rostliny, zvířata a člověka ➤ Voda odpadní, čistota vody, vzduchu, smog ➤ Značení a užívání běžných chemikálií, označování a symboly nebezpečných látek, plasty, použití a jejich likvidace ➤ Zásady bezpečné práce s chemické přípravky v běžném životě, hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení poleptání; ➤ Seznámit se se stavebními pojivy a jejich využití v praxi – cement, vápno, sádra s pomocí názorných pomůcek a otázek jmenovat a poznat stavební pojiva (vápno, sádra, cement) a určit jejich použití v praxi; ➤ Dodržovat bezpečnost při jejich používání ➤ Léčiva a návykové látky, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje a vliv na zdraví člověka 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>Základy fyziky</p> <p>EV – Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda)</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje (způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</p> <p>EV – Ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím);moře</p> <p>Základy fyziky, PV</p> <p>EV – Základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší)</p> <p>EV- Vztah člověka k prostředí – ochrana života ve všech jeho formách</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí); doprava a životní prostředí (ekologická zátěž)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>OSV – (Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p> <p>Výchova ke zdraví</p>

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na názorných příkladech a s pomocí rozlišit základní vlastnosti látek - rozpustné a nerozpustné - určit na základě názoru dle svých možností vodu – pitnou, odpadní a užitkovou - jmenovat dle návodných otázek kyslík jako součást vzduchu a definovat pojem smog (s pomocí) ; znát důležitost kyslíku pro život na Zemi - s pomocí a dle svých možností jmenovat jednu továrnu ve svém okolí, ve městě, která znečišťuje vodu, vzduch - rozpoznat dle svých možností různé chemické výrobky (jemu známé) podle etikety a pod dohledem je používat v praxi - pod dohledem a v rámci svých možností pracovat s běžně používanými látkami v domácnosti a respektovat zásady bezpečnosti při práci - s pomocí otázek a názoru vyjmenovat některá léčiva a znát návykové látky a jejich nebezpečnost 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky ➤ Voda: voda v přírodě: pitná, užitková, odpadní, čistota vody ➤ Vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, smog ➤ Voda a její čistota (čističky odpadních vod), vzduch – smog ➤ Značení a užívání běžných chemikálií, nebezpečné látky a přípravky – označování a symboly nebezpečných látek ➤ Zásady bezpečné manipulace s běžnými chemickými výrobky; ➤ Mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy ➤ První pomoc při poleptání nebo popálení chemickými látkami; ➤ seznámit se se stavebními pojivy a jejich využití v praxi – cement, vápno, sádra ➤ Stavební pojiva, cement, sádra, vápno, užití v praxi, bezpečnost při práci ➤ Léčiva a návykové látky, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje a vliv na zdraví člověka 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p> <p>Základy z fyziky</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody</p> <p>Základy fyziky</p> <p>EV – Ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);moře</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>OSV – (Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiene) – hledání pomoci při potížích</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Pv</p>

5.9 Estetická výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Estetická výchova

Obsah: Předmět Estetická výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět vznikl spojením hudební a výtvarné výchovy a jsou zde i využívány prvky dramatické a pohybové výchovy. Cílem tohoto předmětu je nejen rozvinout u žáka hudební a výtvarné citění, ale i naučit jej pomocí hudby a výtvarného tvoření koncentrovat se. Estetická výchova též žákům napomáhá k odreagování se a k relaxaci.

Při hudebně – výtvarných aktivitách se rozvíjí u žáků hrubá a jemná motorika, cit pro rytmus, paměť a verbální i neverbální komunikace.

Časová dotace: v 1. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Cílem předmětu Estetická výchova je v co největší možné míře navození pozitivních prožitků a duševní relaxace. Dalším z cílů EV je zaměřit se na rozvoj všech smyslů, snažit se o zdokonalení hrubé a jemné motoriky. Využít u žáků tvořivé schopnosti a dovednosti a při tom rozvíjet estetické citění. Úkolem je vést žáky k sebevědomému vystupování na veřejnosti a k prezentaci vlastní tvorby. Seznámit žáky nejen s národní kulturou, ale i kulturou jiných národů a etnik.

Součástí předmětu jsou průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí), **Sociální rozvoj** (poznávací schopnosti, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost), **Multikulturní výchova** (kulturní rozdíly, lidské vztahy, etnický původ), **Environmentální výchova** (ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí) a **Mediální výchova** (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti).

Výchovně vzdělávací strategie:

Učitel zařazuje do vyučování hudební nahrávky v kombinaci s pracovními listy, Orffovy nástroje, pracovní pomůcky a výtvarný materiál. Při výuce s žáky hraje různé didaktické hry zaměřené především na smyslová vnímání, rozvoj jemné a hrubé motoriky, rozvoj paměti, rytmu a intonace... . Pedagog též rozvíjí žáky v pěveckých a výtvarných dovednostech a umožňuje jejich prezentaci v praxi (**kompetence k učení**).

Volbou vhodné motivace a individuálního přístupu podporuje žáky v jejich činnostech a překonává s nimi možné neúspěchy (**kompetence k řešení problémů**). V EV též rozvíjí u žáků komunikační dovednosti a podporuje je denním kontaktem (např. zařazování hudebních prvků i mimo hodiny EV, umět popsat pocit z ilustrace nebo hudební nahrávky...). Učitel pravidelně zařazuje do výuky dechová a artikulační cvičení (**kompetence komunikativní**). Pomocí didaktických her a společenských akcí rozvíjí pozitivní vztahy mezi žáky a učí je dodržování základních společenských norem chování. Účastní se s žáky soutěží s výtvarným zaměřením (**kompetence sociální a personální**). Vhodnou motivací vede žáky v práci v týmu a učí je tak respektovat určená pravidla. Podporuje žáky v posuzování prací, výkonů a výsledků nejen spolužáků, ale i sebe sama. Tak je vede k respektu ke své práci a práci ostatních. Při hodinách EV pedagog vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce a dodržování pořádku na pracovišti (**kompetence pracovní**).

Estetická výchova – hudební část

1. – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat s pomocí jednoduchou píseň či melodii, která je přiměřená hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem žáka - pod vedením hrát na jednoduché hudební nástroje a to přiměřeně ke svým schopnostem a dovednostem - vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební i nehmudební zvuky - dokázat se soustředit na poslech krátkých, jednoduchých písní nebo skladeb - dle svých možností umět správně hospodařit s dechem a srozumitelně artikulovat - zvládnout velmi jednoduché pohybové aktivity (tanečky, dramatizace, pohybové hry...) 	<p>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpěv s pomocí jednoduchých písní a melodií přiměřeného rozsahu a obsahu ➤ rytmizace velmi jednoduchých dětských říkadel, hra na tělo ➤ hra na vybrané Orffovy nástroje ➤ dle svých možností dodržovat správné držení těla ➤ dle svých možností správně (hospodárně) dýchat <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokázat vnímat a rozlišit dle svých schopností dlouhý – krátký tón, vysoký – hluboký tón, silný – slabý tón ➤ rozlišit hudební – nehmudební tón ➤ soustředit se na poslech krátké skladby určené dětem <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pochod dle rytmického a hudebního doprovodu ➤ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami ➤ dramatizace říkadel, pohybový projev (improvizace) podle hudby ➤ hudba jako relaxace 	<p>Čj – dětská říkadla Řv – hospodaření s dechem, důraz na správnou artikulaci, výslovnost Tv – relaxace, pohybové aktivity Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny Člověk a svět práce – výroba jednoduchých rytmických hudebních nástrojů, výroba papírového divadélka OSV - Osobnostní rozvoj – a) rozvoj schopností a poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení paměti b) sebepoznání a sebepojetí <ul style="list-style-type: none"> ➤ já jako zdroj informací o sobě ➤ druhí jako zdroj informací o mně MkV – kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti EV – vztah člověka k prostředí</p>

Estetická výchova – hudební část

4. - 6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat písně vhodného rozsahu (přizpůsobené zvláštnostem žáka) - rozeznat hudební zvuk od nehudebního, zpívaný hlas od mluveného, rozlišovat tóny (délku, hloubku, intenzitu) - v rámci svých možností správně hospodařit s dechem při zpěvu i mluveném projevu - koncentrovat se na poslech jednoduchých skladeb - rozpoznat používané hudební nástroje, hrát na Orffovy nástroje při hudebních aktivitách - podle svých možností doprovázet hudbu pohybem (improvizace, tanečky, nápodoba...) 	<p>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpěv lidových i umělých písní s hudebním doprovodem v přiměřeném rozsahu ➤ rytmizace říkadel, hra na tělo ➤ intonační cvičení ➤ doprovod písní a říkadel pomocí Orffových nástrojů a umět je pojmenovat <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat hudební a nehudební zvuky ➤ rozeznat hudební nástroje (klavír, kytara, flétna, housle, buben) ➤ poslech skladeb určené dětem ➤ rozpoznávání tempa a rytmu <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vytleskávání, vydupávání rytmu ➤ pochod s hudebním i rytmickým doprovodem ➤ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami ➤ jednoduché tanečky ➤ hudba jako relaxace 	<p>Čj – dětská říkadla</p> <p>Řv – hospodaření s dechem, důraz na správnou artikulaci, výslovnost</p> <p>Tv – relaxace, pohybové aktivity</p> <p>Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny</p> <p>Člověk a svět práce – výroba jednoduchých rytmických hudebních nástrojů, výroba papírového divadélka</p> <p>OSV - Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností a poznávání – cvičení pozornosti a soustředění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení paměti <p>b) Sebepoznání a sebepojetí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ já jako zdroj informací o sobě ➤ druzí jako zdroj informací o mně <p>c) Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – a) Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>b) Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné poznávání se ve skupině <p>MkV – kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování se) <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

Estetická výchova – hudební část

7. - 10. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovat pěvecké návyky přiměřeně svým individuálním schopnostem a dovednostem - zazpívat písně s hudebním doprovodem - doprovázet písně, říkadla na rytmické hudební nástroje - soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů - zvládnout základní kroky jednoduchých tanců 	<p>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zpěv lidových i umělých písní o rozsahu oktávy (s ohledem na dispozice žáka) s hudebním doprovodem ➤ upevňování správných pěveckých návyků (dech, výslovnost, postoj) ➤ rytmická cvičení s i bez Orffových nástrojů ➤ seznámení s pojmy nota, klíč, notová osnova <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poslech skladeb a písní různých hudebních žánrů ➤ poslech a rozeznávání hudebních nástrojů <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hudebně-pohybové hry ➤ improvizovaný pohyb ➤ základní taneční kroky (polka, mazurka, valčík...) ➤ hudba jako relaxace 	<p>Čj – dětská říkadla Řv – hospodaření s dechem, důraz na správnou artikulaci, výslovnost Tv – relaxace, pohybové aktivity Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny Člověk a svět práce – výroba jednoduchých rytmických hudebních nástrojů, výroba papírového divadélka OSV - Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností a poznávání – cvičení pozornosti a soustředění <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení paměti b) Sebepoznání a sebepojetí <ul style="list-style-type: none"> ➤ já jako zdroj informací o sobě ➤ druzí jako zdroj informací o mně c) Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV – Sociální rozvoj – a) Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální b) Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci - vzájemné poznávání se ve skupině MkV – kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování se) ➤ etnický původ – odlišnost kultur EV – vztah člověka k prostředí</p>

Estetická výchova – výtvarná část

1. - 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně držet psací a kreslicí načiní - zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu - s pomocí učitele rozpoznávat, porovnávat, pojmenovat barvy, tvary, objekty - rozeznávat základní geometrické tvary a objekty - vybarvovat podle dané linie - podle svých schopností pojmenovat a rozeznávat některé druhy výtvarných materiálů a pomůcek - uplatnit vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii ve vlastní tvorbě - rozvinout estetické cítění - s dopomocí ohodnotit své výsledky 	<p>VÝTVARNÉ OSVOJOVÁNÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj dětské představivosti a fantazie ➤ pozorování tvarů různých užitkových předmětů <p>DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ PRÁCE</p> <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj grafomotorického pohybu (rovné, šikmé, svislé čáry...) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní dovednosti v práci se štětcem a barvami ➤ hra s barvami – zapouštění a zapíjení barev(rozlišovat základní barvy a jejich odstíny – rozlišovat tmavé x světlé) <p>Prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávání základních vlastností plastických materiálů (rozvoj smyslu pro prostor) ➤ práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru...) ➤ práce s různými materiály a jejich kombinace ➤ práce s netradičními prostředky <p>Dekoratивní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vystřihování ➤ vytrhávání, trhání ➤ nalepování ➤ otisky, frotáže <p>VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průběžné rozvíjení estetického cítění ➤ návštěvy výstav, galerií a práce s ilustrací 	<p>Čj – pohádky, vyprávění, ilustrace</p> <p>Ma – tvary, velikost, porovnávání</p> <p>Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění</p> <p>b) Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, vztahy k druhým</p> <p>c) Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</p> <p>- Sociální rozvoj – a) Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání ve skupině (skupinová práce)</p> <p>b) Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc...</p> <p>c) Komunikace – řeč předmětů vytvořené člověkem, cvičení pozorování, komunikace v různých situacích</p> <p>MkV – Etnický původ – odlišnost lidí a jejich kultura, různé způsoby života</p> <p>Ev – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vztah člověka k prostředí

Estetická výchova – výtvarná část

4. - 6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat výtvarné pomůcky - pracovat s pomocí různých materiálů - dle svých schopností využívat přiměřených výtvarných technik k realizaci vlastní výtvarné tvorby - s pomocí dokázat dekorativně zaplnit plochu výkresu - používat jednoduché grafické techniky - vytvářet jednoduché prostorové objekty výtvarně vyjádřit své pocity dle svých možností - ztvárnit daný námět dle vlastní fantazie 	<p>VÝTVARNÉ OSVOJOVÁNÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj dětské představivosti a fantazie ➤ zobrazování přírodních a umělých forem a sledování jejich tvarů, linií a světla ➤ výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu ➤ uvědomělé poznání lidského těla a jeho proporce <p>DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ PRÁCE</p> <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj grafomotorického pohybu (rovné, šikmé, svislé čáry...) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hra s barvami – zapouštění a zapíjení barev(rozlišovat základní barvy a jejich odstíny – rozlišovat tmavé x světlé) <p>Prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru...) ➤ dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvary prvků ➤ práce s různými materiály a jejich kombinace ➤ práce s netradičními prostředky <p>Dekoratивní práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vystřihování ➤ vytrhávání, trhání, nalepování ➤ otisky, frotáže ➤ hra s výtvarnými prvky, experimentování s nimi <p>VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průběžné rozvíjení estetického citění ➤ návštěvy výstav, galerií a práce s ilustrací 	<p>Čj – pohádky, vyprávění, ilustrace</p> <p>Ma – tvary, velikost, porovnávání</p> <p>Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění</p> <p>b) Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, vztahy k druhým</p> <p>c) Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času</p> <p>- Sociální rozvoj – a) Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání ve skupině (skupinová práce)</p> <p>b) Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc...</p> <p>c) Komunikace – řeč předmětů vytvořené člověkem, cvičení pozorování, komunikace v různých situacích</p> <p>MkV – Etnický původ – odlišnost lidí a jejich kultura, různé způsoby života</p> <p>Ev – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vztah člověka k prostředí <p>MeV - Fungování a vliv medií ve společnosti – vliv medií na kulturu</p>

Estetická výchova – výtvarná část

7. - 10. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně používat výtvarné pomůcky a materiály - dle svých možností a schopností rozeznávat, pojmenovávat a porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru - chápat zákonitosti dekorativního členění plochy - používat přiměřené grafické techniky - vytvářet jednoduché prostorové objekty - dle svých schopností vyjádřit své prožitky, zkušenosti a emoce - dle svých možností porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních - samostatně nebo s dopomocí učitele najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnějšími prostředky a postupy 	<p>VÝTVARNÉ OSVOJOVÁNÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zobrazování přírodních a umělých forem a sledování jejich tvarů, linií a světla ➤ výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu ➤ uvědomělé poznání lidského těla a jeho proporce ➤ spontánní výtvarný projev <p>DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kresba (stále zdokonalování grafomotoriky), malba, grafika (písmo, jednoduchý ornament, jednoduché grafické techniky) ➤ práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty, pohyb těla v prostoru...) ➤ dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvary prvků ➤ práce s různými materiály a jejich kombinace ➤ práce s netradičními prostředky ➤ vystřihování ➤ vytrhávání, trhání, nalepování ➤ otisky, frotáže, koláže ➤ práce v grafických editorech (využívání dostupných programů např. Dětské grafické studio) ➤ hra s výtvarnými prvky, experimentování s nimi <p>VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průběžné rozvíjení estetického cítění ➤ porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce ➤ návštěvy výstav, galerií a práce s ilustrací 	<p>Čj – pohádky, vyprávění, ilustrace Ma – tvary, velikost, porovnávání Člověk a příroda – roční období, zvířata, rostliny OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění b) Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, vztahy k druhým c) Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času - Sociální rozvoj – a) Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání ve skupině (skupinová práce) b) Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc... c) Komunikace – řeč předmětů vytvořené člověkem, cvičení pozorování, komunikace v různých situacích MkV – Etnický původ – odlišnost lidí a jejich kultura, různé způsoby života Ev – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje) ➤ Vztah člověka k prostředí MeV - Fungování a vliv medií ve společnosti – vliv medií na kulturu</p>

5.10 Tělesná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsah: Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět je realizován v 1. – 10. ročníku a má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve třídě, popř. na jiných sportovištích dle charakteru tematického celku.

Předmět zahrnuje 3 tématické okruhy :

- **činnost ovlivňující zdraví**
- **činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností**
- **činnost podporující pohybové učení**

Vyučovací předmět Tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Vede žáky k radosti z pohybu, ke zdravému životnímu stylu, vytváření kladného vztahu k pohybovým aktivitám. U žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je uplatňována Zdravotní tělesná výchova, jejímž obsahem jsou činnosti směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Osobností a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MV), Enviromentální výchova (EV).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel podchycuje a motivuje žáky k učení, podporuje sebekontrolu a sebehodnocení, povzbuzuje a oceňuje snahu a výkony, seznamuje s odbornou terminologií (**kompetence k učení**). Posiluje v žácích víru ve vlastní schopnosti, učí je nevzdávat se při nezdaru, zvládnout a osvojit si pravidla fair play, dokázat poskytnou 1. pomoc (**kompetence k řešení problémů**). Učitel podporuje komunikaci, účast na sportovních soutěžích, směřuje žáky k vyjádření vlastního názoru, prožitku (**kompetence komunikativní**). Posiluje sebevědomí žáků na sportovních akcích, spolupráci mezi spolužáky při sportovních aktivitách, k dodržování pravidel her (**kompetence sociální a personální**). Učitel podporuje a zdůrazňuje význam zdravého životního stylu, vede je k přijímání zodpovědnosti za své chování, zdraví a život, k bezpečnému chování v silničním provozu, k pomoci slabším spolužákům a respektování opačného pohlaví při sportovních aktivitách (**kompetence občanské**).

Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k pohybovým aktivitám, směřuje žáky k samostatné sebeobsluze, k dodržování bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a dodržování čistoty a pořádku v TV, rozvíjí u žáků morální vlastnosti (**kompetence pracovní**).

Tělesná výchova

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonávat spontánní pohybové činnosti - identifikovat různá prostředí pro tělesnou výchovu - plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost - plnit základní pokyny, povely a smluvené signály - předvést v připravených hrách podle individuálních schopností orientaci v prostoru - provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů gymnastiky - provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů atletiky - provádět cviky z oblasti sportovních her - provádět základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky - provádět pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě - vyjmenovat nejdůležitější zásady bezpečnosti a chovat se dle nich 	<p>Pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní ➤ motivační, tvořivé a napodobivé hry ➤ příprava organismu ➤ příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži ➤ protahovací cvičení ➤ komunikace v TV ➤ smluvené povely a signály <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná gymnastická cvičení ➤ vzpor dřepmo, sed roznožný s předklonem, kolébka, poskoky snožmo, válení sudů, nácvik 1. fáze kotoulu, rovnovážné postoje na jedné noze ➤ cvičení s náčiním a na vybraném nářadí <p>Rytmická a kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření rytmu pohybem ➤ sladění jednoduchého pohybu s hudbou ➤ jednoduché tanečky <p>Základy atletiky průpravné atletické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chůze – navození správného držení těla při chůzi, volný pohyb paží během chůze, chůze daným směrem, chůze po čáře, překračování nízkých překážek při chůzi, nácvik rytmické chůze ➤ běh – nácvik tichého našlapování při běhu, zvedání nohou, ohýbání v kolenou, nácvik výběhu na daný signál, běh po celé ploše, běh v zástupu za učitelkou 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj- mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – dovednosti zvládání stresových situací- uvolnění relaxace</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>Hv – hudebně pohybové hry</p> <p>Hv – rytmizace říkadel</p> <p>Věcné učení - roční období,</p> <p>Věcné učení – denní režim</p> <p>EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví – způsoby ochrany zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none"> - plnit základní hygienické návyky - zdokonalovat správné držení těla - zlepšovat svoji tělesnou kondici - popsat a vysvětlit důležitost pohybu pro zdraví člověka a aplikovat získané znalosti o pohybu do běžného života - vybrat a zařadit do svého pohybového režimu vhodné cviky, jež vedou ke korekci žákova zdravotního oslabení - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti gymnastiky - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti atletiky - provádět pohybové hry - provádět sportovní hry - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky - provádět základní pohybové dovednosti z oblasti plavání - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ skoky – poskoky na místě snožmo a střídavě na jedné a druhé noze, poskoky z místa, skok přes čáru, seskok z výše 10 – 15 cm do dřepu ➤ lezení – libovolným způsobem lezení vpřed, podlézání, přelézání a prolézání překážek ➤ házení a chytání – nácvik v chytání míče koulejšího se po zemi, po mírné šikmé ploše, nácvik chytání míče, házení na terč a cíl, nácvik nadhazování míče oběma rukama <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné hry ➤ základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ➤ hry s upravenými pravidly ➤ turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu ➤ pobyt v zimní přírodě ➤ hry na sněhu a na ledě ➤ základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech ➤ bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu <p>Hygiena při Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní hygiena ➤ vhodné oblečení a obuv ➤ hygiena cvičebního prostředí ➤ Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí <p>Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu</p> <p>Spontánní pohybové činnosti a hry</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná cvičení 	<p>VV- výtvarné zpracování relaxačního příběhu</p> <p>OSV - (Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebekontroly, sebeovládání</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy)-péče o dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>EV – (lidské aktivity a problémy životního prostředí) – ochrana přírody při masových sportovních akcích</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - provádět další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, zájmu a možnostech žáků - plnit pokyny týkající se vlastní pohybové činnosti zadané učitelem - použít cviky na odstranění své únavy - posoudit důležitost přípravy organismu na pohybovou činnost - vyjmenovat a uvést příklady pravidel fair play hry - chovat se podle těchto pravidel - aplikovat získané vědomosti týkající se hygienických a bezpečnostních zásad v praxi - popsat nesprávné chování při sportu z hlediska zdravotního a nebezpečného 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ koordinační cvičení ➤ kompenzační cvičení ➤ relaxační cvičení ➤ psychomotorická cvičení ➤ dechová cvičení ➤ jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná gymnastická cvičení ➤ kolébka na zádech z dřepu, nácvik kotoulu spojeného, převaly stranou ➤ chůze po lavičce ➤ chůze po nízké kladině ➤ změny postojů a poloh <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné atletické činnosti ➤ varianty chůze běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh ➤ skok do dálky ➤ hod míčem <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry určené jednotlivcům, dvojici, skupině ➤ pohybové hry s využitím tradičního náčiní ➤ pohybové hry s netradičním náčiním ➤ pohybové hry bez náčiní – motivační, napodobivé, tvořivé <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Honičky, závodivé hry, základy míčových her <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznatky z turistiky ➤ chůze v terénu ➤ chování a ochrana v přírodě <p>Pobyt ve vodním prostředí- podle podmínek školy</p>	<p>EV – (vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví</p>
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné hry a cvičení <ul style="list-style-type: none"> ○ adaptace na vodní prostředí ➤ hygiena plavání ➤ základy plavání <p>Pobyt v zimní přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy bruslení, sánkování, bobování, hry na ledě ➤ bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu a ledu <p>Další pohybové činnosti a netradiční sporty – podle podmínek školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skákačí míče, ➤ stolní tenis, páčkové hry ➤ badminton <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní organizační činnosti <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní odborná tělocvičná terminologie ➤ smluvené signály a povely <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ protahovací cvičení <p>Zásady sportovního jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fair play <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her</p> <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní hygiena ➤ vhodné a nevhodné oblečení a obutí ➤ hygiena cvičebního prostředí <p>Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p>	
--	--	--

Tělesná výchova

4. - 6. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonávat spontánní pohybové činnosti - identifikovat různá prostředí pro tělesnou výchovu - plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost - plnit základní pokyny, povely a smluvené signály - předvést v připravených hrách podle individuálních schopností orientaci v prostoru - provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů gymnastiky - provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů atletiky - provádět cviky z oblasti sportovních her - provádět základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky - provádět pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě - vyjmenovat nejdůležitější zásady bezpečnosti a chovat se dle nich 	<p>Pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin: pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní ➤ motivační, tvořivé a napodobivé hry <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži ➤ protahovací cvičení <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ smluvené povely a signály <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná gymnastická cvičení ➤ vzpor dřepmo, sed roznožný s předklonem, kolébka, poskoky snožmo, válení sudů, nácvik 1. fáze kotoulu, rovnovážné postoje na jedné noze ➤ cvičení s náčiním a na vybraném nářadí <p>Rytmická a kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádření rytmu pohybem ➤ sladění jednoduchého pohybu s hudbou ➤ jednoduché tanečky <p>Základy atletiky průpravné atletické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ chůze – navození správného držení těla při chůzi, volný pohyb paží během chůze, chůze daným směrem, chůze po čáře, překračování nízkých překážek při chůzi, nácvik rytmické chůze ➤ běh – nácvik tichého našlapování při běhu, zvedání nohou, ohýbání v kolenou, nácvik výběhu na daný signál, běh po celé ploše, běh v zástupu za učitelkou 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení) – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj- mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – dovednosti zvládání stresových situací- uvolnění relaxace</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p> <p>Hv- hudebně- pohybové hry</p> <p>Hv – rytmizace říkadél</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>

<ul style="list-style-type: none"> - plnit základní hygienické návyky - zdokonalovat správné držení těla - zlepšovat svoji tělesnou kondici - popsat a vysvětlit důležitost pohybu pro zdraví člověka a aplikovat získané znalosti o pohybu do běžného života - vybrat a zařadit do svého pohybového režimu vhodné cviky, jež vedou ke korekci žákova zdravotního oslabení - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti gymnastiky - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti atletiky - provádět pohybové hry - provádět sportovní hry - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky - provádět základní pohybové dovednosti z oblasti plavání - provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ skoky – poskoky na místě snožmo a střídavě na jedné a druhé noze, poskoky z místa, skok přes čáru, seskok z výše 10 – 15 cm do dřepu lezení – libovolným způsobem lezení vpřed, podlézání, přelézání a prolézání překážek házení a chytání – nácvik v chytání míče koulejšího se po zemi, po mírné šikmé ploše, nácvik chytání míče, házení na terč a cíl, nácvik nadhazování míče oběma rukama <ul style="list-style-type: none"> • Základy sportovních her - průpravné hry - základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti <ul style="list-style-type: none"> - hry s upravenými pravidly - turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu - pobyt v zimní přírodě - hry na sněhu a na ledě - základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu <ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při Tv - osobní hygiena - vhodné oblečení a obuv - hygiena cvičebního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí • Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu Spontánní pohybové činnosti a hry <ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti • Správné držení těla - průpravná cvičení ➤ koordinační cvičení 	<p>Věcné učení - roční období Věcné učení – denní režim EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví – způsoby ochrany zdraví OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění VV- výtvarné zpracování relaxačního příběhu OSV - (Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy)-péče o dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci OSV – (Sociální rozvoj – poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině EV – (lidské aktivity a problémy životního prostředí) – ochrana přírody při masových sportovních akcích OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – dovednosti zvládnutí stresových situací – uvolnění, relaxace</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - provádět další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, zájmu a možnostech žáků - plnit pokyny týkající se vlastní pohybové činnosti zadané učitelem - použít cviky na odstranění své únavy - posoudit důležitost přípravy organismu na pohybovou činnost - vyjmenovat a uvést příklady pravidel fair play hry - chovat se podle těchto pravidel - aplikovat získané vědomosti týkající se hygienických a bezpečnostních zásad v praxi - popsat nesprávné chování při sportu z hlediska zdravotního a nebezpečného 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kompenzační cvičení ➤ relaxační cvičení ➤ psychomotorická cvičení ➤ dechová cvičení ➤ jiná zdravotně zaměřená cvičení <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravná gymnastická cvičení ➤ kolébka na zádech z dřepu, nácvik kotoulu spojeného, převaly stranou ➤ chůze po lavičce ➤ chůze po nízké kladině ➤ změny postojů a poloh <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné atletické činnosti ➤ varianty chůze běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh ➤ skok do dálky ➤ hod míčem <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové hry určené jednotlivcům, dvojici, skupině ➤ pohybové hry s využitím tradičního náčiní ➤ pohybové hry s netradičním náčiním ➤ pohybové hry bez náčiní – motivační, napodobivé, tvořivé <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Honičky, závodivé hry, základy míčových her <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznatky z turistiky ➤ chůze v terénu ➤ chování a ochrana v přírodě <p>Pobyt ve vodním prostředí- podle podmínek školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průpravné hry a cvičení – adaptace na vodní prostředí 	<p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina; chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV- (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p> <p>EV – (vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví</p>
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hygiena plavání ➤ základy plavání <p>Pobyt v zimní přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základy bruslení, sáňkování, bobování, hry na ledě ➤ bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu a ledu <p>Další pohybové činnosti a netradiční sporty – podle podmínek školy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skákačí míče, ➤ stolní tenis, pálkovací hry ➤ badminton <p>Organizace při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní organizační činnosti <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní odborná tělocvičná terminologie ➤ smluvené signály a povely <p>Příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ příprava před pohybovou činností ➤ uklidnění po zátěži ➤ protahovací cvičení <p>Zásady sportovního jednání a chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ fair play <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her</p> <p>Hygiena při TV</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní hygiena ➤ vhodné a nevhodné oblečení a obutí ➤ hygiena cvičebního prostředí <p>Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p>	
--	--	--

Tělesná výchova

7. - 10. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl: provádět podle svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlostní, vytrvalostní, silové a koordinační cvičení - plnit činnosti, které vyžadují hygienu cvičence, organizace úvodní a závěrečné části hodiny - zvládat průpravu na gymnastická a atletická cvičení - provádět cviky kompenzačních a relaxačních cvičení - využívat základní poznatky z turistiky a jízdy na kole při tělovýchovných akcích a účastnit se dopravní soutěže a besedy s policií - provádět improvizované ošetření a odsun raněného - provádět v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybových dovedností a aplikovat je v pohybových hrách - plnit dohody družstva a spolupracovat na domluvě jednoduché taktiky vedoucí k úspěchu družstva - uplatňovat fair play jednání; - uplatňovat znalosti historie a současnosti ve sportech a výkonů a jejich vyhodnocování 	<p>Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností (chůze, běh, skoky, házení a chytání, cvičení se švihadly) Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity Prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí, bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami ➤ Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) ➤ Gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí ➤ Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem ➤ Atletika, starty ➤ Běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (podle možností a vybavení školy) ➤ Sportovní hry s upravenými pravidly (výběr podle možností školy) ➤ Turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu ➤ Táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví) činnosti v terénu -přírodě propojovat s ochranou přírody, s dopravní výchovou EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody Den zdravovědy OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci OSV – (morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše třída EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových sportovních akcích OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci OSV – (morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jízda na sáních a bobech ➤ Pobyt v zimní přírodě ➤ Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu (podle podmínek školy) <p>Komunikace v TV,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ smluvené povely, signály, gesta, ➤ základy odborné terminologie, ➤ vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <p>Historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše třída</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>OSV – (morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše třída</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov</p> <p>MV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše třída</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – řešení problémů</p>
--	--	--

V 1. období ZdrTv se žák na základě zdravotního oslabení seznamuje se speciálními cviky, vhodnou obuví a oděvem pro ZdrTv, učí se zaujímat správnou cvičební polohu a velký důraz je kladen na správné držení těla a vybudování si správného dechového stereotypu. Časová dotace 1 hodina týdně.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ předvést a dodržovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech ➤ předvést požadovanou cvičební polohu ➤ vzhledem ke svému oslabení žák dle pokynu učitele by měl použít speciální cviky, jež vedou k odstranění nebo zmírnění jeho obtíží ➤ vzhledem ke svému oslabení žák dle pokynu učitele by měl použít speciální cviky, jež vedou k odstranění nebo zmírnění jeho obtíží 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv ➤ vnímání pocitů při cvičení ➤ zásady správného držení těla ➤ dechová cvičení ➤ pohybový režim ➤ prevence <p>Speciální cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ základní cvičební polohy ➤ základní technika cvičení ➤ relaxační cvičení – celková a lokální ➤ dechová cvičení – správný dechový stereotyp ➤ soubor speciálních cvičení dle typu oslabení <p>Oslabení podpůrně pohybového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Poruchy funkce svalových skupin</i> ➤ <i>Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení</i> ➤ <i>Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> ➤ <i>Poruchy stavby dolních končetin</i> ➤ cvičení zaměřená na protažení šíjových prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohýbačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen ➤ cvičení zaměřená na zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenného, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech ➤ cvičení spinální (rotační) 	<p>Hv – relaxace (muzikoterapie), dechová cvičení</p> <p>Ma – orientace v prostoru</p> <p>Čj – chápat obsah pokynů</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání a pozornosti a soustředění</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu <p>Oslabení vnitřních orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Oslabení oběhového a dýchacího systému</i> ➤ <i>Oslabení endokrinního systému</i> ➤ <i>Obezita</i> ➤ <i>Oslabení vnitřních orgánů</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na protažení a posílení svalstva ➤ cvičení zaměřená na rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů ➤ zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži ➤ koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu ➤ rovnovážná a koordinační cvičení <p>Oslabení smyslových a nervových funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Oslabení zraku</i> ➤ <i>Oslabení sluchu</i> ➤ <i>Neuropsychická onemocnění</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové nerovnováhy ➤ vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému ➤ rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů ➤ rozvíjení orientace v prostoru ➤ rozvíjet zrakovou lokalizaci <p>U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</p> <p>- pohybové činnosti v návaznosti na obsahu tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	
--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA – ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA

Ročník: 4. – 6.

Ve 2. období ZdrTv navazuje na 1. období a vedeme žáky k větší samostatnosti týkající se vhodných cviků, vyhýbání se nevhodným cvikům, k zvládnutí správné techniky vyrovnávacích cvičení.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení ➤ použít speciální cviky v každodenním životě ➤ předvést zvládnutí správné techniky speciálních cvičení ➤ dle svých schopností předvést požadovanou cvičební polohu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení ➤ relaxační cvičení – celková a lokální ➤ dechová cvičení ➤ speciální cvičení zaměřená na konkrétní oslabení viz. 1. obd. (oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí) ➤ základní technika cvičení ➤ základní cvičební polohy 	<p>Hv – relaxace (muzikoterapie), dechová cvičení</p> <p>Ma – orientace v prostoru</p> <p>Čj – chápat obsah pokynů</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání a pozornosti a soustředění</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA

Ročník: 7. – 10.

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičit dle typu oslabení při korekci zdravotního oslabení ➤ cvičit ve svém pohybovém režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením 	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv ➤ vnímání pocitů při cvičení ➤ zásady správného držení těla ➤ dechová cvičení ➤ pohybový režim ➤ prevence <p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení <p>Speciální cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ soubory speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení <p>Oslabení podpůrně pohybového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Poruchy funkce svalových skupin</i> ➤ <i>Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení</i> ➤ <i>Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> ➤ <i>Poruchy stavby dolních končetin</i> ➤ cvičení zaměřená na protažení šijových prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohýbačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen ➤ cvičení zaměřená na zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenného, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech 	<p>Hv – relaxace (muzikoterapie), dechová cvičení</p> <p>Ma – orientace v prostoru</p> <p>Čj – chápat obsah pokynů</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – a) Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání a pozornosti a soustředění</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení spinální (rotační) ➤ mezilopatkových , břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu <p>Oslabení vnitřních orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Oslabení oběhového a dýchacího systému</i> ➤ <i>Oslabení endokrinního systému</i> ➤ <i>Obezita</i> ➤ <i>Oslabení vnitřních orgánů</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na protažení a posílení svalstva ➤ cvičení zaměřená na rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů ➤ zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži ➤ koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu ➤ rovnovážná a koordinační cvičení <p>Oslabení smyslových a nervových funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Oslabení zraku</i> ➤ <i>Oslabení sluchu</i> ➤ <i>Neuropsychická onemocnění</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové nerovnováhy ➤ vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému ➤ rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů ➤ rozvíjení orientace v prostoru <p>U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně</p>	
--	--	--

	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na obsahu tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
--	--	--

5.11 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsah: Vyučovací předmět Výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 9. – 10. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyni a v terénu.

Cílem tohoto předmětu je poskytovat žákům informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální komunikaci a učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Součástí předmětu jsou průřezová témata Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie: Učitel vede žáky k získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví, k chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených dospíváním (**kompetence k řešení problémů**). Poskytuje žákům návod, jak dodržovat zásady zdravého způsobu života a ochrany zdraví, vede je k zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení (**kompetence sociální**). Pomáhá jim rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a vede je k osvojení poznatků a dovedností jim předcházet (**kompetence sociální**). Na modelových situacích nacvičuje s žáky odmítání látek neslučitelných se zdravím a sportem (**kompetence sociální**).

Výchova ke zdraví

9. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisovat svoji rodinu, vztahy v ní a vztahy mezi svými vrstevníky - popisovat svoji rodinu, vztahy v ní a vztahy mezi svými vrstevníky - vyjmenovat základní životní potřeby, tak, aby žák žil pokud možno zdravě - popisovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků - vyjmenovat správné stravovací návyky, popisovat nesprávné stravovací návyky, v rámci možností sestavit jídelníček 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny ➤ Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví ➤ Dětství, puberta, dospívání; tělesné změny; sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství; civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče ➤ Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy; režim dne 	<p>OSV – (Osobnostní vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; moje tělo</p> <p>PV</p> <p>VV – životní styl</p>

Výchova ke zdraví

10. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat nebezpečné jevy, které mohou ovlivnit jeho život a zdraví - definovat projevy násilí a brutality a na modelových situacích si vyzkoušet obě role (útočník – oběť) - popisovat nebezpečí konzumace návykových látek, poškozování zdraví a narušení životního stylu - přivolat pomoc v případě nouze. - předvést zvládnutí teoretických poznatků v praxi (vyhlášení poplachu...) a popisovat nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti. ➤ Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání; šikana a jiné projevy násilí. ➤ Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; relaxační techniky. ➤ Telefonní čísla v krizových situacích. ➤ Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích Člověk a společnost.</p> <p>MV – (Lidské vztahy) – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci Dramatizace.</p> <p>(Osobnostní rozvoj – OSV seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV – (Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů</p> <p>EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Člověk a společnost.</p> <p>VV – zdravý životní styl.</p>

5.12 Pracovní vyučování (1. – 10. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Pracovní vyučování

Předmět pracovní vyučování patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován v 1. – 10. ročníku. Časová dotace je na 1. stupni v 1. – 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 4 hodiny týdně, v 6. ročníku 5 hodin týdně a na 2. stupni v 7. – 10. ročníku 6 hodin týdně (z toho v 7. - 8. ročníku je 1 hodina z disponibilní časové dotace).

Výuka probíhá podle vyučovacího tematického celku ve třídě, v dílně, v keramické dílně, kuchyňce, na školní zahradě, ale i mimo budovu školy. Zaměřuje se na nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou, upevňováním hygienických návyků a dovedností, učitel se snaží vybavit žáky dovednostmi, které mají přispět k jejich soběstačnosti a umožnit jim vykonávat jednoduché pracovní činnosti s minimální pomocí a dohledem dospělého. Rozvíjí se u žáků jemná a hrubá motorika, správné pracovní návyky, manuální dovednosti, a tím se přispívá k co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života. Na 1. stupni je kladen důraz na nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou a hygienou, na utváření a upevňování základních manuálních dovedností a návyků. 2. stupeň navazuje na první upevňováním získaných dovedností vedoucí k co největší samostatnosti při vykonávání jednoduchých pracovních činností. Formy práce volíme s ohledem na věk, mentální úroveň a zručnost žáků.

Obsah vzdělávací oblasti na 1. stupni je rozdělen na tematické okruhy :

- **Sebeobsluha**
- **Práce s drobným materiálem**
- **Práce montážní a demontážní**
- **Pěstitelské práce**
- **Práce v domácnosti**

Na 2. stupni je rozdělen do tematických okruhů :

- **Práce s drobným materiálem**
- **Práce montážní a demontážní**
- **Pěstitelské práce**
- **Práce v domácnosti**
- **Práce s technickými materiály**

Součástí předmětu jsou průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy (OSV), Multikulturní výchovy (MV) a Enviromentální výchovy (EV)

Výchovně vzdělávací strategie :

Učitel vhodnou motivací a individuálním přístupem podporuje u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem a pokračovali v dané činnosti (**kompetence k řešení problémů**). Rozvíjí u žáků schopnost srozumitelně se vyjadřovat, komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými. Rozvíjí slovní zásobu, používá nové termíny spojené s PV (**kompetence komunikativní**). Osobním příkladem a rozhovorem na dané téma směřuje učitel žáky

k uvědomění si významu zdravého životního stylu (**kompetence občanské**). Učitel směřuje a vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, respektování práce ostatních spolužáků, ke spolupráci mezi svými vrstevníky (**kompetence sociální a personální**). Vyučující buduje pozitivní vztah k manuálním činnostem, vede žáky k dodržování bezpečnosti při pracovních aktivitách, udržování pořádku ve třídě i okolí školy, seznamuje žáky s používáním ochranných pomůcek při pracovních činnostech (**kompetence pracovní**).

Pracovní vyučování

1. - 3. ročník

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat hygienické návyky - správně používat WC - obsloužit se v rámci svých možností - svléknout, obléknout, zout se - uložit oděv na určené místo - pod dohledem uplatňovat pořádek ve svých věcech - roztrdit, rozlišit a přiřadit různé druhy materiálu podle základních kritérií (velikost, tvar, barva) - pracovat s jednoduchými materiály a správně používat a vybrat pomůcky - vyrobit jednoduché výrobky k různým příležitostem z různých druhů materiálů - využívat postup dle učitele - zvládnout práci podle slovního návodu a předlohy - sestavit jednoduché stavby z kostek, popřípadě sestavit jednoduchý model z prostorové stavebnice (lego, cheva...) - pozorovat a vnímat přírodní jevy v jednotlivých ročních obdobích - ošetřovat rostliny v bytě i na zahradě - pracovat se zahradním náčiním - s pomocí prostrít stůl 	<p>Základní hygienické návyky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní hygiena: použití mušlí, toaletního papíru, splachování, mytí rukou a obličeje, čištění zubů, použití kapesníku, česání ➤ základy správného stolování (správné držení lžice, nácvik používání příboru, pořádek na stole) ➤ otevírání a zavírání, odemykání a zamykání dveří ➤ rozsvěcování a zhasínání světla ➤ svlékání a oblékání (rozepínání a zapínání knoflíků), skládání oděvu (ukládání oděvu a obuvi), obouvání (nácvik šněrování) ➤ péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí <p>Třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky..) podle velikosti, tvaru, barvy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ukládání roztrditého materiálu do různých nádob, krabic, zásuvek ➤ různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) ➤ ohýbání, překládání, skládání, nalepování, vybarvování, tvarování modelovací hmoty, navlékání, provlékání, obkreslování, nácvik stříhání ➤ funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů ➤ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce <p>Pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kostky(stavění z kostek, skládání kostek do krabice) Stavebnice (plošné, prostorové) a 	<p>VU – osobní hygiena a sebeobsluha OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo</p> <p>VU – sběr podzimních plodů OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>VU – roční období VU – rostliny</p> <p>EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy); Voda</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání</p>

<ul style="list-style-type: none"> - podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu - dodržovat pravidla slušného chování při stolování - s pomocí poznat a pojmenovat, popřípadě ukázat základní výbavu kuchyně - podílet se na drobných úklidových pracích 	<p style="text-align: right;">manipulace s nimi dle vlastní fantazie sestavování tvarů ze špejlí, tyček a dřivek, hříbky, mozaiky</p> <p>Příroda v jednotlivých ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě – zalévání, kypření, omývání listů ➤ Názvy a použití zahradního náčiní (hrábě, motyčka) sázení, kypření, okopávání, hrabání <p>Stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování – správné umístění talíře a příboru na stůl, úklid stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mazání pečiva máslem, marmeládou, pomazánkou, příprava čaje, kaka ➤ Pravidla slušného chování při stolování ➤ Pojmenovávání a poznávání předmětů v kuchyni ➤ Drobné úklidové práce, utírání prachu ➤ Sbíráání a vynášení odpadků, zachovávání čistoty 	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích</p> <p>VU – společenské chování</p>
--	--	--

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržovat své tělo a osobní věci v čistotě - dodržovat určená pravidla pro údržbu oděvu a obuvi - řídit se v oblékání počasím a vhodně zvolit oblečení dle příležitosti - dle předlohy zhotovit výrobek z daného materiálu - dodržovat správné pracovní postupy při pracovních činnostech - zhotovit výrobky na základě vlastní fantazie při práci uplatňovat prvky lidových tradic - používat při práci vhodné pracovní pomůcky a náčiní dle užitého materiálu - zachovávat pořádek na svém pracovním místě - uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - sestavit ze stavebnice jednoduché modely - demontovat a uklízet jednotlivé díly do krabice - při pracovních činnostech pracovat podle předlohy a slovních instrukcí - spojit a rozpojit předměty 	<p>Základní hygienické návyky, osobní hygiena (sprchování a mytí celého těla, čištění zubů, použití kapesníku, česání, péče o zevnějšek)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o osobní věci (udržení pořádku v aktovce, penále, a v lavici, správné zacházení s učebnicemi a dalšími školními pomůckami) ➤ Uklízení a ukládání osobních věcí ➤ Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání a skládání oděvu, věšení na ramínko, čištění obuvi ➤ Účelné a vkusné oblečení dle příležitosti a počasí (roční doba) <p>Různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Papír – ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, nalepování, obkreslování, stříhání ➤ Listy – sbírání, nalepování, obkreslování ➤ Korálky, těstoviny, přírodniny – navlékání, spojování, lepení ➤ Modelovací hmota – zpracování, válení a vykrajování tvarů ➤ Keramická hlína – zpracování, válení a vykrajování tvarů, modelování jednoduchých předmětů ➤ Puzzle, obtížnější skládky ➤ Tkaničky – provlékání, vázání uzlu, klička <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p>	<p>VU - hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo</p> <p>VU – roční období</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p> <p>Estetická výchova</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p> <p>EV – Základní podmínky života – půda; voda; ovzduší</p> <p>EV – Ekosystémy – pole (význam, způsoby hospodaření na nich)</p> <p>EV – Základní podmínky života – půda, voda</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství</p> <p>EV – Základní podmínky života – ekosystémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zachovávat pořádek na svém pracovním místě - uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - popsat a vyjmenovat základní podmínky pro život rostlin při práci na pozemku aplikovat správné postupy při pěstování rostlin - pečovat a ošetřovat pokojové a venkovní rostliny - používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností - poznat nejpoužívanější léčivé rostliny rozpoznat některé jedovaté rostliny a svými slovy říci nebezpečná rizika jedovatých rostlin - uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na pozemku - pojmenovat nábytek a kuchyňské spotřebiče - podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu ze studené i teplé kuchyně - rozeznat jednotlivé druhy potravin - aplikovat získané vědomosti z oblasti správného stolování chovat se dle pravidel slušného chování - správně a bezpečně používat kuchyňské nástroje - zachovávat pořádek v bytě i ve třídě - zachovávat pořádek a čistotu ve svých věcech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lidové zvyky, tradice, řemesla ➤ Vlastní ztvárnění jedince ➤ Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití vzhledem k použitému materiálu ➤ Užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů ➤ Pořádek na pracovním místě, čistící prostředky, zásady hygieny, bezpečnost práce ➤ Stavebnice, plošné, prostorové ➤ Sestavování jednoduchých modelů (šroubování, spojování prvků stavebnic) ➤ Demontáž modelů a ukládání do krabic ➤ Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy ➤ Montáž a demontáž jednoduchých předmětů – práce se šrouby, maticemi, klíny, ozubenými kolečky, závlačkami, háčky ➤ Pořádek na pracovním místě, čistící prostředky, zásady hygieny, bezpečnost práce <p>Základní podmínky pro pěstování rostlin (voda, světlo, teplo, vzduch, půda)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Půda a její zpracování Výživa rostlin; osivo ➤ Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – okrasné a jedovaté rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ➤ Příprava půdy před setím – rytí, hrabání, kolíkování, setí do řádků ➤ Pěstování pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů ➤ Podmínky pro pěstování 	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygieny) – hledání pomoci při potížích</p> <p>VU - zásady zdravé výživy</p> <p>MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování</p> <p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy</p>
---	---	---

<p>- dodržovat bezpečnost práce v domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zahradnické pomůcky, nástroje a náčiní a jejich využití ➤ Léčivky, jejich sběr, využití v péči o zdraví ➤ Nebezpečné jedovaté rostliny, prevence ➤ Zásady hygieny a bezpečné práce s rostlinami ➤ Ochranné pomůcky <p>Základní vybavení kuchyně – nábytek a kuchyňské spotřebiče</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Krájení pečiva mazání pečiva máslem, marmeládou, pomazánkou, příprava čaje, kakaa, čištění a krájení zeleniny, vaření brambor a vajíček ➤ Potraviny – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, druhy pečiva ➤ Výběr, nákup a skladování potravin ➤ Stolování ➤ Jednoduchá úprava stolu ➤ Pravidla správného stolování ➤ Práce s drobným kuchyňským náčiním ➤ Bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami – nůž, škrabka, struhadlo ➤ Drobné úklidové práce ➤ Utírání prachu ➤ Mytí nádobí ➤ Mytí podlahy ➤ Vysávání prachu ➤ Zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti 	
--	--	--

Očekávané výstupy školy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovat základní druhy materiálu - jmenovat různé materiály a nástroje - určit správný pracovní postup - vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu - prokázat orientaci v návodech při jednoduchých pracovních činnostech - aplikovat správný pracovní postup - předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech - uplatňovat zásady bezpečnosti při práci s pracovními nástroji a náradím - sestavit jednoduchý model dle návodu - sestavit a rozebrat jednoduchý model ze stavebnice - podílet se na údržbě předmětů - uplatňovat pravidla bezpečnosti při práci - vybrat adekvátní pracovní postup při pěstování rostlin - pečovat o květiny ve třídě 	<p>Materiály – jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Užití v praxi – dřevo, kov, plasty, sklo, papír ➤ Druhy materiálu, jejich vlastnosti, zpracování, úprava ➤ Nástroje ➤ Pracovní postupy ➤ Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy ➤ Užití materiálů v praxi (dřevo, kov, plasty) ➤ Jednoduché pracovní operace a postupy ➤ Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ➤ Základní dovednosti ručních prací ➤ Řemesla a tradice ➤ Bezpečnost a hygiena při práci ➤ Správná manipulace s nástroji a náradím ➤ Ochrana zdraví ➤ Práce s návodem, předlohou ➤ Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické ➤ Sestavování modelů konstrukčních stavebnic ➤ Stavebnice – montáž, demontáž modelů, ukládání součástí do krabic ➤ Běžná údržba předmětů ze dřeva, plastu a skla ➤ Bezpečnost a hygiena práce ➤ Ochrana zdraví ➤ Bezpečnostní předpisy ➤ Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy (rytí, úprava záhonu) ➤ Výživa rostlin 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích</p> <p>EV – Základní podmínky života – voda; půda (zdroj výživy, rekultivace a situace v okolí)</p> <p>EV – Ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím)</p> <p>EV – Základní podmínky života – voda, půda</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství</p> <p>EV – Ekosystémy – pole; vodní zdroje</p> <p>EV – Základní podmínky života – ekosystémy</p> <p>Člověk a příroda – domácí zvířata</p> <p>Exkurze na statek</p> <p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích</p>

<ul style="list-style-type: none"> - jmenovat zásady pěstování zeleniny - předvést správný výběr pracovních pomůcek podle pěstitelských činností - jmenovat a poznat základní druhy ovoce - jmenovat známé léčivé rostliny - svými slovy popsat nebezpečí jedovatých rostlin - vyjmenovat domácí zvířata - popsat chov domácích zvířat - znát životní potřeby zvířat - dodržovat zásady bezpečnosti při kontaktu s nimi - uplatňovat bezpečnost práce na zahradě - plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci třídy, školy - znát a pojmenovat vybavení kuchyně (nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče) - s pomocí používat kuchyňské potřeby - dodržovat bezpečnost při práci - udržovat pořádek a čistotu v prostorách cvičné kuchyně - zhotovit zdravý pokrm - uvařit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování ➤ Zakládání kompostu ➤ Okrasné rostliny, pokojové květiny ➤ Pěstování vybraných okrasných dřevin a květin ➤ Využití květin v exteriéru a interiéru ➤ Aranžování a jednoduchá vazba květin ➤ Pěstování vybraných druhů zeleniny ➤ Skladování, konzervování ➤ Zahradnické pomůcky – motyka, hrábě, rýč, kolečka, lopata ➤ Ochranné pomůcky ➤ Údržba zahradního nářadí ➤ Ovoce, druhy ovoce ➤ Způsob pěstování drobného ovoce ➤ Skladování, konzervování ➤ Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin ➤ Rostliny a zdraví člověka ➤ Léčivé účinky rostlin ➤ Rostliny jedovaté ➤ Alergie ➤ Hygiena a bezpečnost práce na zahradě ➤ Bezpečné zacházení se zahradním náčiním, ochranné pomůcky ➤ Údržba a úklid domácnosti (zametání, luxování, utírání prachu, mytí nádobí), úklidové prostředky, postupy ➤ Bezpečnost při styku s čistícími prostředky ➤ Údržba oděvů a textilií, postupy (žehlení prádla a oděvů, praní ruční i v pračce, šití – přišívací knoflíků, vyšívání, háčkování a pletení dle individuálních schopností žáků) 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí) VU - zásady zdravé výživy MV – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – hledání pomoci při potížích</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí připravit, vyzdobit a prostříit stůl ke stolování - dodržovat zásady slušného chování - uplatňovat bezpečnostní pravidla a předpisy týkající se zacházení s elektrospotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi ➤ Kuchyně, základní vybavení, udržování pořádku a čistoty ➤ Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu ➤ Nebezpečí úrazu elektrickým proudem ➤ Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena ➤ Základní způsoby tepelné úpravy ➤ Zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) ➤ Potraviny, skupiny potravin (nákup a uskladnění potravin) ➤ Způsoby konzervace ➤ Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ➤ Úprava stolu a stolování (správné umístění talířů a příborů), ➤ jednoduché prostírání ➤ Chování u stolu ➤ Zdobné prvky a květiny na stole ➤ Prostírání při slavnostních příležitostech ➤ Bezpečnost a hygiena provozu ➤ Bezpečnost při styku s čisticími prostředky ➤ Nebezpečí úrazu elektrickým proudem ➤ Bezpečnost provozu elektrických spotřebičů 	
--	--	--

Školní vzdělávací program základní školy speciální

**vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným
postižením více vadami**

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Jedná se o žáky, kteří mají velmi závažné mentální postižení většinou kombinované s poruchou motoriky, komunikačních schopností a dalších závažných omezení. Proto jsou vzdělávání na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu (jiný obsah vzdělávání, speciální metody práce).

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve speciálně upravených podmínkách a za speciálně pedagogického vedení.

Obsahem výchovně vzdělávací práce je především oblast sebeobsluhy, hygieny, stravování a osvojování některých elementárních vědomostí, dovedností a návyků.

V komunikaci se často využívají alternativní a augmentativní systémy, provádí se rehabilitační tělesná výchova a různé formy terapie.

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristická individuální výuka.

Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry.

Pro každého žáka je vypracován individuální vzdělávací plán.

Prostorové a materiální vybavení

Vhodný nábytek, kompenzační pomůcky potřebné pro rozvíjení hybností žáků.

Cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem:

- Vést žáky k co nejvyšší míře soběstačnosti (hygienické návyky, sebeobsluha)
- Rozvíjet u žáků komunikační dovednosti – využívání alternativní a augmentativní komunikace, rozvíjet slovní zásobu dle tématických okruhů či slovních druhů podle analogie slovní stavby
- Rozvíjet motoriku a pohyblivost žáků
- Rozvíjet poznávací procesy – paměť, pozornost
- Podporovat a rozvíjet estetické cítění a zájmy
- Vést žáky k utváření pozitivních vztahů ke spolužákům i ostatním lidem
- Vést žáky k plnění jednoduchých úkonů

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie – rehabilitační program

Profil absolventa Žák dle svých možností:	Výchovně a vzdělávací strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí
Kompetence k učení <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje některé tvary tiskacích písmen 	Rozvíjením smyslového vnímání, paměti, pozorovacích schopností, pomocí obrázků, básní vyvozujeme a upevňujeme jednotlivá písmena tiskací abecedy
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se podle piktogramů sestavených do konkrétních režimů dne a postupů jednotlivých činností 	Rozvíjením smyslového vnímání a rozpoznáváním předmětů, fotografií, obrázků postupně přecházíme k rozlišování a poznávání piktogramů
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci 	Dlouhodobým nácvikem za pomoci demonstračních předmětů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů
<ul style="list-style-type: none"> • Imituje předvedený pohyb či předvedenou činnost 	Rozvíjením smyslového vnímání, osobní demonstrací trénujeme a procvičujeme napodobování předvedeného pohybu či činnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Používá vybrané učební pomůcky 	Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Využíváme učební pomůcky
Kompetence k řešení problémů <ul style="list-style-type: none"> • Zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby 	Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení dané situace
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá učitelovy požadavky a dle svých možností na ně reaguje 	Rozvíjením slovní zásoby, stálým opakováním a názornou ukázkou trénujeme žáky splnit daný příkaz
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá orientaci v nejbližším okolním prostředí 	Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů a dějů nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí

<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná jednotlivé časové úseky v režimu dne (ráno – snídaně – svačina, odpoledne – oběd, večer – osobní hygiena, večeře..) 	Modelovými situacemi, obrázky rozvíjíme a upevňujeme správný režim dne
<ul style="list-style-type: none"> Cítí se bezpečně a projevuje libé pocity 	Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí
<p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozná osoby ze svého blízkého okolí a dorozumívá se s nimi jakýmkoliv komunikačními prostředky (verbálně či neverbálně) 	Rozvíjíme sluchové a zrakové vnímání, pozorovací schopnosti žáků, pomocí obrázků, předmětů a dalších pomůcek nacvičujeme neverbální formy komunikace, v případě verbální komunikace rozvíjíme slovní zásobu
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si vlastní osobu a své jméno, reaguje na oslovení 	Každodenním opakováním a navozením pocitu jedinečnosti, zájmu rozvíjíme osobnost žák
<ul style="list-style-type: none"> Splní jednoduchý pokyn, dokáže vyjádřit souhlas či nesouhlas 	Didaktickými hrami trénujeme plnění zadaných pokynů a na základě oblíbené činnosti procvičujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu
<ul style="list-style-type: none"> Verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou nebo psychickou potřebu a aktuální pocity 	Zařazujeme a využíváme možnosti muzikoterapie, arteterapie, canisterapie a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na pozdrav úsměvem, slovním pozdravem, zvednutím či podáním ruky 	Neustálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání a modelovými situacemi (situačními hrami) vytváříme u žáků základy slušného chování
<p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si části svého těla a svoji osobu 	Didaktickými hrami, rozvíjením smyslového vnímání, ukázkou stimulujeme u žáků vnímání částí svého těla
<ul style="list-style-type: none"> Verbálním či neverbálním projevem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí 	Pomocí názoru, fotografií, opakováním jmen a popisem konkrétní osoby upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob ze svého blízkého okolí

<ul style="list-style-type: none"> Podle charakteristických znaků rozezná muže či ženu 	<p>Pomocí názoru, obrázků a živého modelu podněcujeme vnímání rozdílů mezi jednotlivými pohlaví</p>
<ul style="list-style-type: none"> Dle svých možností se dorozumí se svým okolím 	<p>Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů, procvičujeme neverbální komunikaci</p>
<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na podněty učitele a spolužáků, je vstřícný k jejich požadavkům 	<p>Důsledností a stálým opakováním vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a učitelem</p>
<ul style="list-style-type: none"> Nedůvěřuje neznámým lidem a odmítá jakékoliv sblížení s nimi 	<p>Pohádkami, vyprávěním upozorňujeme žáky na možné nebezpečí neznámých osob</p>
<p>Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> Uplatňuje základní hygienické návyky, dokáže se obsloužit v rámci svých možností 	<p>Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla</p>
<ul style="list-style-type: none"> Identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich použití 	<p>Vytvářením modelových situací, názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby</p>
<ul style="list-style-type: none"> Třídí předměty podle velikosti a manipuluje s nimi 	<p>Rozvíjením smyslového vnímání, zejména hmatu rozvíjíme rozlišovací schopnosti žáků (hmatové destičky, apod.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Dle svých možností pracuje s technikami, jež mu vyhovují 	<p>Nabízíme a vybíráme techniky, jež žákům vyhovují vzhledem k jejich postižení</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vykonává jednoduché pracovní činnosti 	<p>Osobním příkladem, konkrétní činností a modelovými situacemi nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti</p>

Učební plán pro rehabilitační program základní školy speciální

Vyučovací předmět											Celkem předmět	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Řečová výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	30
Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Hudební výchova	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	20
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Rehabilitační tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Celková povinná časová dotace v ročníku	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210
Z toho disponibilních	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20

- Vyučovací předmět Rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Rozumová výchova má komplexní charakter a je členěna do složek: Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti, Rozvíjení grafických schopností

- Vyučovací předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Předmět Smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předměty hudební a výtvarná výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah těchto předmětů jsou realizovány ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání a je dotován dvěma hodinami týdně
- Vyučovací předmět Rehabilitační tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměření předmětu musí odpovídat zdravotnímu stavu a specifické postižení. RTV je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Učební osnovy

**Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným
postižením více vadami**

Rozumová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Cílem rozumové výchovy je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň při odborné pedagogické péči. Rozumová výchova v sobě zahrnuje rozvíjení poznávacích schopností a komunikačních dovedností, pozornosti, paměti, myšlení, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností.

Rozumová výchova je rozčleněna na tyto tématické okruhy:

- *Rozvíjení poznávacích schopností*
- *Rozvíjení logického myšlení a paměti*
- *Rozvíjení grafických schopností*

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení rozumových a řečových schopností
- uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- rozvíjení neverbální komunikace
- orientace v nejbližším okolí
- rozvíjení poznávacích schopností
- osvojení základů psaní (hůlkové písmo) a čtení (globální čtení, sociální čtení, piktogramy)

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Rozumovou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací tři hodiny týdně.

Forma: Jelikož rozumové schopnosti žáků „rehabilitační třídy“ jsou na velmi nízké úrovni, musíme při zprostředkování učiva použít jednoduché formy práce, které žákům danou problematiku přiblíží. Na názorné ukázce, vytvářením modelových situací a pomocí loutek rozvíjíme poznávací schopnosti žáků. Využíváme pohádky, říkadla, obrázky, fotografie, předměty denní potřeby především pro rozvoj paměti a komunikačních dovedností. K rozvíjení dalších schopností žáka používáme především názorné pomůcky, obrázkový materiál, CD přehrávač, PC (výukové programy)

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, paměti a pozorovacích schopností vyvozujeme a upevňujeme jednotlivá písmena tiskací abecedy s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem žáků – **žák identifikuje některé tvary tiskacích písmen**
- Uvolňováním horních končetin a rozvíjením jemné motoriky vyvozujeme a upevňujeme psaní písmen tiskací abecedy a psaní číslic s přihlédnutím ke schopnostem a možnostem jednotlivých žáků – **žák píše vybraná písmena hůlkovým písmem, napíše vybrané číslice**
- Dlouhodobým nácvikem za pomoci demonstračních předmětů a ukázek pedagoga směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů předmětů – **žák rozumí jednoduchým symbolům a použije je v konkrétní situaci**

- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání. Využíváme učební pomůcky, PC (výukové programy), předměty denní potřeby, obrázky, fotografie – **žák používá vybrané učební pomůcky**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Dramatizací a modelovými situacemi rozvíjíme dovednost řešení známých situací na základě nápodoby či opakování (př. ukazování částí těla dle nápodoby) – **žák řeší známé situace na základě nápodoby**
- Procvičováním vnímání různých předmětů nacvičujeme chápání a plnění jednoduchých příkazů (př. otevři dveře – žák musí vnímat zvuk otevírajících se dveří) - **žák reaguje na učitelovy požadavky**
- Seznamováním s nejbližším okolím rozvíjíme orientaci v okolním prostředí, popř. na obrázku (nahore – dole, vpravo – vlevo) – **žák se orientuje v nejbližším okolí, na obrázku**
- Piktogramy, obrázky, vhodnými pojmy (oběd, večeře) učení rozvíjíme orientaci v režimu dne – **žák rozpozná jednotlivé časové úseky v režimu dne**
- Soustavným opakováním a plněním zadaných úkolů (př. vyřízení vzkazu) upevňujeme schopnosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Nacvičujeme formy verbální a neverbální komunikace pomocí předmětů, obrázků, piktogramů, rozvíjením sluchového a zrakového vnímání - **žák se dorozumí se svým okolím**
- Muzikoterapií, arteterapií, canisterapií a relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků - **žák verbálně či neverbálně vyjádří svůj pocit či aktuální potřebu – terapie dle možností školy**
- Každodenním opakováním a navozením pocitu jedinečnosti, zájmu rozvíjíme osobnost žáka

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Neustálým opakováním, didaktickými hrami, demonstrací seznamujeme žáky s jejich tělem - **žák se orientuje na svém těle**
- Názorem, fotografiemi, opakováním jmen a popisem konkrétní osoby upevňujeme a rozšiřujeme poznávání osob z blízkého okolí – **žák verbálním či neverbálním projevem identifikuje osoby ze svého blízkého okolí**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, předmětů. Procvičujeme i neverbální komunikaci cvičením nápodoby, gest, mimiky, piktogramy – **žák se dorozumí se svým okolím**
- Důsledným přístupem a opakováním požadovaných reakcí na podněty vytváříme optimální prostředí mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**
- Neustálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání, situačními hrami vytváříme u žáků základy slušného chování (pozdrav, poděkování) – **žák se chová dle pravidel slušného chování**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu rozumová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání hravou formou a vhodnou motivací seznamujeme žáky se základními geometrickými tvary a jejich velikostí a procvičujeme manipulaci s nimi – **žák manipuluje s různými předměty**
- Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a jejich využitím – **žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití**

Rozumová výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Rozvíjení poznávacích schopností Pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat	1. – 10.	1. – 3. ročník – hlasový a oční kontakt; psychomotorické hry 4. – 6. ročník – ukazování částí těla; psychomotorické hry 7. – 10. ročník – ukazování a pojmenování částí těla; psychomotorické hry
Reagovat na oslovení jménem; znát své jméno	1. – 10.	1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového, sluchového vnímání 4. – 6. ročník – vlastní osoba; reakce na oslovení vlastním jménem (znát vlastní jméno) 7. – 10. ročník – používání vlastního jména
Znát členy své rodiny	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na členy své rodiny 4. – 6. ročník – pojmenování rodinných příslušníků (máma, táta..) 7. – 10. ročník – jména členů rodiny
Poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na učitelku a spolužáky 4. – 6. ročník – rozlišení hlasu svého učitele a spolužáků; vztahy ve škole 7. – 10. ročník – jména učitele a spolužáků; spolužáci (rozlišení chlapec – dívka)

Vnímat různé podněty a reagovat na ně	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – zaměření pozornosti na podnět, nácvik očního kontaktu</p> <p>4. – 6. ročník – vnímání různých podnětů (sluch, hmat, zrak); psychomotorické hry</p> <p>7. – 10. ročník – reakce na výše uvedené podněty; psychomotorické hry</p>
Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – části dne (ráno – večer); škola – seznámení s budovou</p> <p>4. – 6. ročník – prostorová orientace (orientace ve třídě, v budově)</p> <p>7. – 10. ročník – časová orientace (roční období, části dne)</p>
Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s předměty denní potřeby; vytváření hygienických a stravovacích návyků</p> <p>4. – 6. ročník – upevňování hygienických a stravovacích návyků; používání předmětů denní potřeby v praxi; sociální čtení (poznávání běžně užívaných symbolů); školní pomůcky</p> <p>7. – 10. ročník – péče o zdraví; uplatňování hygienických a stravovacích návyků; sociální čtení (poznávání běžně užívaných symbolů); sociální počty – poznávání mince (1, 2, 5)</p>
Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – vnímání a upozornění na životní potřeby</p> <p>4. – 6. ročník – sdělení momentálních pocitů verbálně i neverbálně</p> <p>7. – 10. ročník – samostatné upozornění na zdravotní potíže</p>

Řadit obrázky podle zadaných kritérií	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – navázání a udržení očního kontaktu na obrázků</p> <p>4. – 6. ročník – třídění a řazení předmětů podle různých kritérií; poznávání různých činností, předmětů a zvířat ve skutečnosti a na modelech</p> <p>7. – 10. ročník - třídění a řazení předmětů podle různých kritérií; poznávání různých činností, předmětů a zvířat ve skutečnosti, na modelech a obrázcích</p>
<p>Rozvíjení myšlení a paměti Koncentrovat se na určitou činnost</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – udržení očního kontaktu na podnět</p> <p>4. – 6. ročník – krátkodobé koncentrování na určitou činnost</p> <p>7. – 10. ročník – koncentrace pozornosti na určitý podnět v rámci svých možností</p>
Rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – zaměření a zafixování očního kontaktu na daný předmět</p> <p>4. – 6. ročník – třídění předmětů a obrázků podle tvaru; manipulační činnosti; porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků</p> <p>7. – 10. ročník – třídění předmětů a obrázků podle velikosti; dvojice obrázků – zobecňování (ovoce= jablko, hruška, konkretizace jablko, hruška=ovoce); manipulační činnosti; porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků</p>
Zvládnout složení dějových obrázků	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s režimem dne</p> <p>4. – 6. ročník – režim dne; orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu</p> <p>7. – 10. ročník – režim dne; roční období; rozlišování pojmů: včera, dnes, zítra</p>

Orientovat se na stránce, na řádku	1. – 10.	1. – 3. ročník – zaměření obrázku 4. – 6. ročník – orientace na stránce a řádku ; nácvik čtení globální metodou; sociální čtení; rozlišování piktogramů; básničky a říkanky 7. – 10. ročník – globální a sociální čtení; básničky a říkanky
Číst vybraná písmena a krátká slova	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového, zrakového a hmatového vnímání; 4. – 6. ročník – orientace na stránce a řádku, poznávání tvarů písmen - A, I; poznávání piktogramů; globální čtení; sociální čtení 7. – 10. ročník – sociální a globální čtení- krátké texty, říkanky
Opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázků	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na hlas a udržení očního kontaktu 4. – 6. ročník – reprodukce krátkého textu; říkanky, básničky 7. – 10. ročník – vyprávění podle obrázků (piktogramy)
Přiřazovat číslíce počtu prvků	1. – 10.	1. – 3. ročník – vytváření představ o množství (nic – hodně) 4. – 6. ročník – rozlišování malý – velký, krátký – dlouhý; vytváření matematických představ 7. – 10. ročník – poznávání čísel 1 – 5, posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování číslíc

Rozvíjení grafických schopností Uchopit a podržet podaný předmět	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky prstů; cvičení dlaní; stimulace úchopu 4. – 6. ročník – nácvik uchopování předmětů 7. – 10. ročník – uchopování a podání předmětů
Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	1. – 10.	1. – 3. ročník – uvolňovací cvičení prstů a ruky – uvolňování spasmu ruky 4. – 6. ročník – manipulační činnosti s předměty; nácvik úchopu psací potřeby 7. – 10. ročník – úchop tužky, štětce a jiného psacího náčiní
Nakreslit různé druhy čar	1. – 10.	1. – 3. ročník – uvolňovací grafomotorická cvičení; uvolňovací cvičení prstů 4. – 6. ročník – nácvik úchopu psacího náčiní; nácvik svislé a šikmé čáry oběma směry 7. – 10. ročník – nácvik oblouku (horní, dolní), vlnovky, smyčky
Napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení zrakového vnímání, udržení očního kontaktu, fixace na předmět 4. – 6. ročník – rozvíjení zrakového vnímání; pojem písmeno (rozlišení písmeno – obrázek) 7. – 10. ročník – psaní hůlkového písma a číslic dle individuálních možností
Poznat základní geometrické tvary	1. – 10.	1. – 3. ročník – udržení očního kontaktu; fixace pohledu na geometrický tvar 4. – 6. ročník – třídění geometrických tvarů 7. – 10. ročník – pojmenování a ukázaní zadaného geometrického tvaru

Řečová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace.

Řečová výchova v sobě zahrnuje tématický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

U žáků rozvíjíme slovní zásobu (verbální i neverbální), řečové schopnosti a komunikační dovednosti. Prostřednictvím didaktických her, obrázků, předmětů denní potřeby a dalších metod a pomůcek učíme žáky vnímat a chápat různá sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

U žáků se závažnými komunikačními problémy využíváme systémy augmentativní a alternativní komunikace. Tyto systémy napomáhají dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností – obohacování slovní zásoby, nácvik nových slov
- nácvik alternativní a augmentativní komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody, VOKS)
- vytváření kladně emočních situací

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Předmět řečová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Forma: Metody používáme takové, aby vedly k rozvoji komunikačních dovedností, k rozvoji verbální i neverbální zásoby, rozvíjení smyslového vnímání. Rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků, jemnou motoriku mluvidel, ale i těla.

Využíváme didaktických her a smyslových her, her s nápodobou, dramatizace, jednoduchého sdělení prožitků. K rozvoji jemné motoriky mluvidel a kladnému vnímání prožitků, překonání strachu z neznámého používáme též bazální stimulaci, orofomotorická cvičení. Nedílnou součástí je i využívání kladného vlivu rytmu, hudby při rytmizaci říkadel, vyjádření prožitků, nácviku správného dýchání při řeči s pomocí didaktických her, nápodoby. Žáci pracují ve skupince nebo individuálně, vzhledem k postižení či momentálnímu naladění psychiky žáka.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her, názorných ukázek, obrázků, fotografií vyvozujeme a upevňujeme hlásky, slova a jejich správnou výslovnost – **žák přiměřeně svým možnostem artikuluje jednotlivé hlásky a jemu správná slova**
- Obrázkovým materiálem, piktogramy, osobní demonstrací seznamujeme žáky se znaky a symboly používanými při neverbální komunikaci – **žák používá neverbální komunikaci při dorozumění s okolím**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, vlivem hudby, říkadel, relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí – **žák projevuje libé pocity, bezpečí vnímá pozitivně, příjemně**
- Rozvíjením prostorové orientace, didaktickými hrami (na kukačku, klíčniku zacinkej...), pozorováním předmětů a dějů v okolí nacvičujeme orientaci v daném prostoru - **žák se orientuje v okolním prostředí**
- Rozvíjením slovní zásoby (verbální i neverbální), opakováním a názornou ukázkou trénujeme smyslové vnímání žáků, což vede k plnění daného jednoduchého příkazu (např. pokyn „zavolej kočičku? Či či) – **žák reaguje na učitelovy požadavky dle svých možností**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením sluchového a zrakového vnímání, pozorovacích schopností žáků, pomocí obrázků, předmětů a fotografií nacvičujeme verbální i neverbální komunikaci (VOKS, piktogramy..) – **žák pozná osoby ze svého blízkého okolí a verbálně či neverbálně se s nimi dorozumí**
- Didaktickými hrami trénujeme plnění zadaných pokynů a na základě oblíbené činnosti (odměnou) procvičujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu – **žák splní pokyn dle svých možností, vyjádří souhlas či nesouhlas**

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami (př. hlava, rameno; země, nebe; na kapříky) stimulujeme u žáků vnímání částí svého těla – **žák si uvědomuje části svého těla**
- Pomocí obrázků, názorem, živým modelem podněcujeme vnímání rozdílů mezi jednotlivými pohlaví – **žák podle charakteristických znaků rozpozná muže či ženu**
- Modelovými situacemi, četbou, vyprávěním vytváříme u žáků základy slušného chování – **žák reaguje na pozdrav slovně, úsměvem, podáním ruky**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami, modelovými situacemi, upozorňováním (př. „nesahej špinavými rukama na obrázek“) procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienická pravidla**
- Demonstračními obrázky, modelovými situacemi, didaktickými hrami seznamujeme žáky s předměty denní potřeby – **žák identifikuje denní potřeby**
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme pracovní činnosti (př. úklid obrázků, motorické činnosti ruky) – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti**

Řečová výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	1. – 10.	1. – 3. ročník – reakce na hlas, sluchová cvičení; sdílení pozornosti; sdílení očního kontaktu; zjištění úrovně řeči a porozumění řeči 4. – 6. ročník – akustická diferenciacce 7. – 10. ročník – napodobování hlasů a zvuků
Snažit se o správné dýchání	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik správného dýchání (dechová cvičení – foukání do pírků, papírku, foukání bublin); cviky rtů a jazyka 4. – 6. ročník – dechová a fonační cvičení; cviky rtů a jazyka 7. – 10. ročník – upevňování správného dýchání; fonetická cvičení
Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	1. – 10.	1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového, hmatového a očního kontaktu 4. – 6. ročník – vyjadřování libosti či nelibosti gesty; nácvik sociálního sdíleného ukazování; znak do řeči 7. – 10. ročník – vyjadřování libosti či nelibosti verbálně i neverbálně (prvky znakové řeči)

Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, rozvíjení zrakového, sluchového vnímání; reakce na vlastní jméno</p> <p>4. – 6. ročník – vlastní osoba; reakce na oslovení vlastním jménem (znát vlastní jméno)</p> <p>7. – 10. ročník – používání vlastního jména</p>
Znát jména nejbližších osob a spolužáků	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – reakce na hlas rodičů, učitele a spolužáků</p> <p>4. – 6. ročník – diferenciaci hlasu svého učitele a spolužáků a nácvik jejich jmen</p> <p>7. – 10. ročník – upevňování jmen spolužáků, rodičů a učitele</p>
Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik systémů alternativní a augmentativní komunikace; oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; nácvik pozdravu – verbálně, gesty</p> <p>4. – 6. ročník - oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; nácvik hlásek a slov; alternativní a augmentativní komunikace; pozdrav verbálně, gesty</p> <p>7. – 10. ročník – alternativní a augmentativní komunikace; pozdrav verbálně, gesty</p>

<p>Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – oromotorika, cviky rtů a jazyka , cvičení mluvidel; orofaciální stimulační; dechová a fonační cvičení; koncentrace pozornosti na předměty a fotografie; sdělení přání – verbálně, neverbálně (obrázky, piktogramy) 4. – 6. ročník – rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků a fotografií; sdělování potřeb a přání verbálním či neverbálním způsobem; trénink funkční komunikace, odstraňování echolálie; odbourávání mluvních stereotypů 7. – 10. ročník – spontánní a jednoduché tématické rozhovory; sdělování potřeb a přání verbálním či neverbálním způsobem</p>
<p>Využívat komunikační počítačové hry</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – zaměřování pozornosti na obrazovku PC, či televizi 4. – 6. ročník – využívání dotykové obrazovky k alternativní komunikaci 7. – 10. ročník – výukové programy na PC; ovládání PC dle individuálních schopností</p>

Smyslová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Smyslovou výchovu zaměřujeme na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání. Rozvíjíme jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Smyslovou výchovou zlepšujeme úroveň motoriky, rozvíjíme komunikaci verbální i neverbální.

Cílové zaměření předmětu:

- utváření a fixace hygienických a sebeoblužných návyků, uspokojování životních potřeb
- orientace ve třídě, škole a nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle různých kritérií (barva, velikost, tvar..)
- imitace předváděných pohybů
- imitace a identifikace různých zvuků z běžného života
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení).

Časová dotace: Předmět smyslová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku 5 hodin týdně.

Forma: Formy práce v předmětu smyslová výchova se odvíjí od schopnosti učitele, co nejvíce přiblížit a zjednodušit danou tematiku chápání žáků.

Formy práce, které používáme cílevědomě vytvářejí vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Vytvářením jednoduchých modelových situací, názornou ukázkou, osobním příkladem učitelky navodíme tu správnou atmosféru pro rozvoj smyslů.

Při vycházce, sledování vystoupení žáků jiných tříd, canisterapií a prvky muzikoterapie vyvoláváme u žáků pocity, které jsou základem pro vytváření představ, rozvíjení schopnosti komunikace a neverbálního vyjadřování.

Smyslová výchova je členěna do těchto tematických okruhů:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Stálým cvičením, opakováním a obrázky vytváříme porozumění jednoduchým pojmům (barvy, tvary, poznávání předmětů denní potřeby) a vytváříme schopnost je užívat – **žák rozumí jednoduchým pojmům a umí je vhodně použít v dané situaci**
- Na základě seznámení s konkrétními předměty cvičíme poznávání a rozlišování základních piktogramů – **žák rozliší základní piktogramy**

- Nápodobou, osobním příkladem rozvíjíme schopnost napodobit předvedený pohyb, popřípadě činnost – **žák napodobí předvedený pohyb či činnost**
- Formou didaktických her, modelovými situacemi seznamujeme žáky s učebními pomůckami. Využíváme obrázky, předměty denní potřeby, reflexní předměty, hudební nástroje, potraviny – **žák rozezná učební pomůcky a předměty denní potřeby**
- Denním opakováním modelových situací umožňujeme a rozvíjíme sluchové vnímání a prožitky s ním spojené – **žák kladně prožívá příjemné sluchové vjemy**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Nápodobou ukazujeme řešení známých opakujících se situací (např. třídění předmětů dle různých kritérií) – **žák řeší známé situace na základě nápodoby**
- Cvičením a opakováním pojmů rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů – **žák plní jednoduchý příkaz**
- Ukazováním a osobním kontaktem seznamujeme žáky s orientací ve škole i v jejím okolí – **žák se orientuje ve třídě, škole a blízkém okolí**
- Pomocí obrázků, předmětů, piktogramů, říkanek nacvičujeme orientaci v časovém režimu dne – **žák rozliší časové úseky dne jako např. den – noc, ráno – poledne - večer**
- Navozením příjemné atmosféry pomocí relaxační hudby připravujeme žáky na zvládnutí vzteku, uvolnění spasmu a překonání pocitu strachu – **žák ovládá své negativní projevy a emoce**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Fotodokumentací a přímým kontaktem rozvíjíme poznávání známých osob – **žák pozná osoby ze svého blízkého okolí**
- Osobním příkladem a neustálou apelací na žáky vytváříme základy slušného chování (pozdrav, odpověď na pozdrav) – **žák pozdraví, poděkuje, poprosí verbálně či neverbálně**
- Denním opakováním, pozorováním předmětů a dějů v okolí, modelovými situacemi a názorem připravujeme žáky na komunikaci se svým nejbližším okolím – **žák komunikuje verbálně či neverbálně se svým blízkým okolím**
- Četbou, obrázky, PC programy, předměty denní potřeby rozšiřujeme slovní zásobu – **žák ve svém slovním projevu používá nová slova**
- Nápodobou předvedených pohybů a činností nacvičujeme a rozvíjíme neverbální komunikaci – **žák komunikuje neverbálně (piktogramy, VOKS..)**

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami (např. hra na tělo, písničky, říkanky) seznamujeme žáky s jejich tělem – **žák se orientuje na svém těle**
- Fotodokumentací, přímým kontaktem rozvíjíme poznávání členů rodiny a osob z blízkého okolí – **žák identifikuje na fotografii známé osoby**
- Denním opakováním, pozorováním předmětů a dějů připravujeme žáky na navázání kontaktu a adekvátní reakci k nejbližšímu okolí – **žák adekvátně reaguje na své blízké okolí**

- Canisterapií a prvky muzikoterapie a dalším relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – **žák vyjadřuje své pocity a prožitky**
- Vhodnou motivací, důsledným přístupem vytváříme podmínky ke spolupráci s učitelem a spolužáky – **žák spolupracuje se svým okolím**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu smyslová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Názorem a neustálým opakováním cvičíme nejjednodušší úkony sebeobsluhy – **žák zvládá nejjednodušší sebeobsluhu v rámci svých možností**
- Seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a jejich užitím – **žák zná užití předmětů denní potřeby**
- Cvičením zrakového, sluchového, chuťového, čichového, hmatového vnímání trénujeme třídění a rozlišování předmětů podle různých kritérií – **žák rozliší a roztrídí pomocí smyslů předměty dle různých kritérií**
- Vhodnou motivací a didaktickými hrami seznamujeme žáky s využitím různých materiálů (hra s peříčkem, hlazení látek)
- Ukázkou, osobním příkladem a důsledností cvičíme podílení žáků na jednoduchých činnostech (třídění předmětů, úklid hraček, školních pomůcek..) – **žák se účastní jednoduchých činností jako např. úklid ve třídě, na lavici**

Smyslová výchova		
Očekávané výstupy	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Rozvíjení zrakového vnímání Uchopit a manipulovat s předměty	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; vnímání prostoru oběma očima; cvičení úchopu 4. – 6. ročník – vnímání prostoru oběma očima a jedním okem; cvičení úchopu 7. – 10. ročník – cvičení koordinace oko – ruka; manipulace s předměty
Rozlišovat tvary a barvy předmětu	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; rozlišování 2 předmětů podle tvaru 4. – 6. ročník – rozlišování a třídění předmětů podle barvy 7. – 10. ročník – rozlišování a třídění předmětů podle tvaru a barvy, manipulace s nimi
Poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	1. – 10.	1. – 3. ročník – cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů 4. – 6. ročník – třídění a poznávání předmětů podle velikosti a tvaru; tvarové odlišnosti 7. – 10. ročník – řazení a skládání předmětů podle velikosti a tvaru, manipulace s nimi
Třídít obrázky podle obsahu, rozeznat rozdíly reálných a vyobrazených předmětů	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; poznávání reálných předmětů, popř. jejich pojmenovávání 4. – 6. ročník – poznávání předmětů na obrázku; odlišení obrázků od reálných předmětů 7. – 10. ročník – třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech

Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozpoznávání rodičů, sourozenců, svého učitele</p> <p>4. – 6. ročník – rozpoznávání širší rodiny (teta, babička..), rozpoznávání spolužáků</p> <p>7. – 10. ročník – rozpoznávání osob ze svého blízkého okolí</p>
Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – režim dne – denní časové úseky podle činností (ráno – snídaně, vstávání do školy, poledne – oběd..)</p> <p>4. – 6. ročník – režim dne – denní časové úseky podle obrázků</p> <p>7. – 10. ročník – režim dne – denní časové úseky podle piktogramů</p>
Napodobit předvedené pohyby	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik jednoduchého předvedeného pohybu (např. zvednutí ruky)</p> <p>4. – 6. ročník – napodobování předvedeného pohybu samostatně nebo s pomocí</p> <p>7. – 10. ročník – samostatné předvedení pohybů na známý povel (např. povel – zvedni nohu)</p>

<p>Rozvíjení sluchového vnímání Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení sluchového vnímání; nácvik reakce na své jméno; cvičení sluchové paměti 4. – 6. ročník – nácvik reakce na oslovení (jméno i příjmení) ; cvičení sluchové paměti 7. – 10. ročník – reakce na zavolání; sluchově motorická cvičení (např. pojd' ke mně)</p>
<p>Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků 4. – 6. ročník – poznávání zvuků ze svého okolí; sluchová cvičení s využitím zraku 7. – 10. ročník – rozlišování a napodobování zvuků ze svého okolí; sluchová cvičení bez využití zraku</p>
<p>Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik poznávání hlasu rodičů a učitele 4. – 6. ročník – diferenciací hlasů spolužáků a širší rodiny 7. – 10. ročník – diferenciací hlasů osob ze svého okolí</p>
<p>Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s domácími zvířaty a jejich zvuky 4. – 6. ročník – rozlišování zvuků domácích zvířat podle zvukové nahrávky 7. – 10. ročník – rozlišování zvuků v přírodě i podle zvukové nahrávky (hlasy zvířat, zpěv ptáků..)</p>

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik sluchové koncentrace; seznamování s pravidelnými zvuky ve škole (zvonění, cinkání příborů..)</p> <p>4. – 6. ročník – diferenciacce zvuků z okolí spojené s denním životem (ulice, park..); odstraňování strachu z nepříjemných zvuků pomocí relaxace</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování zvuků spojeným s běžným životem; rozlišování a určování zvuků podle směru, délky a intenzity</p>
<p>Rozvíjení hmatového vnímání Zvládat základní sebeobslužné dovednosti</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení se základními sebeobslužnými činnostmi; nácvik úchopu předmětů (lžíce..)</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování a fixace sebeobslužných dovedností</p> <p>7. – 10. ročník – dodržování sebeobslužných dovedností samostatně či s pomocí</p>
Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení hmatové percepce, jemné motoriky; nácvik manipulace s předměty</p> <p>4. – 6. ročník – úchopy předmětů různých tvarů, velikosti a z různých materiálů;</p> <p>7. – 10. ročník – poznávání velikosti, tvaru, povrchu předmětů dle schopností</p>
Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení hmatové percepce; třídění předmětů podle velikosti na základě hmatu</p> <p>4. – 6. ročník – třídění předmětů podle tvaru na základě hmatu</p> <p>7. – 10. ročník – třídění předmětů podle tvaru a velikosti</p>

Poznat známé předměty podle hmatu	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznamování s předměty denní potřeby prostřednictvím hmatu</p> <p>4. – 6. ročník – poznávání předmětů ve třídě na základě hmatu</p> <p>7. – 10. ročník – poznávání předmětů v blízkém okolí s využitím hmatu</p>
Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětu (tvrdost, teplotu)	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení se základními fyzikálními vlastnostmi předmětů (měkký – tvrdý)</p> <p>4. – 6. ročník – rozlišování měkký – tvrdý na předmětech, ovoci</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování teplý – studený, měkký - tvrdý</p>
Prostorová a směrová orientace Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik vnímání plochy</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik vnímání prostoru</p> <p>7. – 10. ročník – nácvik rozlišení směrové orientace</p>
Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s prostorem, v němž se žáci nacházejí – orientace ve třídě</p> <p>4. – 6. ročník – orientace v budově školy</p> <p>7. – 10. ročník – orientace v nejbližším okolí</p>
Rozlišovat vpravo – vlevo, pravá – levá ruka	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s pojmy pravá ruka – levá ruka; nápodoba</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování pojmů pravá – levá na své osobě</p> <p>7. – 10. ročník – fixace pojmů vpravo – vlevo, procvičování pravolevé orientace na obrázcích</p>

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s pojmy nahoře - dole</p> <p>4. – 6. ročník – praktické procvičování pojmů nahoře – dole; směrová orientace v řadě, na ploše</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování nahoře – dole, seznámení s pojmy nahoře – dole – vedle; směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru; řazení předmětů podle směrové orientace</p>
Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik porozumění pokynů</p> <p>4. – 6. ročník – řazení, skládání a umísťování předmětů na určené místo podle pokynů</p> <p>7. - 10. ročník – umísťování předmětů podle pokynů</p>
Rozeznat roční období podle základních znaků	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznamování s ročními obdobími v přírodě během vycházek</p> <p>4. – 6. ročník – znaky ročního období</p> <p>7. - 10. ročník – rozpoznávání ročního období podle charakteristických znaků</p>
<p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <p>Rozlišit jednotlivé chutě</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení chuťové percepce, správné polykání, kousání</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik rozlišování základních chutí</p> <p>7. - 10. ročník – rozlišování základních chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů</p>
Poznat předměty čichem podle vůně	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení čichové percepce; dýchání</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik rozlišování předmětů a potravin podle vůně</p> <p>7. - 10. ročník – poznávání známých předmětů a potravin podle vůně</p>

Rozlišit vůně a pachy	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník - rozvíjení čichové percepce; dýchání</p> <p>4. – 6. ročník – seznámení s charakteristickými vůněmi a pachy; specifické vůně potravin</p> <p>7. - 10. ročník – poznávání podle čichu, rozlišování vůní a pachů; zápach, nelibé pachy</p>
Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení čichového a zrakového vnímání</p> <p>4. – 6. ročník – seznamování se zkaženými potravinami (plíseň..)</p> <p>7. - 10. ročník – nebezpečné těkavé látky, léky..</p>

Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Hudební výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Hudební výchova rozvíjí muzikálnost žáků, jejich rytmické a intonační schopnosti a napomáhá rozvoji řečových dovedností, sluchu a motoriky žáků. Hudební výchova také napomáhá žákům k odreagování napětí, překonání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření předmětu:

- navozování libých pocitů
- stimulace sluchového a pohybového vnímání
- rozvíjení osobních schopností
- vytvoření si citlivého vztahu k hudbě
- napodobování a rozlišování různých hudebních a nehudebních zvuků
- identifikace vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládnutí hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- koncentrace na poslech krátkých skladeb

Hodnocení předmětu: Žák je hodnocen slovně. Zaměřujeme se především na kladné zhodnocení hudebních aktivit

Časová dotace: Hudební výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Formy: V předmětu hudební výchova používáme metody, které vedou ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechu relaxační hudby, nahrávek dětských písní a hudebních nástrojů. Snažíme se využít spontánních projevů žáků v kladném smyslu, zejména při relaxaci s hudbou.

Žáci pracují individuálně, popřípadě v malé skupince v kmenové třídě, multifunkční místnosti či v relaxační místnosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou motivačních her, obrázků a modelových situací nacvičujeme porozumění jednoduchým pojmům a symbolům (obrázek bubínku, slovní doprovod „budeme tleskat“) - **žák rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a umí je vhodně použít v konkrétní situaci**
- Formou hry podněcujeme žáky k napodobování různých pohybů a činností v hudební výchově - **žák imituje předvedený pohyb**
- Využíváme hudebních nástrojů i netradičních pomůcek (poklice, vařečky) – **žák vytváří rytmus na Orffovy nástroje**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou vlastního pohybu rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů - **žák vnímá učitelovy požadavky a dle svých schopností na ně reaguje**
- Pomocí modelových situací, her a relaxačním cvičením se snažíme překonávat strach z hluku a okolních neznámých zvuků – **žák překonává pocity strachu z okolních zvuků**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Hudebním nástrojem či hrou rozvíjíme u žáků vyjádření jejich pocitů, potřeb a nálad - **žák verbálně či neverbálně vyjádří aktuální pocit a náladu**
- Rozvíjíme smyslové vnímání, hudebně – pohybovými hrami upevňujeme reakci na své jméno (např. didaktická hra „jak se jmenuješ“, „kukačko zakukej“) - **žák si uvědomuje vlastní osobu a reaguje na své jméno**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků hudebních nástrojů a dalších předmětů vztahujících se k hudební výchově – **žák identifikuje a popřípadě pojmenuje hudební nástroje**

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Veřejným vystupováním (školní akademie, besídky) posilujeme u žáků navazování kontaktu a adekvátní se dorozumívání s okolím - **žák se aktivně účastní školních akcí**
- Stálým opakováním, rozvíjením smyslového vnímání seznamujeme žáky s jejich tělem (didaktická hra „na tělo“) - **žák si uvědomuje části svého těla (ruce, nohy)**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou individuální práce seznamujeme žáky s Orffovskými nástroji, jejich uchopení a hrou na ně - **žák vytřukává jednoduchý rytmus na Orffovské nástroje dle svých možností**
- Neustálým opakováním a osobním příkladem procvičujeme využívání hudebních nástrojů s ohledem na osobní hygienu (nestrkat hudební nástroje do úst) – **žák uplatňuje základní hygienické návyky v souvislosti s používáním hudebních pomůcek, nástrojů, atd.**
- Hrou na hudební nástroje motivujeme žáky k podílení se na jednoduchých praktických činnostech – **žák se podílí na jednoduchých praktických (hudebních) činnostech**

Hudební výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Ročník:	Učivo:
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik správného dýchání - dechová cvičení a správné držení těla při dýchání</p> <p>4. – 6. ročník – dechová cvičení, výslovnost textů písní a říkadel; fonační, intonační a melodická cvičení</p> <p>7. – 10. ročník – fonační, intonační a melodická cvičení; výslovnost textů písní a říkadel</p>
Rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – reakce na zvuk hudebního nástroje a zvuky ve třídě, hlas učitele a spolužáků</p> <p>4. – 6. ročník – Orffovy nástroje, zvuky na ulici a v domácnosti</p> <p>7. – 10. ročník – rozlišování a určení zvuků hudebních nástrojů (klavír, flétna, kytara, Orffovy nástroje, popřípadě pojmenování těchto nástrojů)</p>
Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – reakce na píseň, hlas; procvičování sluchového vnímání; nácvik jednoduché písně</p> <p>4. – 6. ročník – zpěv jednoduché písně doprovázené hudebním nástrojem, hra na tělo</p> <p>7. – 10. ročník – jednoduchá píseň doprovázená hudebním nástrojem</p>
Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s Orffovým instrumentářem, nácvik uchopení nástrojů</p> <p>4. – 6. ročník – uchopování nástrojů, jednoduché doprovázení sebe a spolužáků na Orffovy nástroje (dřívka, bubínek)</p> <p>7. – 10. ročník – jednoduché doprovázení na rytmické hudební nástroje</p>

<p>Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – vnímání rytmu, posilování rytmu, hra na tělo 4. – 6. ročník – rytmizace říkadel, Orffův instrumentář (dřívka, bubínek), hra na tělo, rytmická cvičení, hudebně – pohybová činnost, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami 7. – 10. ročník – Orffův instrumentář (dřívka, bubínek, triangel), samostatná rytmizace, hra na tělo, hudebně – pohybová činnost, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, jednoduché tanečky, pohyb podle rytmického doprovodu</p>
<p>Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>1. – 3. ročník – vnímání hudby, poslech relaxační hudby, poslech lidových písní a říkadel 4. – 6. ročník – nácvik koncentrace na poslech, jednoduché krátké skladby určené dětem, relaxační hudba 7. – 10. ročník – koncentrace na poslech, jednoduché krátké skladby určené dětem, říkadla, lidové písně</p>

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Obsah: Výtvarná výchova byl vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Ve výtvarné výchově se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti žáků, dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Výtvarná výchova jako další výchovy pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Při výtvarných činnostech seznamujeme žáky s různými technikami a pomůckami práce.

Cílové zaměření předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě
- rozvíjení vnímání
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném procesu
- stimulace libých prožitků spojených s vnímáním barev a různých povrchů, materiálů
- navozování pocitů bezpečí a relaxace

Hodnocení předmětu: Žák je hodnocen slovně. Zaměřujeme se především na kladné zhodnocení výtvarných aktivit.

Časová dotace: Výtvarnou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací jednu hodinu týdně.

Forma: Vhodným výběrem metod a forem práce motivujeme žáky k výtvarným činnostem. Žáci pracují individuálně za pomoci asistentek ve třídě. Příjemné uvolněné klima dotváří vhodně vybraná hudební kulisa (relaxační hudba, dětské popěvky). Při jednotlivých výtvarných činnostech se snažíme o zapojení co nejvíce smyslů (př. kresba jablka – chuť, hmat, čich). Používáme především techniky, které rozvíjejí hmatové vnímání (prstové barvy, frotáž, koláž z různých materiálů, speciální výtvarné techniky pro zrakově postižené (kreslenky, kuličky), jednoduchý tisk, keramika

Výchovně – vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjíme smyslové vnímání a osobní ukázkou procvičujeme napodobování předvedeného pohybu (př. nanášení barvy prsty do daného tvaru) – **žák imituje předvedený pohyb a činnost**
- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky. Používáme vhodné výtvarné pomůcky – **žák pracuje s výtvarnými pomůckami**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou rozvíjíme prostorovou orientaci na určené ploše (lavice, výkres) – **žák zvládá orientaci na ploše**
- Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při dalších výtvarných činnostech – **žák řeší známé a opakující se situace ve VV**

- Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami vytváříme klima bezpečí – **žák se při výtvarných činnostech cítí spokojeně a bezpečně**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Neustálým opakováním, rozvíjením slovní zásoby, obrázky a pozorovacích schopností trénujeme plnění zadaných pokynů ve VV – **žák splní jednoduchý pokyn**
- Zařazujeme a využíváme možnosti arteterapie pro vyjádření vlastních prožitků – **žák verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou či psychickou potřebu a pocit**

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, osobním příkladem, obrázky seznamujeme žáky s jejich tělem, zejména s částmi těla, které žák zapojuje do VV činností – **žák si uvědomuje části svého těla a popřípadě je pojmenuje**
- Relaxačními technikami vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a učitelem – **žák reaguje na podněty spolužáků a učitele**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Formou didaktických her, modelovými situacemi motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla (umývání rukou po VV) – **žák uplatňuje v rámci svých schopností hygienické návyky ve VV**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty používanými ve VV – **žák identifikuje předměty do VV a zná jejich použití**
- Vzhledem k závažnosti postižení volíme terapeutické formy práce
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti vhodné ve VV – **žák vykonává jednoduchou pracovní činnost**

Výtvarná výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠ	Ročník:	Učivo:
<p>Žák by měl:</p> <p>Zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – uvolňovací cvičení, cvičení očního kontaktu a prostorové orientace, práce s prstovými barvami, uplatnění vlastního těla</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik úchopu výtvarných pomůcek, práce s prstovými barvami, prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, modelovací hmoty)</p> <p>7. – 10. ročník – základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru, prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, textilie, hlína, modelovací hmoty)</p>
Používat na elementární úrovni prostředky a postupy	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznámení s výtvarnými prostředky na elementární úrovni</p> <p>4. – 6. ročník – seznámení s výtvarnými postupy na elementární úrovni, kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály, modelování</p> <p>7. – 10. ročník – používání výtvarných prostředků a postupů na elementární úrovni, kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály, modelování, využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací, netradiční výtvarné techniky</p>

Vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – cvičení očního kontaktu, nácvik rozlišování barev, třídění barev</p> <p>4. – 6. ročník – ukazování požadované barvy a její pojmenování, rozlišování a třídění základních tvarů, manipulace s objekty</p> <p>7. – 10. ročník – nácvik vnímání základních vztahů mezi barvami (barevné kontrasty a tvary), manipulace s objekty</p>
Vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	1. – 10.	<p>1.– 3. ročník – nácvik vyjádření příjemných a nepříjemných vjemů</p> <p>4. – 6. ročník – vyjádření vlastních vjemů a emocí prostřednictvím barev</p> <p>7. – 10. ročník – vyjádření vlastních pocitů, zkušeností a emocí vybranými prostředky a postupy</p>
Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení kladného vnímání libých pocitů</p> <p>4. – 6. ročník – rozvíjení hmatového vnímání a představivosti při výtvarných činnostech</p> <p>7. – 10. ročník – uplatňování představivosti, rozvíjení hmatového a zrakového vnímání při výtvarných činnostech, muzikomalba</p>

Pohybová výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Pohybová výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Předmět pohybová výchova je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjí pohybovou kulturu žáka v rámci jeho možností. Pomáhá rozvíjet motoriku žáka, orientaci v prostoru a na vlastním těle, napomáhá též k rozvoji myšlení a vnímání. Pohybová výchova je koncipována tak, aby přinášela žákovi pozitivní prožitek.

Cílové zaměření předmětu:

- realizování preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péče o své zdraví (snaha o zlepšení zdraví)
- zvýšení koncentrace pozornosti
- fyzické a psychické uvolnění (vnímání prožitků z pohybové činnosti)
- rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola slovní hodnocení)

Časová dotace: Předmět pohybová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s časovou dotací tří hodin týdně.

Forma: Formy práce volíme s ohledem na celkovou mentální úroveň žáků. Využíváme především didakticky zaměřených her, motivačních her a her s nápodobou. Zařazujeme pohybové hry s míčem, netradičním náčiním (drátěnky, noviny...) a pohybové hry ve spojení s hudbou a jednoduchou rytmizací s říkadly. Přínosem je zařazování prvků jógy, kalanetiky. Důležitou formou jsou i hry na adaptaci na vodní prostředí (spadla lžička ...) a nácvik plavání za pomoci různých pomůcek - desky, nafukovací kruh rukávky...). Výuka probíhá především v tělocvičně, při vhodném počasí na hřišti školy. Na vycházkách upevňujeme správnou chůzi a správné držení těla a překonáváním terénních nerovností procvičujeme prostorovou orientaci. Velmi vhodné je též zařazování prvků pohybové výchovy do ostatních vyučovacích hodin, tělovýchovných chvil.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání a osobním příkladem trénujeme a procvičujeme napodobování daného pohybu – **žák napodobuje předvedený pohyb**
- Pomocí demonstračních karet, piktogramů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů (př. panáček – ruce nahoru, dolů...) – **žák rozumí jednoduchým pojmům a symbolům v konkrétní situaci**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením slovní zásoby se stálým opakováním a ukázkou učitele motivujeme a trénujeme žáky k plnění jednoduchého příkazu (př. sedni) – **žák adekvátně reaguje na učitelovy požadavky**

- Rozvíjením prostorové orientace v tělocvičně, na hřišti, na školní zahradě, v přírodě nacvičujeme a procvičujeme orientaci v daném prostoru – **žák se orientuje v prostředí, v němž probíhá výuka pohybové výchovy**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením smyslového vnímání, předměty a obrázky seznamujeme žáky s tělovýchovným náčiním verbálně i neverbálně – **žák pozná a popřípadě pojmenuje tělovýchovné náčiní**
- Navozením pocitu jedinečnosti v pohybových hrách a při cvičení rozvíjíme osobnost žáka – **žák reaguje na své jméno, oslovení při hrách**
- Procvičováním neverbální komunikace směřujeme žáky k vyjádření vlastních pocitů a aktuálních potřeb (např. ukázat, kde jej bolí) – **žák verbálně či neverbálně vyjádří pocit či potřebu**

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjíme a rozšiřujeme verbální i neverbální slovní zásobu pomocí obrázků, gest při společných hrách – **žák se dorozumí a spolupracuje při pohybových hrách se svými spolužáky**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu pohybová výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Didaktickými hrami, modelovými situacemi procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla – **žák uplatňuje hygienické návyky a obslouží se v rámci svých možností**
- Rozvíjením hmatového vnímání i dalších smyslů rozvíjíme manipulační schopnosti žáků s tělovýchovným náčiním a dalšími pomůckami (novinový papír, drátěnky, balóny) – **žák manipuluje s předměty a náčiním**
- Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme ukládání předmětů, náčiní na své místo – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti v rámci pohybové výchovy**

Pohybová výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ	Ročník:	Učivo:
<p>Žák by měl:</p> <p>Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pohybové a motivační hry; orientace v prostoru a na svém těle</p> <p>4. – 6. ročník – napodobivé a pohybové hry; pohybové cvičení s využitím tradičního náčiní</p> <p>7. – 10. ročník – pohybové a průpravné hry; pohybová cvičení s využitím netradičního náčiní</p>
Zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. – 10.	<p>1.– 3. ročník – nácvik porozumění pokynu (ukázka, hry); příprava na pohybovou činnost ohledně oblékání – části oděvu (pojmy: tepláky..)</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost</p> <p>7. – 10. ročník – reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost</p>
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik porozumění některým pokynům a povelům</p> <p>4. – 6. ročník – upevňování porozumění pokynům a povelům k dané pohybové činnosti</p> <p>7. – 10.ročník – budování přiměřených reakcí na pokyny a povely k dané činnosti</p>

Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pohybové hry, vycházky a pohyb v terénu k nácviku prostorové orientace podle individuálních předpokladů</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování pohybové činnosti a dovedností; adaptace na vodní prostředí; turistika a pobyt v přírodě; hry na sněhu</p> <p>7. – 10. ročník – plavání za pomoci různých pomůcek, hry ve vodě; hry na sněhu</p>
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik koordinace pohybů; rytmická cvičení; manipulace s míčem; rozvíjení hrubé a jemné motoriky</p> <p>7. – 10. ročník – manipulace s drobným náčiním a rozvíjení motoriky a koordinace pohybů a poloh; rozvíjení hrubé a jemné motoriky</p>
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – relaxační a dechová cvičení</p> <p>4. – 6. ročník - relaxační a dechová cvičení; prvky jógových cvičení</p> <p>7. – 10. ročník - relaxační a dechová cvičení; prvky jógových cvičení; zvládání uvolnění a zklidnění organismu vzhledem k postižení</p>

Rehabilitační tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět rehabilitační tělesná výchova (TV) byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

V rehabilitačním TV se zaměřujeme na rozvíjení aktivní hybnosti žáků, posilování pohybové výkonnosti a zvládnutí základních pohybových dovedností žáků. Veškerá cvičení musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifice jejich postižení.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- využívání pohybových schopností a dovedností
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- zvyšování tělesné zdatnosti

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola hodnocení)

Časová dotace: Rehabilitační TV vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně.

Forma: Rehabilitační TV je realizována ve speciální třídě určené k rehabilitačním cvičením a je prováděno vyškoleným pracovníkem. Veškeré vybavení je přizpůsobeno pro žáky s těžkým pohybovým omezením (ribstoly, polohovací lůžko, balónkový bazén, zrcadlo, chodítko, masážní míčky, válečky, míče). Žáci cvičí individuálně, s dopomocí procvičují a upevňují základní lokomoci těla, správné dýchání a sezení, dle individuálních možností nacvičují chůzi s oporou.

Výchovně – vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou a osobní demonstrací podporujeme pochopení jednoduchých pojmů a procvičujeme napodobování daného pohybu (např. zvedni ruku) – **žák rozumí jednoduchým pojmům a napodobuje jednoduchý předvedený pohyb**
- Rozvíjíme smyslové vnímání a jemnou motoriku s použitím cvičebního náčiní – **žák používá vybrané cvičební náčiní**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů v okolí nacvičujeme orientaci v místnosti, v níž se realizuje výuka tohoto předmětu – **žák se orientuje v místnosti (tělocvičně)**
- Relaxačními technikami a rozvíjením smyslového vnímání vytváříme klima bezpečí – **žák vnímá kladně pocity bezpečí**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Relaxačním cvičením navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků – žák vyjádří verbálně či neverbálně fyzickou či psychickou potřebu

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou, obrázky, za pomoci zrcadla seznamujeme žáky s jejich tělem – **žák pozná části těla a podle toho reaguje**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu rehabilitační tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Modelovými situacemi a vhodnou motivací procvičujeme hygienická pravidla (př. necucat náčiní) – **žák uplatňuje při cvičení hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty používanými v tomto předmětu – **žák identifikuje předměty a cvičební náčiní a zná jejich použití**

Rehabilitační tělesná výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠ	Ročník:	Učivo:
<p>Žák by měl:</p> <p>Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pohybové a motivační hry; seznámení s prostorem k RTV - rozvíjení orientace v prostoru</p> <p>4. – 6. ročník - pohybové a motivační hry; plavání dle možností školy – adaptace na vodní prostředí</p> <p>7. – 10. ročník – plavání – cvičení ve vodě; rozvíjení aktivního pohybu (dle možností školy)</p>
Rozvíjet motoriku a koordinaci poloh	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – rozvíjení hrubé a jemné motoriky(tvoření špetky, přebírání, trhání, úchop drobných předmětů a manipulace s nimi..); koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla</p> <p>4. – 6. ročník - rozvíjení hrubé a jemné motoriky; koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rovnovážná cvičení; manipulace s drobným náčiním</p> <p>7. – 10. ročník - rozvíjení hrubé a jemné motoriky; koordinace pohybů; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rovnovážná cvičení; manipulace s drobným náčiním;</p>

Zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. – 10.	<p>1.– 3. ročník – nácvik porozumění pokynu (ukázka, hry); příprava na pohybovou činnost ohledně oblékání – části oděvu (pojmy: tepláky..)</p> <p>4. – 6. ročník – procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost</p> <p>7. – 10. ročník – reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost</p>
Reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – nácvik očního kontaktu; nácvik porozumění některým pokynům a povelům</p> <p>4. – 6. ročník – upevňování porozumění pokynům a povelům k dané pohybové činnosti</p> <p>7. – 10. ročník – budování přiměřených reakcí na pokyny a povelů k dané činnosti</p>
Snažit se o samostatný pohyb	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – stimulace a pobídky k pohybu; rozvíjení hybnosti; polohování – změny poloh; stimulace pohybu v prostoru; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla; rehabilitační cvičení; alternativní formy terapie podle možností školy i žáků; rehabilitační cvičení</p> <p>4. – 6. ročník – nácvik chůze s oporou, s dopomocí; rehabilitační cvičení (nácvik úchopu, masáže zad a končetin, reflexní masáže plosek nohou, stabilizace sedu, posilování zádových svalů, cvičení s rehabilitačními míči); alternativní formy terapie; uvolňovací cvičení, uvolňování spastických částí těla</p> <p>7. – 10. ročník – samostatný pohyb v rámci možností; rehabilitační cvičení; uvolňovací cvičení; podpora psychických funkcí pomocí pohybu</p>

Pracovní výchova

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní výchova rozvíjí jemnou motoriku žáků, zvyšuje jejich samostatnost. Pracovní výchova v rehabilitační třídě v sobě zahrnuje především nácvik sebeobsluhy, vytváření pracovních dovedností a návyků, výchovu k péči o okolní prostředí.

Pracovní výchova je rozčleněna na tyto tématické okruhy:

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitecké práce*
- *Práce v domácnosti*

Cílové zaměření předmětu:

- vytvoření základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvoj motoriky
- vytvoření základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Hodnocení žáka v předmětu: Žák bude hodnocen slovně (viz. kapitola slovní hodnocení)

Časová dotace: Pracovní výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.

Forma: Při vyučování pracovní výchovy v rehabilitační třídě používáme formy práce, které jsou dostupné chápání žáků. Důležité je střídání jednotlivých činností, jelikož žáci udrží pozornost a oční kontakt krátkodobě. Proto je nezbytné, aby si mohli žáci „vše ohmatat“. Další formou, kterou používáme je práce s názorem, praktická ukázka, vyprávění, použití předmětů a obrázků. Velmi vhodné je podílení žáků na přípravě činnosti a odměna za dobrý výsledek (pochvala). Výuka probíhá ve třídě, na školním pozemku, v keramické dílně, ve cvičné kuchyňce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Zařazujeme didaktické hry zaměřené na rozvíjení smyslového vnímání a jemné motoriky
- Ukázkou pracovních pomůcek (nářadí..) seznamujeme žáky s jejich pojmenováním
- Pomocí piktogramů umožňujeme seznámení s pomůckami v PV – **žák rozeznává základní piktogramy**
- Praktickými činnostmi rozvíjíme používání učebních pomůcek – **žák používá vybrané učební pomůcky**

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou a názorným příkladem rozvíjíme řešení známých situací a činností v PV (stříhání, mačkání papíru, umývání rukou) – **žák zvládá řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby**
- Rozvíjením prostorové orientace, pozorováním předmětů a dějů v okolí (na zahradě, ve třídě..) nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí – **žák se orientuje v nejbližším okolí**
- Rozvíjením smyslového vnímání a relaxačními technikami, modelovými situacemi vytváříme klima bezpečí (strach z vody, barev, vysávání..) – **žák se cítí bezpečně**

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Ukázkou pracovních pomůcek či piktogramů rozvíjíme slovní zásobu a procvičujeme poznávací procesy – **žák pojmenuje, ukáže vybrané pracovní pomůcky**
- Motivací, didaktickými hrami, ukázkou hotového výrobku rozvíjíme vnímání radostných prožitků z pracovních činností
- Rozvíjíme sluchové a zrakové vnímání, pozorovací schopnosti žáků, pomocí obrázků, předmětů a dalších pomůcek nacvičujeme neverbální formy komunikace
- Pomocí modelových situací, obrázků, piktogramů rozvíjíme chápání a plnění jednoduchých příkazů – **žák plní jednoduché pokyny**
- Rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků, pracovních pomůcek, pracovních nástrojů

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Důsledností a stálým opakováním vytváříme prostředí k porozumění mezi žákem a pedagogem – **žák reaguje na podněty učitele a spolužáků**

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu pracovní výchova jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využity tyto postupy:

- Práci s drobným materiálem rozvíjíme jemnou motoriku a snažíme se o získání základní manuální zručnosti – **žák třídí předměty, navléká korálky, manipuluje s předměty různé velikosti**
- Formou didaktických her, modelových situací, motivujeme a procvičujeme hygienická pravidla – **žák uplatňuje základní hygienické návyky**
- Názornou demonstrací seznamujeme žáky s předměty denní potřeby – **žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití**
- Ukázkou a osobním příkladem pedagoga seznamujeme žáky s pracovními postupy jednoduchých činností – **žák vykonává jednoduché pracovní činnosti**

Pracovní výchova		
Očekávané výstupy z RVP ZŠ	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Sebeobsluha Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	1. – 10.	1. – 3. ročník – vytváření hygienických návyků a základů osobní hygieny, funkce a používání hygienických pomůcek, obouvání, zouvání 4. – 6. ročník – svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, upevňování hygienických návyků a spolupráce při hygieně (u dívek nácvik hygienických návyků při menstruaci) 7. – 10. ročník – skládání a ukládání oděvu, zavazování bot, upevňování hygienických návyků
Dodržovat klid a čistotu při stravování	1. – 10.	1. – 3. ročník – nácvik samostatného stolování 4. – 6. ročník – čistota a klid při stolování 7. – 10. ročník – samostatné stolování, udržování čistoty a klidu při stolování
Umět používat příbor	1. – 10.	1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt se lžicí a příborem 4. – 6. ročník – nácvik použití lžice a příboru, čistota při jídle 7. – 10. ročník – samostatné použití příboru, čistota při stravování
Udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	1. – 10.	1.– 3. ročník – nácvik udržování pořádku na svém místě 4. – 6. ročník – udržování pořádku ve třídě a šatně, ukládání oděvů 7. – 10. ročník – správné ukládání bot a oděvů na určené místo

<p>Práce s drobným materiálem Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – cvičení očního a hmatového kontaktu s jednotlivými materiály 4. – 6. ročník – seznámení s jednoduchými pracovními postupy a technikami; pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek 7. – 10. ročník – samostatná práce s jednoduchými materiály ;pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek</p>
<p>Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a čichový kontakt na předměty 4. – 6. ročník – seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly; vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj.) 7. – 10. ročník – samostatné vytváření předmětů s užitím některých vybraných technik a materiálů; vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj.)</p>
<p>Pracovat podle slovního návodu</p>	1. – 10.	<p>1.– 3. ročník – nácvik chápání pojmů související s pracovním vyučováním 4. – 6. ročník – procvičování pojmů, práce podle slovního návodu 7. – 10. ročník – plnění pracovních úkolů podle slovního či obrázkového návodu</p>
<p>Udržovat pracovní místo v čistotě</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt se svým místem 4. – 6. ročník – úklid svého místa s pomocí 7. – 10. ročník – samostatný úklid svého pracovního místa</p>

<p>Práce montážní a demontážní Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s konstruktivními hrami (kostky, skládačky) 4. – 6. ročník – manipulace s jednoduchými předměty a stavebnicemi; konstruktivní hry (kostky, skládačky, puzzle) 7. – 10. ročník – práce s prostorovými, plošnými a konstrukčními stavebnicemi; případná montáž a demontáž</p>
<p>Pěstitelské práce Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pozorování přírody během vycházek 4. – 6. ročník – sběr přírodnin v jednotlivých obdobích 7. – 10. ročník – sběr a využití přírodnin</p>
<p>Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s rostlinami ve třídě 4. – 6. ročník – společná péče o květiny ve třídě; základní podmínky pro pěstování rostlin 7. – 10. ročník – samostatná péče o květiny ve třídě; dle schopností pěstování rostlin ve skleníku</p>
<p>Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní</p>	1. – 10.	<p>1.– 3. ročník – oční a hmatový kontakt s pomůckami a náčiním – seznámení s pomůckami 4. – 6. ročník – s pomocí a dle schopností používání pomůcek a náčiní k pěstitelským činnostem 7. – 10. ročník – dle možností samostatné používání pomůcek a náčiní pro práci na zahradě</p>
<p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – seznamování se zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě 4. – 6. ročník – prohlubování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě 7. – 10. ročník – samostatné dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě</p>

<p>Práce v domácnosti Provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy</p>	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a čichový kontakt s prostředky na úklid a mytí nádobí 4. – 6. ročník – seznámení se s pomůckami na základní úklid a mytí nádobí 7. – 10. ročník – základní úklid dle možností a schopností žáků; seznámení s praním, žehlením pod dohledem</p>
Prostřít stůl pro běžné stolování	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pozorování názorné ukázky prostírání 4. – 6. ročník – pomoc při prostírání, stolování a úklidu stolu; nácvik správného chování při stolování 7. – 10. ročník – v rámci možností prostírání a úklid stolu</p>
Zvládnout nákup a uložení základních potravin	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – pozorování v nákupním středisku 4. – 6. ročník – společné nakupování a uložení základních potravin 7. – 10. ročník – dle možností a schopností nákup a skladování potravin</p>
Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční, hmatový a chuťový kontakt s potravinami a nápoji 4. – 6. ročník – příprava nápojů pomocí názoru a ukázky 7. – 10. ročník – dle možností a schopností příprava jednoduchých pokrmů a nápojů</p>
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	1. – 10.	<p>1. – 3. ročník – oční a hmatový kontakt s věcmi, o které by se mohly zranit 4. – 6. ročník – seznámení s ochrannými pomůckami při práci v domácnosti 7. – 10. ročník – dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</p>

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Tento návod se týká hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků ve vyučovacích předmětech, v chování, klasifikace celkového prospěchu žáka, ukládání výchovných opatření a postupu do vyšších ročníků ve speciální ZŠ

Obsah:

1. *Hodnocení a klasifikace žáka*

- 1.1 Zásady hodnocení a klasifikace
- 1.2 Stupně klasifikace
- 1.3 Celkový prospěch
- 1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech
- 1.5 Postup do dalšího ročníku

2. *Metodický pokyn pro hodnocení žáků základní školy speciální*

- 2.1 Obecné zásady
- 2.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- 2.3 Postup při hodnocení
- 2.4 Hodnocení žáků v povinných předmětech
- 2.5 Možnosti stručného slovního hodnocení

3. *Hodnocení a klasifikace chování*

- 3.1 Klasifikace chování
- 3.2 Výchovná opatření

4. *Vysvědčení*

1. HODNOCENÍ ŽÁKA

Hodnocení žáků se řídí zákonem č.561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

1.1 Zásady hodnocení

Pojetí a předmět hodnocení

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení průběžné a celkové.

Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Hodnocení souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.

Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, v souladu s požadavky individuálních vzdělávacích plánů, se schopností používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a s chováním žáka podle požadavků vnitřního řádu školy a pravidel školního řádu a soužití ve škole i ve veřejnosti.

Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Zásady hodnocení

1. Při průběžném i celkovém hodnocení pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

2. Při hodnocení přihlíží učitel k druhu a stupni mentálního postižení, k celkovému zdravotnímu stavu, k věkovým a individuálním zvláštnostem a k vynaloženému úsilí.

3. Pro potřeby hodnocení se předměty dělí do tří skupin: předměty s převahou teoretického zaměření, předmět pracovní vyučování s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a estetického zaměření.

4. Kritéria hodnocení jsou formulována především pro celkové hodnocení. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně (uplatňování klíčových kompetencí), v souladu se specifikou předmětu a s přihlédnutím k jeho postižení. Klasifikace by měla být především prostředkem motivačním a výchovným.

1.2 Stupně hodnocení

Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením, v průběhu školního roku učitel hodnotí stručným slovním hodnocením.

1.3 Celkový prospěch žáka

Celkový prospěch vyjadřuje výsledky hodnocení povinných předmětů a chování.

Žák základní školy speciální je hodnocen těmito stupni :

prospěl

neprospěl

1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech

Výsledky práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval úspěšně

pracoval

2. METODICKÝ POKYN PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

2.1 Obecné zásady

Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu, který umožňuje postupovat v jednotlivých výchovných složkách podle individuálních schopností žáků, tempem, které je pro ně nejvhodnější. Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně § 51 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

2.2 Získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonu žáka v průběhu vyučování
- různými druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné, grafické),
- analýzou výsledků různých aktivit žáka zvláště se zaměřením na manuální zručnost, úroveň dosažené sebeobsluhy, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, asistenty pedagoga, vychovateli, případně pracovníky SPC.

Vzhledem ke specifikům této skupiny žáků je důležité uplatnění multisenzoriálního přístupu, směřujícího, prostřednictvím vhodně zvolených prostředků a metod práce, k subjektivnímu pocitu životní spokojenosti žáka, jako nejdůležitějšímu výstupu výchovně – vzdělávacího procesu, tento přístup se odráží i do způsobu hodnocení a klasifikace. Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle míry plnění školních výstupů. Žáci jsou hodnoceni nejen s ohledem na typ, kombinaci a stupeň postižení, ale i na individuální charakteristiky a zvláštnosti a okolnosti výkonu.

2.3 Postup při hodnocení

1. Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení.
2. V hodnocení žákových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení, jako je pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.
3. V odůvodněných případech lze žáka nehodnotit, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele a odborného posudku speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko psychologické poradny.
4. Žáci jsou hodnoceni ve všech složkách výchovy, tj. smyslové, hudební, tělesné a pracovní s výtvarnou. Posouzení rozumové složky výchovy je vyjádřeno v hodnocení jednotlivých předmětů.
5. Volitelné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
6. Učitel sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu a poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocených výkonů nebo výsledků žákovy činnosti.

7. Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o prospěchu žáka a jeho chování. V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.

8. Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.

9. Žák, který nejméně 3 měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu do kmenové školy za toto období kmenovou školou nehodnotí. Hodnocení žáka je provedeno na základě výstupní zprávy daného zdravotnického či školského zařízení.

10. Hodnocení chování probíhá formou ústní či slovního hodnocení. Na vysvědčení se hodnotí slovně.

11. Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování a hodnocení v jednotlivých vyučovacích a výchovných předmětech.

12. V případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních důvodů, která trvá více než 6 týdnů (mimo pobytu ve zdravotnickém zařízení) může být žák vyučován individuálně v domácím prostředí, za dohledu a garance příslušného pedagoga.

1. 4 Hodnocení žáků v povinných předmětech

Prospěch žáka základní školy speciální se v jednotlivých předmětech v průběhu školního roku hodnotí formou slovního hodnocení. Formou širšího slovního hodnocení se hodnotí prospěch žáka vždy v pololetí a na konci daného ročníku.

Širší slovní hodnocení vyjadřuje konkrétní popis toho, co se žák naučil a dokázal, eventuálně co se mu dosud nepodařilo a na co by bylo třeba se v budoucnu zaměřit. Širší slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu.

V 1. až 3. ročníku se hodnotí tyto předměty :

čtení, psaní, matematika, věcné učení, smyslová výchova, pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova.

Ve 4. až 6. ročníku se hodnotí tyto předměty :

čtení, psaní, matematika, věcné učení, pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova, informatika

V 7. – 10. ročníku se hodnotí tyto předměty : čtení, psaní, matematika, člověk a společnost, člověk a příroda, informatika, výchova ke zdraví, pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova.

Žáci "rehabilitační třídy" jsou hodnoceni po celé období školní docházky z těchto předmětů: smyslová výchova, pohybová a rehabilitační výchova, pracovní a výtvarná výchova, hudební výchova, rozumová výchova.

Při hodnocení v souladu s požadavky učebních osnov a výstupů z ŠVP ZŠS se hodnotí zejména:

- a) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované rozumové a motorické činnosti
- b) schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- c) aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim

- d) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu
- e) osvojení praktických dovedností a návyků
- f) iniciativu v praktických činnostech, vytrvalost
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (s dohledem), udržování pořádku na pracovišti, péče o životní prostředí
- h) obsluha a údržba jednoduchých pracovních pomůcek, nástrojů, nářadí
- i) v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení a k celkovému zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Žáci vyučovaní dle IVP jsou hodnoceni dle plnění tohoto plánu.

Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle školních výstupů.

Stručné (průběžné) slovní hodnocení:

Toto hodnocení lze použít pro průběžné hodnocení žáka i jako podklad pro širší slovní hodnocení na vysvědčení.

Čtení - čte samostatně (plynule, s porozuměním); čte s pomocí (a částečným porozuměním); čte s pomocí; čte pouze s trvalou pomocí; učivo dosud nezvládá.

Psaní - píše samostatně (čitelně a úhledně), píše úhledně (čitelně); píše s pomocí; 4 napodobuje tvary písmen (a slov); učivo dosud nezvládá.

Počty - počítá přesně a pohotově; počítá s drobnými chybami; počítá s pomocí; počítá jen s trvalou pomocí; učivo dosud nezvládá.

Věcné učení - učivo chápe a správně reprodukuje ; učivu rozumí (na otázky správně odpovídá); učivo částečně zvládá; učivo zvládá jen s trvalou pomocí; učivo dosud nezvládá.

Smyslová výchova - učivo dobře zvládá; učivo zvládá; učivo zvládá s pomocí; učivo zvládá jen s trvalou pomocí; učivo dosud nezvládá.

Pracovní a výtvarná výchova - je tvořivý a zručný; je tvořivý, pracuje s malou pomocí; při práci vyžaduje vedení; při práci vyžaduje pomoc a vedení; práce se mu zatím nedaří.

Tělesná výchova - je obratný a snaživý; je méně obratný, ale snaží se ; snaží se (cvičit podle svých možností) ; je méně obratný, cvičí s pomocí; při cvičení potřebuje velkou pomoc.

Hudební výchova - má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá; rád zpívá, má dobrý rytmus, rád zpívá a poslouchá hudbu ; rád (se zájmem) poslouchá hudbu; dosud nemá vztah k hudbě.

Řečová výchova

Nepovinný předmět - učivo dobře zvládá učivo zvládá učivo zvládá s pomocí učivo zvládá pouze s trvalou pomocí učivo dosud nezvládá

Výběr znaků pro slovní hodnocení může mít tuto podobu:

Intelekt

obecné rozumové schopnosti (inteligence); speciální schopnosti (např. matematicko – logické jazykové aj.); organizační schopnosti ; bystrost; plánovitost; předvídanost; formy myšlení

Fantazie

bohatost fantazijních představ; tvůrčí fantazie; rekonstrukční fantazie; umělecká fantazie

Vyjadřovací schopnosti

řeč: vytríbená, stručná, bohatá, výrazná, spisovná, jasná, výstižná

Paměť

rychlost vstřípení látky; délka zapamatování; rychlost vybavování; kvalita obsahu zapamatované látky; objektivní nebo subjektivní typ (zkresluje skutečnost)

Pozornost

vytrvalost pozornosti; délka a hloubka pozornosti

City

soucitnost s druhými; citový vztah ke zvířatům a věcem; hloubka, rychlost a trvalost citů; estetické, intelektuální a etické city

Temperament

vzrušivost; živost; rychlost reakcí

Povahové ladění

optimistické - pesimistické

Zájmy a ideály

bohatost zájmů; kvalita zájmů; zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.; trvalost zájmů

Vztah k učení a k práci

pečlivost; zájem o učení; zájem o manuální práci; zájem o duševní práci; spolupracuje se školou; životní cíl a zaměření

Vztah k učitelům a představeným

uznává autoritu učitele a školy; přímost; úslužnost; ochota; uctivost; nebojácnost; poslušnost

Vztah k lidem a ke spolužákům společenskost; ochota pomoci; slušnost ve vystupování; něžnost; poddajnost; ústupnost-neústupnost; altruismus; důvěřivost; soucitnost; ohleduplnost; spravedlivost; neagresivní chování;

Extroverze-introverze

společenskost-uzavřenost; rád-nerad se stýká s druhými; uzavřenost - otevřenost

Společenské způsoby a vystupování zdvořilost; jemnost; takt; družnost; milé vystupování; ochota; úslužnost; osvojené návyky chování

Zevnějšek

čistotnost; upravenost; vkusnost; skromnost - extrémnost zevnějšku

Volní vlastnosti

vytrvalost; cílevědomost; snaživost (píle); neústupnost při překonávání překážek; smysl pro povinnost; zodpovědnost; plnění povinností; dochvilnost

Samostatnost

úkoly řeší samostatně; samostatnost v řešení životních situací (obstará nákup, zajistí vzkazy apod.)

Smysl pro pořádek

pořádnost; úklid vlastních věcí; pečlivost v uspořádání školních pomůcek, sešitů a knih

Ctižádost

zvýšená - snižená; přiměřená (zdravá)

Sebehodnocení

sebekritičnost; přeceňuje se - podceňuje se

Nebojácnost

není trémistou; dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí; statečnost

Dominace – submisivita

chce řídit druhé; chce organizovat; panovačnost; neústupnost-ústupnost; kompromisnost; tolerantnost; chce být veden

Mravní vlastnosti

upřímnost; pravdomluvnost; otevřenost; smysl pro pravdu; smysl pro nestrannost; altruismus (již uvedeno); dobré chování; zodpovědnost (již uvedeno); čestnost; zásadovost; ukázněnost; hrdoost; svědomí

Sociální aktivita

iniciativnost; společenské akce; průbojnost; zapojení do diskusí; hlásí se často při vyučování; navrhuje nové věci

Motorika

pohybová obratnost celková; jemná koordinace pohybů prstů a rukou (zručnost); má rád ruční práce

Poznámka

U některých znaků nelze určit, zdali jde o znak kladný nebo záporný z etického hlediska (viz např. temperament). U některých nelze určit ani jejich opak, neboť se jich užívá jen v pejorativním smyslu (viz jazykové zvláštnosti). Seznam lze chápat také z různých pohledů. Jde jen o výběr těch znaků, které se nejčastěji uvádějí ve školních hodnoceních.

3. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

3.1 Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu a v katalogovém listu s datem projednání v pedagogické radě.

2. Chování se klasifikuje podle těchto kritérií:

- a) jak žák aktivně a uvědoměle plní ustanovení školního řádu, vnitřního řádu internátu, pokyny vyučujících a vedení školy
- b) jaký má vztah ke kolektivu
- c) jak dodržuje zásady a pravidla soužití ve škole.

3. Při klasifikaci chování žáků se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žákovy osobnosti, k psychickému a zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení, k prognóze jeho vývoje, k prostředí ve kterém žák vyrůstal a žije, k možnostem a úrovni výchovného působení rodiny i k jejímu podílu na vzniku závad nebo poruch v chování a na jejich nápravě se zřetelem k věkovým zvláštnostem, v negativních případech také k závažnosti přestupku, kterého se žák dopustil.

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.

Chování žáků základní školy speciální se hodnotí s přihlédnutím k stupni a rozsahu postižení a individuální schopnosti náhledu na své chování. Při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.

5. Ve výjimečných případech se chování žáků základní školy speciální, kteří nejsou dostatečně schopni je zvládat, neklasifikuje.

+/ V třídním výkazu se pak uvede, proč žák nebyl klasifikován.

+) Posudek o této skutečnosti vydává příslušný dětský nebo dorostový lékař, zpravidla na základě vyjádření odborného pracoviště (např. dětská psychiatrie), popřípadě odborné pracoviště samo.

6. Chování žáků se klasifikuje podle stupnice:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu, vnitřního řádu školy a internátu, zásady a pravidla soužití a morálky a má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Ojedinele se dopustil méně závažného přestupku.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu školy a internátu, se zásadami a pravidly soužití a morálky. Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení vnitřního řádu školy a internátu, přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídního učitele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti vnitřnímu řádu školy a internátu nebo se přes udělení důtky ředitele školy dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování. Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s právními a etickými normami. Dopustil se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost žakovského kolektivu.

3. 2 Výchovná opatření

1. Pochvaly a jiná ocenění se udělují za mimořádný projev aktivity a iniciativy, za záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou práci.
2. Návrh na udělení pochvaly nebo jiného ocenění se projedná v pedagogické radě.
3. Ústní nebo písemnou pochvalu může udělit žákovi před kolektivem třídy nebo školy:
  - a) třídní učitel
  - b) ředitel školy
  - c) zástupce společenské organizace.
4. Ve zvlášť odůvodněných případech (např. statečný čin, jímž byl zachráněn lidský život nebo majetek značné materiální hodnoty) mohou udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění orgány městského úřadu, popř. ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.
5. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů, katalogových listů, na vysvědčení (ve stručném znění) a oznamují se písemně zákonným zástupcům.
6. Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažněji nebo méně závažně, ale opakovaně, proviní proti školnímu řádu či vnitřnímu řádu školského zařízení, proti zásadám soužití nebo činnosti kolektivu. Opatření předchází před snížením známky z chování. Avšak v případě, že byla žákovi udělena důtka ředitele školy, nelze již klasifikovat chování jako velmi dobré.

7. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy.

8. Třídní učitel uděluje důtku po projednání s ředitelem školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání a schválení pedagogickou radou.

9. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy. O udělení výchovného opatření uvědomí škola prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka.

O uložení výchovných opatření (odst. 7) učiní učitel záznam v třídní výkaze a katalogovém listu.

10. Opatření uvedená v odst. 7 lze žákovi uložit do tří dnů ode dne, kdy se učitel dozví o provinění žáka, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy se žák provinění dopustí. Za provinění se uděluje žákovi jen jedno opatření na posílení disciplíny.

4. VYSVĚDČENÍ

Vyplňování vysvědčení se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškami č. 223/2005 Sb. a 454/2006 Sb. a pokyny MŠMT pro daný školní rok.

1. Po projednání klasifikace a hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel vysvědčení na předepsaném tiskopise. Škola vydá na konci prvního pololetí žákovi opis vysvědčení a na konci školního roku žák obdrží originál vysvědčení, kde bude zaznamenáno i první pololetí.

2. Na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch z povinných předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, hodnocení práce v zájmových kroužcích, kladná výchovná opatření a celkový prospěch.

3. Celkový prospěch, celkové hodnocení se vyjadřuje vždy slovně a skloňuje se (prospěl / prospěla)

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice slovně.

Základní škola speciální

- Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením.
- Na první straně vysvědčení se k předmětu zapíše „hodnocen slovně / hodnocena slovně“ a na vnitřní straně tiskopisu se uvede širší slovní hodnocení pro jednotlivé předměty, nebo se hodnocení zformuluje do podoby dopisu.
- Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.
- Žákovi 1. - 9. ročníku se na vysvědčení zaznamenává postup do vyššího ročníku školy.
- Po ukončení povinné devítileté školní docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák splnil povinnou devítiletou školní docházku.
- Po ukončení desetileté docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák ukončil školní docházku v základní škole speciální.

Příklady širšího slovního hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

Slovní hodnocení předmětu Čtení - 2. ročník

- při mluvním projevu správně intonuje a správně používá přízvuk ve slovech
- čte slabiky s písmeny M a pozná písmeno V
- skládá obrázky podle předlohy
- s přehledem se orientuje na stránce a řádku, vyhledává určené písmeno
- jednoduše odpoví na konkrétní otázku a přiřadí obrázek k písmenu

Slovní hodnocení předmětu Člověk a společnost – 9. ročník

- vyjmenuje symboly státu pouze s pomocí a zná název naší republiky
- zjednodušeně vypráví o základních právech občanů dle nápovědných otázek
- s pomocí objasní pojem „protiprávní jednání“ a částečně si uvědomuje důsledky rizikového chování
- s pomocí popíše pojem EU
- orientuje se v sociálních službách města
- s pomocí vyjmenuje některé sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy)
- na modelových situacích dokáže poskytnout 1. pomoc v případě ohrožení, zná důležitá telefonní čísla (policie, hasiči, záchranná služba)

Slovní hodnocení předmětu Hudební výchova – 6. ročník (druhé období)

- zpívá intonačně správně, ale artikulačně méně srozumitelně naučené písně
- dokáže rozlišit hudební zvuk (klavír) od nehudebního (cinkání klíči). Určí odkud zvuk přichází
- v některých písních stále nezvládá správné dýchání, artikuluje méně zřetelně vzhledem k řečové vadě
- dokáže se již soustředit při krátkých skladbách, které jej zaujmou
- podle zvuku, názoru pojmenuje (přiřadí daný symbol) k Orffovému nástroji a zahraje na něj jednoduchý doprovod k písni
- zvládl s menšími pohybovými obtížemi jednoduché tanečky a taneční hry

Slovní hodnocení předmětu Člověk a příroda – 9. ročník (základy z fyziky)

- na názorném příkladu určí zda je těleso v pohybu či klidu vzhledem k jinému tělesu
- rozezná s pomocí názorné ilustrace zdroje tepla
- bez potíží pozná zdroje a směr zvuku (voda, zvonek, siréna)
- pouze na jednoduchých příkladech a za pomoci otázek jmenuje skupenství daných látek (voda, led, pára,...)
- vypráví s nápovědnými otázkami o škodlivosti nadměrného hluku na zdraví člověka
- jednoslovně a s pomocí názorných otázek odpovídá na otázky týkající se tepelných zdrojů
- dokáže jen s pomocí ilustrací ukázat a odpovědět jaké jsou zdroje tepla
- vyjmenuje jen některé zásady bezpečnosti práce s elektrickými přístroji a to ještě s pomocí návodných otázek
- najde na zjednodušené ilustraci Zemi, Slunce, Měsíc, důsledky pohybu planety Země opakuje jen mechanicky, nechápe je

Slovní hodnocení předmětu **Člověk a příroda – 10. ročník (základy z chemie)**

- na jednoduchém příkladu rozliší látky rozpustné a nerozpustné (cukr – dřevo)
- s pomocí vypráví o užití vody a jejich druzích (pitná, odpadní, užitková)
- v jednoduchých větách a s pomocí návodných otázek vypráví o kyslíku jako součásti vzduchu a jeho důležitosti pro život
- vypráví s pomocí o znečištění vody, vzduchu způsobeném auty, továrnami
- rozpozná podle etikety, ale i názoru cement, vápno, písek. Vypráví o jejich užití ve stavebnictví (exkurze, pokusy s materiálem)
- pozná jen některé chemické výrobky (plasty, barvy...) a zná jejich užití v praxi
- používá pouze za dohledu běžné pracovní chemické prostředky pro domácnost (jar, barvy, lepidla). Je si částečně vědom jejich nebezpečnosti při požití.
- má neúplné, útržkovité vědomosti o léčivech a návykových látkách

Slovní hodnocení předmětu **věcné učení – 3. ročník**

- řekne pouze své jméno a příjmení další údaje o bydlišti sdělí jen s nápovědou
- pod stálým dohledem se orientuje jen v nejbližším okolí školy (ulice u školy) v bydlišti se orientuje jen u vlastního domu (zahrada, sousední domy)
- musí být pod stálým dohledem, neboť ještě nedodržuje všechna pravidla bezpečnosti při cestě do školy
- pouze s pomocí rozliší stáří a role rodinných příslušníků
- jmenuje pouze učitele, kteří učí v jeho třídě a pí. družinářku. S nápovědou pojmenuje pracovníky školy podle jejich činnosti (kuchařka, uklízečka,...)
- umí sám poprosit, poděkovat. Vyřízení jednoduchého vzkazu mu činí potíže
- s pomocí návodných obrázků a otázek pojmenuje lidské činnosti z prostředí rodiny a školy
- je stále nezralý v komunikaci s neznámými lidmi (zdraví cizí lidi na ulici)
- podle obrázků a za pomoci rozliší a pojmenuje jevy a děje v přírodě (noc, den, prší, sněží, léto, jaro...)
- musí se neustále pobízet, aby se podílel na rozvržených svých činnostech. Je nesamostatný.
- při jmenování dnů v týdnu občas chybuje, určit den v týdnu bez pomoci nezvládl
- pouze mechanicky a s pomocí jmenuje roční období a jen s pomocí zafixovaného obrázku jej v holých větách popíše (Jaro – strom kvete ...)
- pozná domácí zvířata, ale v pojmenování některých mláďat chybuje (jehně)
- pozná podle názoru jen některé druhy ovoce a zeleniny (nezná celer, petržel zamění za mrkev)
- nepřihádá bez pomoci počasí k danému ročnímu období podle obrázků
- musí se neustále kontrolovat , aby dodržoval zásady hygieny (ovoce na ukázkou nejíst, mýt si ruce po WC)
- na obrázku pojmenuje a ukáže jen některé části těla (neví, kde je loket)
- názvy prstů má mechanicky naučené jen podle říkanky. Daný prst nepojmenuje

Slovní hodnocení předmětu **Člověk a příroda – 8. ročník (základy zeměpisu)**

- podle barev na mapě určí vodstvo, pohoří a nížiny
- najde s výraznou pomocí ČR na zjednodušené mapě Evropy a ukáže sousední státy

- na zjednodušené mapě regionu ukáže s pomocí Mor. Třebovou
- s pomocí najde na orientačním plánu M.T. školu, náměstí, policii, nemocnici
- vyjmenuje s pomocí obrázků dopravní prostředky v ČR a vypravuje, jak se v nich slušně chovat
- vypravuje pomocí návodných otázek a obrázků o zajímavém místě ve městě: zámek, náměstí

Hodnocení ZŠS s rehabilitačním programem

Hodnocení v ZŠS s rehabilitačním programem především vychází z individuálních plánů, očekávané výstupy jsou pomocná vodítka při jeho tvoření.

Příklady hodnocení:

Slovní hodnocení předmětu **Smyslová výchova**

- třídí předměty podle tvaru, barvy třídí s pomocí
- skládá kostky na sebe a ukládá do krabice
- třídí obrázky, předměty denní potřeby s občasnou pomocí, odliší obrázek od reálného předmětu
- vyjmenuje členy širší rodiny (babička, teta), zná jmény učitelku a asistentku
- rukama, ne zcela přesně napodobí předvedený jednoduchý pohyb (zvednutí ruky)
- pozná zvuky domácích zvířat, některé i napodobí
- sdělí potřebu na WC, zvládne přípravu na stolování s dohledem
- podle hmatu rozliší pouze velmi odlišné předměty (míč – plyšová hračka)
- orientuje se ve třídě a na pracovní ploše, chybuje v pojmech nahore – dole
- rozezná podle chuti sladký – slaný

Slovní hodnocení předmětu **Pracovní výchova**

- sám se svlékne a oblékne, občas chybuje ve správném obutí obuvi, dodržuje čistotu při stolování, při jídle používá příbor a po jídle si samostatně uklidí své místo
- samostatně navléká korálky, pracuje podle jednoduchého návodu, ale musí být kontrolován
- vystřihne jednoduchý tvar z papíru, vymodeluje hada
- skládá jednoduché puzzle, postaví komín z kostek
- pod dohledem zaleje květiny ve třídě, na zahradě používá hrábě
- podílí se na jednoduchých pracovních činnostech (zametání podlahy)
- pod dohledem připraví čaj

Slovní hodnocení předmětu **Hudební výchova – 2. ročník**

- stále nezvládl správné držení těla a dýchání při zpěvu
- rozezná hlas svého učitele a adekvátně na něj reaguje
- pozitivně reaguje na zpěv. Píseň se snaží s artikulačními obtížemi reprodukovat a vnímá pozitivně rytmus
- kladně vnímá libé melodie, klidný rytmus v krátkém časovém úseku

Slovní hodnocení předmětu **Hudební výchova – 6. ročník**

- zná texty známých písní, ale zpívá je artikulačně nepřesně
- rozliší zvuk bubínku, trianglu, rolniček určí nástroj i na graf. kartě
- určí s pomocí karet a návodných otázek některé zvuky v domácnosti, zvířat
- doprovází známou píseň (travička zelená) tleskáním, na bubínek s rytmickými nepřesnostmi
- žák se soustředí několik minut na poslech písní, dětských rytmizovaných říkadel a uklidňujícím způsobem vnímá relaxační hudbu

Hodnocení předmětu **Hudební výchova – 10. ročník**

- zvládá intonačně a rytmicky jednoduché písně, zpívá s radostí
- s pomocí komunikačních karet určí podle zvuku hudební nástroj (klavír, flétna, kytara)
- zvládl i když rytmicky ne vždy přesně doprovod naučené písně a zatančí jednoduché nacvičené tanečky dle svých pohybových možností

na dětských koncertech poslouchá dle svých možností soustředěně hudbu a dodržuje zásady společenského chování na kulturních akcích

Školská rada schválila Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ZŠ speciální a seznámila se s ŠVP „Spolu = snadněji“ č.j.: 65/2010 pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami dne 25.10.2010

Předseda ŠR MUDr. Jiří Vambera: .....

Člen ŠR p. Marie Orjabincová: .....
Zástupce rodičů žáků

Člen ŠR Mgr. Jitka Středová: .....
Zástupce pedagogů školy